Ubi ꝛ ceteris caliginē obducere:vt qȯ vtilit̄ charitas mo/
uet:nõ ſolū facere velint:ſed nec intelligere:cū multis ali
is locis epl'aꝝ q̇d hic ſētiat apl's aptiſſime doceat. vult eī
ſuos dei corꝑalit̄ opari vñ viuāt vt nõ cõpellant̄ egeſta/
Mat. 6.d te neceſſaria petere:nec eſt ꝯtra illȯ qȯ p̄dictū eſt: Nolite
ſolliciti eē q̇d mā. ꝛc̄. Nõ enī hoc
ideo dictū eſt:vt nõ ꝓcurēt q̄tuꝫ
neceſſitati ſat eſt. vñ honeſte potu
erūt:ꝫ nõ vt iſta intueant̄:nec ꝓ/
pter iſta faciāt:q̇cq̇d euāgelij p̄co/
nio facere iubēt̄. k Curioſe agē
tes. Hoc factū abhorret diſciplia
dñica.corꝑ enī de⁹ vēter eſt:q̇ feda
Phili. 3.d cura neceſſaria ſibi ꝓuidēt.
a Nolite defice. Quia ꝛ ſi ope/
rent̄:pñt tñ nõnullis īdigere. Et
idȯ monet ne illi q̇ habebāt vñ ſer
uiſ dei neceſſaria p̄berēt:hac occa
ſione pigreſcerēt. Nõ enī in rep̄hē
ſionē vēit q̇ hũan⁹ ē in largiēdo:ꝫ
hic q̇ cū poſſit laborē ferre: ocioſe
vult vitā agere. b Qȯ ſignū in
oīm epl'a ꝛc̄. Propt̄ adulterato/
res ſcripturaruꝫ manu ſua in fine
omniū epl'aruꝫ ſalutationē ſe ſub/
ſcribere teſtat̄:vt ſub noīe ei⁹ nul/
la epl'a accipiat̄ q̄ nõ fuerit manu
eius ſubſcripta.

Finit epl'a ſcd'a ad theſſaloni.

Incipit argumētū ī epl'aꝫ p̄mā ad timotheum.

c Timotheo in aſia re/
licto epiſcopo:ſcri/
bit paul⁹ de epiſco/
pali officio:quomo
do pſeudo apl'is re/
ſiſtat:quõ eccl'iam ī
ſtituat: q̄les p̄sbyteros vel diaco
nes ordinet:quales viduas hono
ret:quõ ip̄e in eccl'ia ſe habeat:vel
quõ eā regat. Hiero. Timothe⁹
iſte fuit fili⁹ mulieris fidelis: p̄re
gētili ꝓcreat⁹:ꝛ cū nõ eſſet circūci
ſus:ꝛ ip̄e gētiliſ:huic dabāt bonū
teſtimoniū f̄res q̇ erāt lyſtris ꝛ hy
conio:hūc voluit paul⁹ ꝓficiſci ſe
cū:ꝛ idȯ circūcidit: ꝓpter iudeos q̇
erāt in illis locis. Eratq꜓ erudi
tus tā diuīs ſcripturis q̄ꝫ liberali/
bus artib⁹.hūc apl's creauit ep̄m
ꝛ idȯ eū admonet vt ſollicit⁹ ſit ī ec
cleſiaſtica ordiatōe. Intētio apl'i ē
in hac epiſtola inſtruere timotheū
de ep̄alis dignitatis officio. Mo/
dus talis.prio ſalutat euꝫ. Dein/
de monet vt pſeudo apl'is reſiſtat.
Poſtea inſtruit de ep̄ali officio di
cēs q̄les debeat ordīare p̄ſbyteroſ
ꝛ diacões:ꝛ q̄les d̄beāt eē ml'ieres
eoꝝ. Deīde q̄les viduas recipe de
beat. Et poſtea de mõ correctiōis
inſtruit eū. In fine admonet vt vi
tet ꝓphanas nouitates. Ca. I

d Paul⁹ apo.ꝛc̄. Scd'ꝫ
impiū. vñ: Segre/
gate mihi pauluꝫ et
barnabaꝫ in op⁹ ad
qȯ elegi eos.
f Gr̄a ꝛ miſeri. In
hac ſalutatiōe tria pōit q̄ ei optat:
cū in alijs tñ duo poſuerit. Miſe/
ricordia hic accipit̄ qȯ in alijs epi
ſtol' gr̄a d̄r.i.remiſſio pctōꝝ. Pax
ē trāq̄llitas animi p̄libatio eterne
pac.ꝫ cōit̄ oīb⁹ optare ſolet. Gr̄a xo quā ꝫ addit epiſcopis opta
tur.i.donatio ſpūſſcti q̄ miſtri dei armāt̄. f Sicut ro. Poſt ſalu
tationē pri⁹ de pſeudo repellēdis incipit hic legē adhuc tenēdā do
centib⁹. g Rogaui.dic̄:vt affectū charitat̄ ꝛ formaꝫ hũilitatis
oñderet

ſ pauperibus.
a tres nolite deficere bñfacientes. a
ſ p̄cipimus vt operēt̄ ꝛc̄. ſ huic.
Qꝫ ſi quis nõ obedierit v̄bo no/ b
ſ dei mādato. a ſ q̇ ſit.mihi ſignificate vl' repre/
hendite. ſ vel ꝑ epl'aꝫ vr̄aꝫ hūc notate nobis
ſtro per epiſtolam hūnc notate:ꝛ
non cõmiſceamini cum illo vt cõ c d
ſ erubeſcat abiect⁹ ab omnib⁹ et ſic ſe ſubijciat.
a ſ tñ. b ſ vt odio habeatis eum.
fūdatur. Et nolite quaſi inimicū e
ſ ex dilectione.
exiſtimare:ſed corripite vt fratrē.
Ipſe autem deus pacis det vo/ f g
ſ hic et in futuro.
bis paceꝫ ſempiternā in omni lo/
ſ.i.ꝛ apȯ domeſticos et extraneos. ſ vt paceꝫ
co. Dñs ſit cū omnib⁹ vobis. Sa h i
habeatis. ſ ſcripta eſt.
b lutatio mea manu pauli: qȯ ē ſi/
ſ quõ.
gnū in omni epl'a:ita ſcribo. Gr̄a
dñi nr̄i ieſu xp̄i cū oīb⁹ voꝫ amē.

Explicit epl'a pauli ad theſſalo/
nicenſes ſecūda: Incipit argu
mētū in epl'aꝫ ad timotheū p̄mā.

c Timotheuꝫ inſtruit ꝛ
docet de ordinatiōe
ep̄at⁹ ꝛ diacõij ꝛ oīs
eccleſiaſtice diſciplie
ſcribēs ei a laodicia per tychicuꝫ
diaconem. Explicit argumētū:

Incipit epiſtola pauli ad timo theum prima. Ca. I

ſ nomē dignitatis p̄/
pōit vt hac auc̄te timo
theus monitus reſiſtat
pſeudo apl'is.
d Paulus apl's xp̄i k
a ſ cui q̇ reſiſtat impio
dei repugnat:q̇ ſaluat ꝛ
xp̄i ex quo eſt ſpes gl'ie.
vñ nec in xp̄o nec ī deo
ſpem ſaluatiōis ſe hēre
d̄mõſtrat q̇ apl'o reſiſtit
ſ iuſſionē ꝛ volūtatē.
ſ patris.
ieſu ꝫm ipiūm dei ſaluator̄ nr̄i: ꝛ l
a ſ in quo eſt ſperāda vera eterna nõ in carnalib⁹
obſeruantijs.
xp̄i ieſu ſp̄ei nr̄e:timotheo dilecto m
a ſ hic gratia ꝓ dono ſpūſſcti ꝛ miſericordia ꝓ
remiſſiōe peccatoꝝ.
e filio in fide. Gratia et miſericor/ n o
dia et pax a deo patre ꝛ chriſto ie p q
a ſ.ſ.ita fac:non min⁹ b ſ quaſi cõparē non p̄ce r
pi quaſi minori.
f g ſu domio noſtro. Sicut rogaui te s

gocijs ſpūalibus nõ eſſent admīſtrādi neceſſarij ſūpt⁹.idȯ ꝫ remo/
uet.d. Uos aūt f̄res.facultatē habētes. a Nolite de.bñfaci.i.
nolite deſiſtere a bñficiētia talib⁹ ꝑſonis. b Qꝫ ſi q̇s nõ obe.v̄/
bo nr̄o ꝑ epl'am.hūc notate.ſ.in ſcribēdo vt poſſim eū corripe.
c Et nõ cõmiſceamī cū illo.ſocietatē ei⁹ vitādo. d Ut ꝯfūda/
tur.ꝛ ſic reſipiſcat a malo ſuo. e Et no
lite quaſi inimicū exiſtīare. qꝛ ſi vitiū odi
endū ſit:natura tñ eſt diligēda. f Ipſe
autē deus pacis.auctor ꝛ dator. g Det
vobis pacē ſem.in oīm loco.i.in terra et
in celo. h Dñs ſit cū omnib⁹ voꝫ.in p̄
ſenti ꝑ gratiā:ꝛ gl'iam in futuro. i Sa
lutatio. Hec eſt vltima ps epiſtole q̄ ē cõ/
cluſio vel ꝯfirmatio per ſignū in fine epi/
ſtole ſcriptū de manu pauli.qȯ enī.ſ.po/
ſitū eſt ſcriptū erat ꝑ manū notarij:ſꝫ iſtȯ
vltimū de manu pauli erat ſcriptū.ꝛ ſimi/
liter faciebat in alijs epl'is ad certificādū
illos quib⁹ mittebant̄ ꝙ eſſent a paulo di
recte:ꝛ ad excludenduꝫ epl'as ab pſeudo
apl'is ſub noīe pauli ſcriptas:in quib⁹ fi/
nis nõ erat ſcriptus de manu pauli.ꝛ his
dictis patet littera.

In ca.iij.vbi d̄r in poſtil. In charitate
dei erga oēs.ꝛ in glo.ꝛc̄.patiētia xp̄i.

Additio. Qȯ d̄r in charitate d̄i
ꝫm glo.ītelligit̄ ī cha
ritate q̄ de⁹ dat ꝛ patiētia xp̄i.ſ. vt patien
tes ſit̄ ſic̄ ꝛ xp̄s patiēs fuit.

Explicit Poſtilla f̄ris Nicolai de ly/
ra ſup epl'am Pauli ad theſſa.ſcd'am.

Incipit Poſtil. Nico.de lyra ſup epi/
ſtolā Pauli ad Timothe.p̄mā incipit.

k Paul⁹ apl's ieſu xp̄i. Ca. I
ꝫ īcipit epl'a p̄ma ad timo/
theū q̄ diuidit̄ ī duas ꝑteſ:
ſcꝫ in ſalutationē ꝛ ꝓſecu/
tioneꝫ.ſcd'm ibi: Sicut ro/
gaui. In p̄ma ꝑte pōit̄ ꝑſo/
na ſalutās:ꝛ exp̄mit̄ q̄tuꝫ
ad tria.ſ.q̄tū ad nomē ꝓpriū.ibi: Pau/
lus.q̄tū ad officiū.ibi: Apl's ieſu xp̄i. et
q̄tū ad auc̄tatē officij.ibi cū d̄r: Scd'ꝫ im
periū dei.ſic̄ ptꝫ Act.xiij. Dixit ill' ſpūſ/
ſctūs: Segregate mihi barnabā ꝛ pauluꝫ
in op⁹ ad qȯ aſſūpſi eos. opa x̄o trinita
tis ſūt īdiuiſa.ꝓpt̄ qȯ idē ē īperiū triū ꝑ/
ſonarū.ꝛ idȯ vna exp̄ſſa alie ſubītelligūt̄.
l Et xp̄i ieſu ſpei no.i.ꝑ quē ſperā. obtīe
re gl'iam. Scd'o pōit̄ ꝑſona ſalutata.cū di
cit̄ m Timotheo di. fi.in fi.ad oñdēdū
ꝙ erat fili⁹ ei⁹ ſpūal' ꝛ nõ carnal'. Tertio
ponūt̄ bōa optata.cū d̄r: Gr̄a ꝛ miſc'dia ꝛ
pax. n Miſc'dia.i.remiſſiōe pctōꝝ.
o Gr̄a in ampliatiōe meritoꝝ. p Et
pax.i.ꝯſecutiōe p̄mioꝝ. q A deo pa.q̇
ē dator ꝛ auctor iſtoꝝ. r Et xp̄o ie.q̇ q̄ꝫ
tū ad deitatē ē eadē p̄ncipalis cā cū p̄re ꝛ
ſpūſctō.ꝛ q̄tū ad hũanitatē ē cā iſtrumē/
tal' ꝯiūcta.ſic̄ man⁹ ē organū ꝯiūctū arti/
fic̄.ſecur̄ āt ſepatū.ꝛ ꝫ mõ alie creature
ſūt iſtrumēta dei ſepata. s Sic̄ roga.ꝫ
īcipit hui⁹ epl'e ꝓſecutio. Circa qȯ ſcien
dū ꝙ apl's ordīauit timotheū ep̄m eccl'ie
epheſine.ꝛ idȯ in hac epl'a inſtruit eū d̄ his
q̄ ꝑtinēt ad ep̄i officiū. Ad qȯ ſpectāt ſex
act⁹ ſpecialit̄. Et ꝫm ꝫ ꝓſecutio hui⁹ epi/
ſtole diuidit̄ in ſex ꝑtes q̄ patebūt ꝓſeq̄n
do. Prim⁹ aūt act⁹ ꝑtinēs ad ep̄m ē ex/
tirpatio falſe doctrīe.ſic̄ īpedimēti remo/
tio prior ē in aliq̇ ope.ad hoc aūt apl's in/
ducit timotheū in ꝫ ca.j. qȯ in tres ꝑtes
diuidit̄.nā p̄mo ad hūc actū īducit.ſcd'o
incidēt̄ deo gr̄as agit.tertio ad ꝓpoſituꝫ
redit.ibi: Hoc p̄ceptū. p̄ma adhuc in tres:qꝛ p̄mo iducit
timotheū ad falſitatis extirpationē.ſcd'o ad ꝫ ſubdit rõ/
nē.ibi: Finis.tertio remouet obiectionē.ibi: Scim⁹ aūt.
Circa p̄mū dicit: Sic̄ rogaui te o timothee.ſupple ſic fa
cias.ꝛ q̇d

G oſtēderet. a Fabulis ⁊ genealogijs. Aug⁹. Heretic⁹ qdā ini
micus legis ⁊ ꝓphaꝝ exiſtiat aplm hoc loco diuia eloqa fabulas
Ti.4.b appellaſſe. ſic̄ ⁊ alibi cū ait: Prophanas ⁊ aniles fabulas deuita.
Quis ita nō muultū heretic⁹ erraret. Cuꝫ ergo ipe idē fecit ſi hec
eſſe aniles fabulas iudicauit. Cur dicit: Abraā habuit duos fili
os: ⁊ alia hmōi. Sed meli⁹ dr ꝙ ꝑter legi
timas ſcripturas habēt iudei traditiōes
nō ſcriptas qs memoriter docent ⁊ deute
roſin vocāt: vbi dicūt deum duas vxores
creaſſe pmo homi: ex qbus genealogias ī
finitas texūt faciētes īfructuoſiſſimas q̄
ſtiones: has aūt dicit fabulas. b Fa
bulis iudeoꝝ. q dicūt duas mulieres fuiſ
ſe pmo homi euā: ⁊ alteram ex qua dicūt
multos filios eē natoſ: qd nuſꝗ ſacra pa
gina narrat. c Genealogijs quib⁹ nar
rant ſe de genere abrae ⁊ dauid: qſi inde
eis ſal⁹ debeat: vel quib⁹ narrāt xp̄m nō
eſſe de dauid. d Finis aūt. In fide eſt
Ro.13.c edificatio dei: qꝛ ex fide ē ſpes: ⁊ īde cha
ritas q̄ eſt adimpletio legis. Vel docēt et
intēdūt fabulis ⁊ genealogijs: ſꝫ finis et
† īpletio legis ē charitas: qre nō eſt op⁹ ali
De pe.di.2 c.charitas is. e Precepti. Pro preceptorū: quo
rū īpletio eſt dilectio dei ⁊ ꝓximi. Unde:
Mat.22.d In his duobus mādatis tota lex pēdet ⁊
B ꝓphete. Finis dr terminus: finis cōſū
ptio: finiſ quoqꝫ impletio dr ⁊ cōſūmatio.
Aliter eni finit panis: aliter tunica: alit
hic et ibi ager. Panis vt abſumat ⁊ nō ſit.
Tunica vt ꝯſummet ⁊ perfecta ſit. Ager
vt ſulcis et limitibus ſuis interclufus am
plius nō extendatur. || Finis eni p̄cepti
⁊c̄. Aug⁹. Totā eni magnitudinē ⁊ am
plitudinē diuinoꝝ eloquioꝝ ſecura poſſi
det charitas: qua deū ꝓximūqꝫ diligim⁹:
Mat.22.d que radix ē oīm bonoꝝ. vñ: In his duo
bus mādatis tota lex pēdet ⁊ ꝓphe. Si g
nō vacat oēs ſacras paginas ꝑſcrutari:
oīa in volucra ſermonū euoluere: oīa ſcri
pturarū ſecreta penetrare: tene charitatē
vbi pēdent omīa: qꝛ finis oīm eſt dilectio
dei ⁊ ꝓximi. Nullū rerū diligendarū ge
nus in his duob⁹ p̄ceptis ꝑtermiſſuꝫ eſt.
Cū eni p̄currat dilectio dei ⁊ ſequat dile
ctio ꝓxi: de dilectione tua nihil dictū vi
det. Sed cū dictū eſt: Diliges ꝓxim tuū
ſic̄ teipm. ſil' ⁊ tui abs te dilectio ꝑtermiſ
ſa nō eſt. Ille aūt ſctē ⁊ iuſte viuit: q ordinatā hꝫ dilectionē: ne aut
diligat qd nō eſt diligēdū: aut eque diligat: qd minus vel ampli⁹
diligēdū ē: aut min⁹ vl' ampli⁹ qd eque diligēdū ē. oīs hō inqꝫtuꝫ
pctor ē nō ē diligēdus. inqꝫtū vo hō ē: diligēdus ē ꝓpt deū. de⁹ vo
ꝓpter ſeipm. Et deū qſqꝫ ampli⁹ dꝫ diligere ꝙ ſeipm. Itē ampliuſ
ali⁹ hō diligēdus eſt ꝙ corp⁹ nrm: qꝛ ꝓpt deū omīa iſta diligēda
ſūt. pōt nobiſcū ali⁹ hō deo ꝑfrui qd nō p̄t corp⁹: qꝛ corp⁹ ꝑ aīam
viuit: q fruimur deo. Oēs aūt eque ad paria bona diligēdi ſūt: ſꝫ
cū omnib⁹ ꝓdeſſe nō poſſis: his potiſſimū cōſulēdū eſt: q ꝓ loco
rū ⁊ tēpoꝝ vel qrūlibet rerū oportunitatib⁹ cōſtricti⁹ tibi qſi qdaꝫ
ſorte ꝯiūgunt. Oīm igit hec ſūma ē: vt intelligat legis diuiarūqꝫ
ſcripturaꝝ plenitudo charitas eſſe rei q fruēdū ē: ⁊ rei q nobiſcuꝫ
ea re frui pōt. i. dei ⁊ ꝓxi. p̄cipit eni de⁹ diligi ⁊ ꝓxim⁹. vt aūt qſ
qꝫ ſe diligat: alio ſpeciali p̄cepto nō eſt opus. ¶ Idem. Charitas
iſta amor dei ē ⁊ ꝓximi. Amor hui⁹ ſecli cupiditas dicit: minuitur
cupiditas charitate creſcēte. Cupiditaſ ergo refrenet: charitas ex
citetur. f Cōſciētia bona. Aug⁹. Conſcientia ꝓ ſpe. Ille enim
ad id quod diligit ſe peruenturū deſperat: cui male cōſciētie ſcru
pulus ineſt. g Et fide nō ficta. Vel nō fictili ⁊ fragili: vl' in qua
non quiſqꝫ ſibi qdlibet fingit: ſed catholica. h A qb⁹. Impro
bat hic aduerſarios: q legalia tradebāt. dicēs: A quibus ⁊c̄.
i Nō intelligētes ⁊c̄. Si qñ eni de praua ⁊ falſa opinione ſua re
p̄hendi ⁊ ꝯuinci ceperint: ad defendēdū id qd leuiſſima temerita
te ⁊ aptiſſima falſitate dixerūt: de ſctīs libris: multa vba ꝓnūciāt:
volētes eē legiſdoctores cū tñ nō intelligāt q loquūt vl' de qbus.
k Scim⁹ aūt. Approbat ſuā ꝑtē. || Scimus aūt. Ne videret le
gē incuſare addit: Scimus aūt ⁊c̄. Sed ne iteꝝ videat eā induce
re ſubiūgit: Sciētes hoc. qꝛ iuſto nō eſt lex poſita: qꝛ nō ex ea eſt iu
ſtus: ſed ex fide: ad qd igit ei neceſſaria ē lex. Sꝫ iō data ē: vt vl' re
um puniret: vel peccare nolētē coerceret. Iuſtus tñ ⁊ ſi ea nō eget:

a ad ordinādā eccl'iam. b que eſt ciuitas me
tropolis aſie.

vt remāneres ephēſi: cum irēꝫ in [a]

ideo.

macedoniam: vt denunciares q [b]

diſcreris a catholica fide tā doctorib⁹ ꝙ miori
bus. a ꝙ nos.

buſdam ne aliter docerēt neqꝫ in [c d]

ſubditi. a doctrīs eoꝝ q legē cū gr̄a p̄dicāt
eſſe neceſſariā. qꝛ qd dicūt de lege fabula eſt: nō

[a b c] tenderēt fabulis et genealogijs i [e]

res. a q ſine termīo ſūt vl' ꝓhibit. lites.

terminatis: que queſtiones pre [f]

iuſticie dei:

ſtant magis ꝙ edificationeꝫ dei [g]

[d e] que eſt in fide. † Finis autē p̄cepti [h i]

a qlis charitas ꝓcedens de corde puro. hic diffi
nit vt nec vbiqꝫ nec nuſꝗ diffinita ſit. ꝓcedēs.
puro ītellectu: vt nihil niſi de⁹ diligat ⁊ qd dī ē

[f] eſt charitas: de corde puro ⁊ con [k l m]

a vel ficti. i. fragili. ſed cōtra aduerſa fortis. ſi

[g h] ſciētia bona: ⁊ fide nōn ficta. A q [n]

mulata. a improbat aduerſarios. fide ſpe et
charitate. b neſciētes myſteriū legis ⁊ ꝓphaꝝ ꝙ
vſqꝫ ad xp̄m. c de legalibus.

bus quidam aberrantes conuer [o]

quod deterius eſt.

ſi ſunt in vaniloquium: volētes [p]

[i] eſſe legiſdoctores: non intelligē [q]

que affirmāt. a ꝑ q vt teſtimōia ꝓphetaꝝ vl
ecōuerſo. ſ. nō ītelligētes q loquūt ad ꝓbādū qd ī
tendūt neqꝫ de qb⁹ affirmāt. i. q ꝓbare ītēdūt.

tes: neqꝫ q loquūtur neqꝫ de qui

a illi nō intelligūt: nos aūt intelligim⁹. nā vt h
in aliq oſtendatur.

[k] bus affirmant. † Scimus autem [r]

cias. ⁊ qd ſit illd de quo rogauit. ꝯñr oñdit. d. a Ut re
maneres epheſi. ꝓ regimie eccl'ie. b Ut denū. qbuſdā
pſeudo apl'is. c Ne alit docerēt. ꝙ tradidi epheſijs.
volebāt eni iſti falſi apl'i īducere epheſios ad obſeruatio
nē legaliū ⁊ traditiōes iudeoꝝ tāꝙ neceſſarias ad ſalutē
d Neqꝫ intēderēt ⁊c̄. i. vt denun
ciares auditorib⁹ vt nō ītēderent
talib⁹ friuol' errorib⁹. iō ſubdit:
e Fabul' ⁊ ge. inter. dicūt āt fa
bule ille qb⁹ nō ſubeſt vitas. cu
iuſmodi erat obſeruatio legaliuꝫ
q tota fuit figuralis. figurādo no
ui teſtamēti ſtatū. ⁊ iō iſto cōpleto
ceſſat illa obſeruatio: ⁊ dicere ꝙ
maneat eſt dicere ꝙ ſtat⁹ figurat
adhuc durat: ⁊ ꝑ ꝯñſ ꝙ xp̄i myſte
riū nō ē impletū adhuc: qd nō ſo
lū eſt falſū: ſ etiā erroneū. Dicun
tur etiā h fabule traditiōes iudeo
rū qb⁹ irritū faciebāt diuinū mā
datū. ſm qd īpropat eis ſaluator
Mat. xv. tāꝙ falſū euidēs ꝯtinē
tes. Genealogie vo intermiate ſꝫ
aliqs h dicūt generatiōes ade de
alia vxore ꝙ eua: ex q aliq iudei
genealogias multiplicabāt. Sed
qꝛ gloſe iudeoꝝ de iſta ſcd'a xvore
nō loquūt. iō videt meli⁹ dicēduꝫ
ꝙ aliq iudi falſo genealogiçabāt
generatiōes a dd deſcēdētes: vt ꝑ
h excluderent ieſū naçarenū a dd
deſcēdiſſe: ⁊ ꝑ ꝯñs ꝯcluderēt ipm
veꝝ meſſiā n fuiſſe: quē ſcripture
dicūt a dd deſcēdere. Et dicūt in
termiate. qꝛ nō termiant ad aliqd
certū ⁊ veꝝ. f Que q. ma. ꝓſtāt.
i. lites ⁊ cōtētiōes int diſputātes.
g Qꝫ edificationē dei. i. edificiū
ſpūale virtutū. h Que ē i fid.
i. cui⁹ edificij fides ē ſtabilimētuꝫ
in qd p̄dicta nō cōſtruūt ſ deſtru
unt edificiū ſpūale. i Finis āt.
h de p̄dict' ſubdit apl's rōnē. ſ. q
re nō ſit attēdēdū legalib⁹ obſer
uātijs ⁊ genealogijs itermiat': qꝛ †Ro.7.c
nō faciūt adipletionē legis diuie.
ſꝫ mag' ad oppoſitū: qꝛ lex ordiat
ad diligēdū deū ⁊ ꝓximū: ad qd
p̄dicta nō faciūt: ſ mag' ipedūt. iō dicit: Finis aūt p̄cepti
eſt charitas. qd ptꝫ: qꝛ p̄cepta prime tabule ordināt fina
liter ad dilectionē dei. p̄cepta vo ſcd'e tabule ad dilectio
nē ꝓximi: vt ptꝫ Exo. xx. Alia vo p̄cepta qcūqꝫ ſūt nō ſt
niſi qdā explicatiōes iſtoꝝ ⁊ ꝯcluſiōes ab eiſ deriuate: nō
tñ eodē mō: qꝛ aliq ſequunt de neceſſitate: aliq vo nō. Et
ex hoc ſequit ꝙ aliq de hmōi p̄cept' ſꝑ manēt vt moralia.
Alia vo tm̄ ad tp̄s vt iudicialia ⁊ cerimonialia. k De
corde pu. qꝫtū ad appetitū q dr h cor. nā volūtas q ē appe
titus intellectualis mouet aliaſ aīe potentias ad agēdū.
ſic̄ cor mēbra corꝑis ad oꝑandū. l Et cōſci. bo. qꝫtū ad
intellectū bonū. eſt eī cōſciētia applicatio ſcie ad aliqd ꝑti
culare agibile. ⁊ iō qñ ſcia recta applicat ad bonū oꝑabi
le dr bōa: ecōtrario vo mala. m Et fide nō ficta. i. ve
ra ⁊ nō ſimulata: quā habebāt aliq ſubdoli fingētes ſe eē
xp̄ianos vt ſimplices deciperēt: ⁊ alios facerēt capi. ſic̄ di
cit de torquato in legēda ſcti tiburcij. n A qbus qdā
aberrātes. i. declinātes. o Couerſi ſūt ⁊c̄. aſſerēdo d le
galib⁹ p̄dictis ⁊ traditionib⁹ ꝙ neceſſariū ſit ea obſuari
poſt aduētū xp̄i. p Uolētes eſſe legiſdo. cū nō fuerit
adhuc ſufficiētes diſcipl'i. iō ſubdit: q Nō ītel. ⁊c̄. i. nō
ītelligētes ꝯcluſiōeſ de qb⁹ loquūt: nec ſcripturas ꝑ qſ ꝓ
bare nitūt. r Scimus. Hic ꝯñr remouet obiectioneꝫ:
qꝛ poſſet aliqs obijcere de legalib⁹ ꝙ fuerūt a deo īſtituta
vt ptꝫ i Exo. ⁊ Leui. ⁊ ꝑ ꝯñs bōa ⁊ ſuanda. Ad h vo re
ſpōdet. Ad cui⁹ ītelligētiā ſciēdū ē ꝙ lex hꝫ vim duplicē
ſ. regulatiuā ⁊ coactiuā. pmo igit ſoluit obiectionē qꝫtuꝫ
ad pmā. ſcd'o qꝫtū ad ſcd'am. ibi: Sciētes h. Uis āt regu
latiua legis ordiat hoīes in bonū. hoīs āt bonū p̄t aliqd
dici dupliciť. Uno mō ſimpl'r ⁊ ſꝫ oīe tp̄s: ⁊ ſic vet⁹ lex

vtit̄: vt ſic eſſet in auctē alijs: ⁊ futura atteſtarentur factis. a Quō bona. Quō bona ſi nō iuſto poſita: ſed iā iuſtus nō eget pedagogo: ſʒ iniuſtus vt fiat iuſt⁹. b Legitīe vtat̄. Qui ſcit ad tp̄s datā: ⁊ ſub xp̄o deſerit. Iā iuſt⁹ ꝑ remiſſionē nō ē op⁹ lege a q̄ liberi ſūt ꝑ xp̄m. Legitime vtat̄. Lege legitime vtēdi m̄tiplex eſt modus vt ſm̄ aliđ iuſtus: ⁊ ſʒ aliud iniuſt⁹ recte dicat̄ legitīe vti lege. Iniuſtus enī ea legitime vtit̄: q̄n intelligēs q̄re data ſit: ei⁹ cōminatiōe tāq̄ pedagoꝑducit̄ ad gr̄am ꝑ quā iuſtus fiat. Iuſt⁹ v̄o et illa legitīe vtit̄: cū eā tenēdo iniuſt⁹ īpōit vt ſic cū iniuſtis ceperit īolite cōcupiſcētie morbus incētiuo ꝓhibitionis et cumulo ꝑuaricatiōis augeri: cōfugiāt ad iuſtificātē gr̄aʒ ⁊ ꝑ eam ſuauitate iuſticie delectati penaʒ littere minātis euadāt.

c Quia iuſto nō ē lex poſita. i. impoſita vt ſupra illū ſit vt ei domīetur. In illa ei ē poti⁹ et cū ip̄a: q̄ ſub ip̄a: q: amicus iuſticie ē: cuius inimic⁹ ē: q̄ pene timore n̄ peccat. Amic⁹ v̄o eſt: q̄ ei⁹ amore nō peccat. d Uel: pctōrib⁹. In ſe ſcelerat⁹ ⁊ contaminat⁹ in ꝓximum.

e Gr̄as ago. Hic oſtēdit mala ſibi fuiſſe ī lege. Bona v̄o ea dimiſſa: ꝙ fidelis ē ⁊ poſitus in miniſterio. vn̄ fort⁹: ꝑ q̄ oñdit legē poſt euāgeliū inutilit̄ duci.

f Cōfortauit. Uētez corroborauit: q̄ pri⁹ impoſſibile putabat: ꝙ ꝺ dn̄i ptāte ⁊ maieſtate ⁊ ſpe ꝑdicabat̄. g Sʒ miſcꝺiam dei ꝯſe. Conſequūt̄ miſcꝺiam: ⁊ q̄ ſciēter peccāt: vt ꝺꝺ. et q̄ ignorant̄: qꝺ faciliuſ ignoſcit̄. Miſcꝺiam. de eo ꝙ ignorans feci. Uel cā: nō tn̄ ꝓpria: cū mala fuerit ignorātia: miſicordia v̄o gratuita. h Supabundauit. Sup maiora bona q̄ olim mala. Supabūdauit. Quia nō ſolū pctā dimiſit: ſʒ fideʒ ⁊ dilectionē ꝺdit. de q̄bus nulli eſt ambigenduʒ: quia ieſus chriſt⁹ venit in hunc munduʒ pctōres ſal. fa. Et iſte ſmo ē: Fidel⁹. i. ver⁹ et acceptabil⁹: q: vtil⁹. i Omī ac. q: corp⁹ ⁊ aīaʒ ſaluat. Ul⁹ hūan⁹ ē ſmo iſte. Alia lr̄a vt nō dicā din⁹: q: ſi hō q̄ hoſpicio ſuſcipit hoīeʒ hūan⁹ ꝺr: q̄ntomag⁹ hūan⁹ ē q̄ ī ſeip̄o ſuſcipit hoīeʒ. k Quia xp̄s ie. v. ⁊c̄. Nlla cā vēiēdi fuit xp̄o niſi ꝙ pctōres ſaluos facēt. Tolle morboſ tolle vulnera

a ſm̄ eos v̄o q̄ carnaliter tm̄ intelligūt nō bona

b ſ iuſtus vel iniuſt⁹.

a quoniam bona eſt lex: ſi quis ea

ſ ſpūaliter ſicut ipſa docet. vel vt ꝑ eā agnoſcat morbū ⁊ q̄rat medicū. ſ qꝺ nō illi. ſ tn̄. ſ etiā.

a ſ et cum iuſtus in fide quid ei lex.

b c legitime vtat̄: ſcientes hoc: quia a

a ſ vt dn̄et̄. b ſ cōtra legē nature agētib⁹.

iuſto nō eſt lex poſitā: ſed iniuſtis b

ſ cū bene monerent̄ a ratione. a ſ ꝑ partes.

ſ contra deum. b ſ in ſe ⁊ ꝓximum. c

d ⁊ non ſubditis † impijs et peccato d e

a ſ quibus ſcelus ꝑ ſe placet. b ſ qui vel timore conſentiunt vel fauore aliquo.

ribus: ſceleratis ⁊ contaminatis f g

ſ q: lex nature in eis aboleuerat: litteris eſt reformata ꝓ eis coercendis.

patricidis et matricidis: homicidis: fornicarijs maſculoꝝ cōcubi

ſ qui plagas cuiuſlibet generis inferunt ꝓximis.

toribus: plagiarijs mēdacibus ⁊ h i

ſ morali lege et naturali.

periuris: et ſi quid aliud ſanę do k

ſ ſana doctrina. ſ non contra. ſ omnis veritaſ concordat euangelio.

ctrinę aduerſatur: quę eſt ſm̄ euā l m

a ſ quod predicat vel dat gl̄iam. n

gelium glorię beati dei quod cre o p

ſ vt fideli. ſ vnde.

e ditum eſt mihi. Gratias ago ei q̄ q

ſ vt nec mors nec vita ſeparet a xp̄o.

f me cōfortauit ī chriſto ieſu domi

ſ cum ſub lege infidelis.

no noſtro: quia fidelem me exiſti r

ſ certa ſciētia. ſ ꝑuidit. a ſ ꝑdicādi. b ſ quaſi ſed virū hoc mihi per legē: nō quia ſub ea fui blaſphemus. ſ ecce mala que in lege habuit.

mauit ponenſ in miniſterio. Qui s t

ſ in deum. ſ ſctōꝝ.

prius fui blaſphemus ⁊ ꝑſecutor v

ſ cōprehenſis inferens contumelias. a ſ remiſſionem non per merita mea.

g et cōtumelioſus: ſed miſericordi x

a ſ ſub lege ignorantia ⁊ ideo īcredulitas: modo ecōtra fides et veritatis cognitio: ecce patet ꝙ nō ex leuitate dimiſit priora

am dei conſecutus ſū: quia igno y

ſ degens. a ſ non ſolū miſericordiā cōſecutus ſum ſed fidē et dilectionē et gr̄am donoꝝ.

h rans feci in incredulitate. Super z a

a ſ qui dona diuerſa dedit cū fide et dilectione. i. cū perfectiōe fidei et dilectiōis: q: nulli dat̄ remiſſio peccatoꝝ ſine fide et dilectione.

abundauit auteʒ gratia domini

noſtri cū fide ⁊ dilectione quę eſt b

ſ non in lege. ſ dignus vtilis.

in chriſto ieſu. † Fidelis ſermo et c d

ſ nō vna. ſ q: h̄ ⁊ in futuro ſaluat. ſ iſte. ſ.

i k omni acceptiōe dign⁹: quia chri e

q̄tū ad ꝑcepta moralia ordīabat hoīes ad bonū. ꝓpt̄ qꝺ om̄i tp̄e ſūt ſeruanda. Alio mō ꝺr aliq̄d hoīs bonū ſm̄ aliqꝺ tp̄s determīatū. ſicut vti leuib⁹ veſtimētis bonū eſt homini tp̄e eſtiuali: nō aūt hiemali. ꝓpter qꝺ veſtimēta priora dimittunt̄ ⁊ alia accipiūt̄. Et hoc mō lex vet⁹ q̄tū ad ꝑcepta cerimōialia ordīabat hoīes ad bonū ꝓ tp̄e veteris teſtamēti: erāt enī īſtituta ad figurādū xp̄i myſteriū vēturū. ꝓpter qꝺ ille cerimōie ceſſant xp̄i myſterio adipleto. ⁊ alie ſūt īſtitute. Ubi gr̄a: int̄ cerimonialia veteris legis ꝑncipalia erāt oblationes ⁊ ſacrificia: q̄ figurabāt xp̄m in cruce offerēduʒ ⁊ īmolādū. ꝓpt̄ qꝺ ip̄o iā oblato ⁊ immolato offerre dictas oblatiōes ⁊ ſacrificia: ⁊ maxime p⁹ publicatū euāgeliū: eſt ſignificare ꝙ oblatio xp̄i in cruce ⁊ eius īmolatio nōdū ſit īpleta. qꝺ eſt falſū. ꝓpt̄ qꝺ oportuit aliud ſacrificiū inſtitui: qꝺ eſſet ſignificatiuū oblatiōis xp̄i iā cōplete. ⁊ ſic xp̄s inſtituit ſacrificiū euchariſtie qꝺ eſt memoriale paſſiōis dn̄ice: Luc. xxij. Hoc eſt corp⁹ meū qꝺ ꝓ vob̄ tradet̄. hoc facite in meā cōmemoratione. ⁊ ſic de alijs cerimōialib⁹ ſuo mō. q̄tū aūt ad iudicialia ꝑcepta lex nō ordīabat ad aliq̄d figurādū ꝑ ſe ⁊ directe: ſʒ ad modū ſeruādi iuſticiā inter hoīes: ꝓpter qꝺ adueniēte xp̄o nō ſunt euacuata vt mortifera ſicut cerimōialia q̄ pn̄t ſeruari dū tn̄ nō ſeruāt̄ vt obligātia ex lege illa: q: fuerūt inſtituta ad ſeruādū iuſticiā int̄ hoīes ꝓ ſtatu veteris teſtamēti: q̄ eſt tot⁹ figural⁹ reſpctū ſtatus noue legis. j. Cor. x. Oīa in figura cōtingebāt illis: ꝓpt̄ qꝺ ꝑcepta iudicialia ꝑ accidēs fuerūt figuratiua. ⁊ ideo ſeruare illa ex obligatiōe veteris leg⁹: eſt ſignificare facto ꝙ ſtatus illius ppl̄i adhuc durat: qꝺ eſt falſū. pn̄t tn̄ illa ſeruari ex rōne alia: vtpote ex noua inſtitutiōe eccl̄ie vel ꝑncipū alicui⁹ vel hmōi. ſic igit̄ dic̄ apl̄s: Scim⁹ aūt q: bōa eſt lex ſi q̄s ea legitime vtat̄. ſ. moralib⁹ ꝓ ſꝑ: cerimōialib⁹ vſq̄ ad paſſionē xp̄i. extūc enī fuerunt mortua: q: nō obligabāt vltra: poterāt tn̄ ſeruari dū tn̄ nō ponerent̄ ſpes in eis. ⁊ hoc vſq̄ ad publicationē euāgelij: ſed extūc fuerūt mortifera ſicut. ſ. pleni⁹ dictū eſt in ep̄l̄a ad Galathas: ⁊ ī ep̄l̄a ad Ro. Iudicialib⁹ aūt tp̄e veter⁹ teſtamēti tāq̄ ex lege obligantib⁹ tp̄e v̄o noui teſta. ex alia obligatiōe: vt dictū ē.

a Sciētes. hic ꝯñr ſoluit obiectionē ꝑdictā q̄tum ad vim legis coactiuā q̄ ꝑ penas cohibet a mal̄. ⁊ q̄tū ad h̄ dicit: Sciētes h̄ q: lex iuſto nō ē poſita: q̄tuʒ ad vim coactiuā: q: iuſtus nō cohibet̄ timore pene a malis: ſʒ virtutis amore. ⁊ ſic eius volūtas eſt legi cōſona. ꝓpter qꝺ ꝑ legē nō cogit̄: q: coactio violētiā importat: ſʒ ſic lex poſita ē hoīb⁹ mal̄: ꝓpt̄ qꝺ ſubdit̄: b Sed iniuſt⁹. i. iniq̄ agētib⁹ ꝯtra ꝓxīm. c Et nō ſubdit⁹. i. rebellib⁹ ſuꝑiorib⁹ ſuis. d Impijs. agētibus ꝯtra deū. ſic̄ ⁊ ꝑ oppoſitū pietas vno mō accepta idē ē qꝺ cult⁹ diuin⁹. e Et pctōrib⁹. ex īfirmitate ꝺlinquētib⁹. f Scelerat⁹ q̄ peccāt ex certa malicia. g Et cōtamīatis. pctis carnalib⁹ generalit̄. cetera patēt vſq̄ ibi: h Plagiarijs. i. aſſuet⁹ plagas ⁊ v̄bera alijs inferre. i Mēdacib⁹. mēdacio ꝑnicioſo. k Et ſi q̄d aliꝺ ſane doctrīe aduerſat̄. oīe tale q̄d ē ꝑ legē puniēdū. l Que. ſ. ſana doctrīa. m Eſt ſʒ euāgeliū. cui ꝯcordat oīs veritas. n Glorie beati dei. dicit enī gl̄ia ⁊c̄. q: ꝑdicauit hāc gl̄iaʒ. o Qꝺ ſcʒ euāgeliū. p Creditū eſt mihi. tanq̄ ipſi⁹ fideli ꝑdicatori. q Gr̄as. quia fecit mentionē de euangelio ſibi credito. ideo incidenter gratiaſ agit deo de ſua vocatiōe ad fidē ⁊ apoſtolatū. dicēs: Gratias ago ei q̄ me cōfortauit in chriſto ieſu. ſʒ qꝺ dicit̄ Act. ix. Saulus autē multomagis cōualeſcebat ⁊ cōfūdebat iudeos ⁊c̄. r Quia fidelē me exiſtiauit. i. iudicauit. s Ponēs in miſterio. apl̄at⁹. t Qui prius blaſphem⁹ fui. cōtra ꝑſonā xp̄i. v Et ꝑſecutor et cōtumelioſus. cōtra mēbra ei⁹. ꝑſecutor in fact⁹ contumelioſus in verbis. x Sed miſericordiam dei conſecutus ſū. i. remiſſionē peccatoꝝ. y Quia ignorans feci. qꝺ eī ignorant̄ committit̄ facili⁹ ignoſcitur q̄ quod ex certa malicia ꝑpetrat̄. z In incredulitate. i. falſe credens bene agere. a Supabūdauit aūt gratia dn̄i nr̄i ieſu xp̄i. q. d. nō ſolū ꝯſecut⁹ ab eo remiſſionē pctōꝝ: ſʒ etiā collationē donoꝝ ſuoꝝ. iō ſubdit̄: b Cū fide ⁊ dilectiōe. fidei enī ꝑ charitatē formate cōnectūt̄ alia dona ad gratiā gratū faciētē ꝑtinētia. c Fidel⁹ ſmo. i. ver⁹. d Et om̄i acce. dignus. q: ē vtilis audiētib⁹. ⁊ q̄s ſit ille ſubdit: e Quia xp̄s ieſus venit in hunc mundum. in carne paſſibili.

Exo. 10. a 21. a Leui. 18. a 1. Cor. 5. a

C

†. J. 4. c

vulnera: ⁊ nulla eſt cā medicine. Sed venit de celo magn⁹ medicus: magn⁹ ꝑ totū oꝛbē terre iacebat egrot⁹. Ipe egrot⁹ gen⁹ hūanuз eſt: qđ totū ꝑierat ex q̄ peccauit vn⁹ in q̄ erat totū. Sз vēit vn⁹ ſine pctō
Mat.18.b qꝛ ſaluos faceret a pctō. Vēit enī fili⁹ hoīs q̄rere ⁊ ſaluare qđ perie/
Hie.23.e rat: vēit ꝑ qđ hō erat. Nā ꝑ qđ de⁹ erat ſꝑ hec erat. q̄ dixit: Celū et
Iph.1.a terrā ego impleo: ergo ⁊ ī mūdo erat ⁊ vēit ī mūdū: h̄ erat ꝑ diuinā maieſtatē: vēit ꝑ hu/ manā īfirmitatē. Quare vēit? ex miſcđia. ſ. qꝛ voluit pctā tollere: pctōꝛes ſaluos facere. Nō enī eū de celo ad terrā merita nr̄a: ſз pec
Luce.1.c cata traxerūt. vñ ⁊ vocabis nomē ei⁹ ieſum.
Mat.18.d Quare? audi: Ipe enī ſaluū faciet pplm̄ ſu/ um. vñ? a pctis eoꝝ. Nunq̄d ad iſtū pplm̄ ꝑ/ tinēt ꝑuuli: ꝑtinēt plane. Sic credite: cū iſta fide paruulos ad xp̄i grām poꝛtate. Quid mihi dicis? ſanus eſt nō habet vitiū. Qua/ re cū illo curris ad medicū: ſi nō habet vitiū.
Mar.10.b Si ſanus eſſet nō clamaret ieſus: Sinite ꝑ/ uulos venire ad me ⁊c̄. a Prim⁹. i. pe/ ioꝛ: qꝛ ꝑſecutoꝛ quo pꝛioꝛ nō erat. Nemo enī acrioꝛ inter ꝑſecutoꝛes: ergo nemo pꝛioꝛ int̄ peccatoꝛes. pꝛim⁹ ergo erat: nō oꝛdie tꝑis: ſꝫ magnitudine iniquitat̄. b In me. Quē idoneū de⁹ gētib⁹ p̄dicatoꝛē ꝯſtituit: in quo tm̄ exēplū miſcđie ſue exhibuit. c Inuiſi bili ſoli deo. qꝛ ceteri dij viſibiles: nō ſoli in/ uiſibili: qꝛ ſunt ⁊ creature q̄dā inuiſibiles vt aīa: ⁊ tn̄ ſenſu capi pn̄t: qꝛ oēs vires ei⁹ poſ/ ſunt cognoſci: qđ nō dei. Inuiſibilis eſt
Ioh.1.b ab omnibus deus in natura. ſm̄ illud: Deū nemo vidit vnq̄. videt̄ aūt cuз vult: ⁊ ſicut
1. Ioh.3.a vult: ñ ſic̄ ē. ſꝫ q̄li ſpē vult apparet. In futuro x̄o videbūt eū filij ſic̄ ē. d Soli deo. q̄ ſoluſ deus eſt natura. i. ſolus creat: qđ de ip̄a tri/ nitate intelligitur. Nō de ſolo patre vt q̄daз volūt: qꝛ nō ait ſoli patri: ſed ſoli deo. Unus enī ⁊ ſolus de⁹ a nobis p̄dicat̄ ip̄a trinitas. Et vnigenitus quippe ſm̄ qđ eſt de⁹ apđ de um. ⁊ ſpūſſctūs in ſua natura ē immoꝛtal̄ et īuiſibilis. e Hoc p̄ceptū com. ⁊c̄. Poſtq̄ cōmemoꝛauit q̄ ⁊ quāta ſint bn̄ficia p̄ris et xp̄i erga pctōꝛes: quō pplm̄ imbuat diſciplīa eccleſiaſtica oſtēdit. f Cōſciētiā. vocat co gitatiōes: in quib⁹ ſūmoꝑe humilitas ſeruā da eſt: qua ſpꝛeta in magnos q̄dā deuenerūt erroꝛes. ſicut in ep̄la ad romanos legit̄. g Naufragauerūt. Haymo. Naufragiuз dicit̄ nauis fractio. Et ſic̄ ille ſubſtantiā ſuā ꝑdit q̄ naufragiū patit̄ ⁊ inſuꝑ ip̄e perit. Ita qui bonā cōſcientiā repellūt fidei veritatē ꝑ dunt ⁊ inſuꝑ eternalit̄ percūt. h Quos tra. ſathane. Utrūq̄ excōicaui vt hoc mō ex cludat̄ a ſathana regnū ſathane. Auguſ. Nulla enī creatura eſt: ſiue q̄ in veritate ma net dans deo gl̄iam: ſiue q̄ in charitate non ſtetit querēs gl̄iam ſuā: q̄ velit nolit diuīe ꝑ uidētie nō ſeruiat. Sed volēs facit cum illa qđ bonū eſt. De illa x̄o q̄ h̄ nō vult: fit qđ iu
† 23.q.4.c. q̄ peccat er. c. q̄d crudele. ſtū eſt. Nō ei tn̄ rependit̄ qđ de ip̄a iuſte fit: ſed quo animo ip̄a facit: qꝛ neq̄ liberā volū/ tatē rōnabili creature de⁹ negauit: ſed pote/ ſtatē qua iniuſtos iuſte oꝛdīat ſibi retinuit. i Tradidi. ſ. Nō vt pereāt: qꝛ nihil pōt ſa thanas niſi ꝑmiſſus q̄ vexat ſibi datos. vñ:
Ioh.5.c Iam noli peccare: ne deterius tibi contingat. Hec autem cum ſit fi/
Luce.13.d lia abꝛae quam alligauit ſathanas. xviij. annis nonne opoꝛtuit ⁊c̄. Tradidi ſathane. Aug⁹. Quia illo ad coꝛreptionem hominum vtebat̄ ipſa poteſtas ap̄lica. p̄uaricatoꝛes enī angeli cū p̄ncipe ſuo diabolo recte dicunt̄ ꝓcuratoꝛes vl̄ actoꝛes diuine ꝓuidētie: ⁊ dia bol⁹ magiſtrat⁹ hui⁹ mūdi đꝛ. Sed magiſtrat⁹ ſub tāto īꝑatoꝛe nō facit niſi quātū illi ꝑmittit̄: ⁊ ꝓcuratoꝛes actoꝛes q̄ hui⁹ mūdi nihil faciūt niſi quātum dn̄s ſinit. Ideo dicit: Tradidi ſathane ⁊c̄. qꝛ ni/ hil poteſt ſathanas niſi ꝑmiſſus. Haymo. Tante autem poteſta/ tis erat ap̄ls tātāq̄ gratiā habebat: vt recedētes a fide verbo tra/ deret diabolo. Traditio autē hec eſt: qꝛ cōmot⁹ ap̄ls blaſphemijs eoꝛum ſententiam pꝛotulit in eos. Diabolus autem qui ad hoc pa/ ratus eſt vt auerſos a deo accipiat in poteſtatem: audita ſententia coꝛripit eos: quod iđ fecit ap̄ls: vt coꝛrecti diſcāt non blaſphemare.
Obſecro ba

ſ quaſi paſſibilis cū alijs. ſ tā miſeꝝ.
ſtus ieſus venit in hunc mūdum
ſ quoſcūq̄ etiā paruulos: q̄ et ſi a baptizatis na/ ti: hoc eſt carne tm̄ nō ſpū: nō ex eo qđ renouat̄: qꝛ ſi ſpūs eſſent ex traduce ex mūdato ſpū deſcēderet mūdat⁹. a ſ inter quos.
peccatoꝛes ſaluos facere: quoꝛuз a b
ſ qui in lege.
a pꝛim⁹ ego ſū. † Sз ideo miſericoꝛ
a ſ pctōꝛe. b ſ. i. maxio pctōꝛe: vel p̄mū. i. anteq̄ in alijs. vel pꝛimū. i. maxie in me vel aū.
b diā cōſecut⁹ ſū: vt in me pꝛiō oſtē c d e
a ſ. i. ꝑfectā. b ſ q̄ tm̄ ſuſtinuit: et in poſteꝝ nul lam reſeruat iram.
deret chꝛiſtus ieſus ōmnē pātiē/
a ſ vt nullus de immanitate ſcelerū deſperet.
ſ q̄d faciat amico qui hoc fecit inimico.
tiā ād infoꝛmationem eoꝛum qui f
a ſ tēdētes. ſ vt habeāt vitam eternā.
credituri ſunt illi in vitāз ęternā.
ſ ideo. ſ ꝓ pꝛedictis. ſ trinitati. a ſ ſm̄ q̄ de⁹ apud deū. ſ immutabili.
Regi autē ſeculoꝛum immōꝛtali g h
ſ incōp̄henſibili. a ſ qui ſol⁹ creat. b ſ ſit. ſ a creaturis. c ſ in eſſentia.
c d inuiſibili ſōli deo hōnoꝛ ⁊ glōꝛia: i k
ſ qꝛ omnis ſalus ex xp̄o: nō ex lege. ſ nō licet diſ
e in ſęcula ſęculoꝛum amen. Hoc p̄ l
ſimulare. a ſ quaſi ituro ad bellū.
cęptum commendo tibi fili timo
a ſ. i. ſm̄ ſcientiā ꝓph̄arū q̄ eſt in te. vel ſm̄ q̄ ſpi/
thee: ſm̄ pꝛęcēdentes in te pꝛo/ m
rit⁹ oſtēdit mihi de te. a ſ actu. b ſ exponendis et oꝑe implendis. c ſ vtilem multis.
phetias: vt militēs in illis bōnā n
a ſ conſuetudine docendi te et alios: et perficiēdo opere quod pꝛedicas oꝛe. b ſ quod potes c ſ re ctam. d ſ ne docēs erubeſcat male vite cōſcius. erubeſcibile enī eſt aliud agere et aliud pꝛedicare o
militiām: habēns fidēm et bōnā p q
a ſ conſcientiam bonam. b ſ flagicijs. ſ vt q̄ i ſoꝛdibus eſt. ſ. adhuc.
f conſcientiam. Quām quidam rē r s
a ſ ꝓpe: ſed non intra. ſ. i. etiam fidem perdi/ derunt alios ſecum mergentes.
g pellentes circā fidem naufraga/ t
a ſ pſeudo doctoꝛibus qui fidem ꝑdiderunt.
ſ nomina ponit vt nihil ambigui reſtet.
uerunt. Ex quibus eſt hymeneuſ v
ſ ſic et tu excōmunica.
h i et alexander † quos tradidi ſatha x
ſ non vt pereant: ſed vt ſic coꝛrecti.
nę: vt diſcant non blaſphemare. y

a Pctōꝛes ſaluos facere. ſua benedicta paſſiōe cui⁹ ef fectus in baptiſmo cōicat̄. Quoꝝ pꝛim⁹ ego ſū. nō oꝛdīe tꝑis ſed magnitudīe iniq̄tatis: vt expo. glo. Sз qꝛ multi graui⁹ peccauerūt in xp̄m ip̄m in ꝑſona ꝓpꝛia neq̄ter ꝑ/ ſequēdo. iđ dicēdū videt̄ meli⁹. q̄ cū đꝛ: b Quoꝝ p̄/ mus ego ſū. ſic intelligat̄. ſ. int̄ illos q̄ de pctō ad grām reuocā tur. qꝛ hec reuocatio fuit ī pau/ lo valde mirabilis: ꝓpter qđ in eccleſia ſolenniȥat̄. ⁊ ſic li p̄muſ excellētiā notat vocatiōiſ hui⁹: ⁊ huic ꝯcoꝛdat lr̄a ſequēs. cuз dicit̄: c Ut in me p̄mo. i. p̄n cipaliter. d Chꝛiſtus ieſus oēm patiētiā. i. ꝑfectā patiētiā. e Oſtenderet. me miſerabilit̄ reuocādo cū eſſem in actu ꝑſe/ quēdi eū ī mēbr̄ ſuis. f Ad ī foꝛmationē eoꝝ qui cre. ſunt. vt nullus ꝓpter enoꝛmitatē pecca ti ſui deſperet ꝯſeq̄ miſcđiaз xp̄i ⁊ vlteri⁹: Uitā eternā. iđ ꝯclu/ dit vlterius: g Regi autēз ſeculoꝝ. i. trinitati eterne. eter/ nitas enī q̄ ſimpliciter eſt indi/ uiſibilis nō cōpꝛehendit̄ niſi ꝑ cōparationē ad tp̄s infinitum: qđ đſignat̄ noīe ſcl̄oꝝ. h Im moꝛtali. ad differentiā iouis et ſaturni ⁊ hmōi: q̄ fuerūt hoīes moꝛtales. i Inuiſibili. ad differentiā idoloꝝ: q̄ ſunt đ ma teria ſenſibili. k Soli deo. per hoc enī nō ſignificat̄ ī deo ſolitudo. cū in eo ſint tres per/ ſone: ſed ꝑ h̄ fit excluſio omnis alteri⁹ a cultu deo debito. ideo ſubdit̄: Et honoꝛ ⁊ gl̄ia ⁊c̄. l Hoc p̄cep. Hic ap̄ls redit ad ꝓpoſitū inducēdo timotheū ad reſiſtendū doctoꝛib⁹ falſitatis. dicenſ: Hoc pꝛeceptū cōmendo tibi: tanq̄ fideliter adimplēdū m Scđm p̄cedētes in te ꝓphe/ tias. i. ſm̄ illud qđ ſpūſſctūs re uelauit mihi de te futurū anq̄ oꝛdinarē te ep̄з. n Ut mili tes in illis. i. ꝯtra illos. ſ. pſeu/ do ap̄los. o Militiā bonā. eis virilit̄ reſiſtēdo ⁊ eoꝝ falſi/ tatē cōfutādo. p Habēs fi. ſcз rectā et firmā. q Et con ſcientiā bonā. ita q̄ vita tua ſit doctrine confirmatiua. r Quā. ſ. cōſcientiā bonā. s Quidā repellētes. ſcienter malū agentes. t Circa fidē naufragauerūt. i. perieꝛt: abyſ/ ſus enī abyſſū inuocat. ⁊ dicit naufragauerūt: qꝛ ſicut nauta patiēs naufragiū perit ⁊ alij cū eo. ſic tales a fide cadētes indu cunt alios ad infidelitatē. v Ex q̄b⁹ ē hy. ⁊ alexāder. no/ mina ſunt ꝓpꝛia hominū. x Quos tra. ſathane. eoſ excōmunicādo. ⁊ etiā vexationi demōis ſubdēdo. demo/ nes enī in inferno executoꝛes ſūt diuine iuſticie. ⁊ etiam aliquando in hoc mūdo: ſic̄ đꝛ pſ̄. lxxvij. Miſit irā indi/ gnatiōis ſue indignationē ⁊ irā ⁊ tribulationē immiſſionē ꝑ angelos malos. y Ut diſcāt nō blaſphemare. coꝛre/ cti per experientiā pene. excōicatio enī ⁊ tal̄ afflictio me/ dicinalis ē.
† 1. Coꝝ. 7. a

Ca. j. vbi dicit̄ in poſtil. Fabulis et genealogijs.
Additio. Per fabulas in h̄ ītelligēde videt̄ q̄/ daз fabule friuole ⁊ inanes q̄ ſepe in thalmudic̄ doctrīs īueniūt̄: vt dictū fuit ſat̄ large ī ad/ ditionib⁹ ſuꝑ Eſa. xxxiiij. ⁊ Zacharie. v. que quidem fa/ bule a doctrina phariſaica deſcenderunt ſicut et totum
ip̄m thal

ſpſū thalmud inter q̄s fabulas multa dicunť de tpe meſſie vẽturi fabuloſa que poti⁹ ſūt deridēda q̄ȝ audiēda: vt dr in libro qui dicit Canbeden: ꝙ tpe meſſie germīaret terra ꝓmiſſionis panes coctos ⁊ formatos ac ſi eſſent in clibano. Similiť ꝙ terra illa germīaret tpe meſſie veſtes ſericeas ſm exigētiā cuiuſcunq̄ȝ indui volētis: ex quib⁹ fabulis multi eoꝝ inciderūt ī errorē credētes ꝙ xp̄s nō vēit. ex q̄ iſta ⁊ ſiſia nō fuerunt facta. Obſeruatio aūt legaliū licet ſit erronea: non tñ ꝓprie dicit fabula. Habuit enī aliq̄ñ veritatē realiť. habet etiā fūdamētum in lr̄a ⁊ ſi nō ſane intellecta. traditiōes etiā iudeoꝝ quib⁹ irritū faciebāt mādatū diuinū: licet dicēde ſūt erronee ſeu pnicioſe nō tñ fabule. Circa genealogias in hoc loco dictas: ꝯſiderādū eſt ꝙ iudei aſſerebāt ꝙ null⁹ eſſet idone⁹ ad docēduȝ de lege diuiā niſi eſſet de tribu leui vľ de tribu iſachar. De leui eniȝ legiť Deuť. vl. Docebūt iudicia tua iacob ⁊ legeȝ tuā iſrľ. De iſachar vō legiť. j. Paralʼ. xij. De filijs q̄ȝ iſachar viri eruditi q̄ nouerāt ſingula tpa ad p̄cipiēdū q̄d facere debet iſrľ. vñ ex iſtis genealogijs iudei nitebanť excludere paulū ab idoneitate docēdi legē diuinā: eo ꝙ nō eſſet de aliq̄ p̄dictaꝝ tribuū: ſed de tribu beniamin: ⁊ mľto forti⁹ excluderenť ſm eos timotheus ⁊ tit⁹: q̄ꝛ alienigene. Et in pſ̄. dr: Nō fecit taliť omī natiōi: ⁊ iudicia ſua nō ma. e. q̄ q̄dē genealogie dicūť intermiate: q̄ꝛ ñ ſūt determiate p ſacras auctes. Illas enī auctes q̄s ad ħ inducūt māifeſtū ē ꝙ nō excludūt alios a doctrīa legʼ. In eo. ca. vbi dr ī poſtil. Que q̄ſtiōes magʼ p̄ſtāt. i. lites ⁊ ꝯtētiones.

Additio. ij. Hoc qđ dr ħ: Que q̄ſtiōes ⁊c̄. ſȝ Glo. nō ſolū ītelligēdū ē đ hereticʼ vľ iudeiſ ſeu de pſeudo apľis: ſȝ etiā de catholicʼ auctorib⁹ q̄ nō debent intēdere fabuľ ſeu dubijs q̄ magʼ p̄ſtāt q̄ſtiōes. i. lites diſputatiuas q̄ȝ edificationē iuſticie dei. i. nō edificāt hoīes in iuſticia dei: q̄ edificatio ē in fide q̄ q̄dē exhortatio apľi facit ꝯtra multos q̄ dubia q̄ nec ad fidē: nec mores: nec ad expoſitionē alicuius paſſus ſacre ſcp̄ture ſūt ptinētia ītroducūt ī doctrīs theologicʼ ⁊c̄. In eo. ca. j. vbi dr ī poſtil. Regi āt ſcľoꝝ. i. trinitati eterne.

Additio. iij. In nomine ſeculoꝝ videntur intelligi preſens ſeculum ⁊ futurum: que q̄dem ſecula cōprehendunt omnem durationem.

Glo. ordi.

a Obſecro. Hacten⁹ de Ca. II pſeudo apľis: hic de oratiōib⁹. Haymo. Timotheo hec verba dirigēs: in illo omī ecclie formaȝ tradidit: quō debeat miſſarū ſolēnia celebrare ⁊ ꝓ omnib⁹ ſupplicare. b Primo omniū. Aug⁹. Haymo. in ante oīa fieri obſecratiōes. Ordo miſſe hic oſtendiť: qđ eſt ſpeciale gen⁹ orōnis. c Obſecratiōes. vel p̄catiōes. i. illa que fiūt ī xta vel ante cōſecrationē. d Orōes. ī ip̄a cōſecratiōe. e Poſtulatiōes. vel interpellationes: q̄ſi ex debito: vt qđ ħ geriť in eterna vita pficiať: vt cū ꝓpľus ab ep̄o bñdiciť. f Grarūactiōes. de pactʼ: q̄ totū ꝯcludūt q̄ſi totū ſit a deo: vt bñdicam⁹ dño. Uľ obſecratiōes ſť adiuratiōes ꝓ reb⁹ difficilib⁹: vt ꝓ cōuerſiōe impij ꝓ remouēdis malʼ. Orōnes. vt qñ iā ꝯuerſiſ virtutes ⁊ bōa orātur. Grarūactio. de omnib⁹ generaliter. Poſtula. vt qñ iam iuſtʼ gľia celeſtis orať. g Pro oīb⁹ hoīb⁹. Ut ſequamur clemētiā dei: q̄ꝛ de⁹ vult oēs hoīes ſaluos fieri. ⁊ ſi ſȝ iuſticiā q̄ſdaȝ reprobet. Uñ Hiero. ī his q̄ pereūt oſtēdit iudiciū: in ſaluatʼ miſcđiaȝ. h Ut quietam. A perſecutiōe. i Trāquillam. ſine inquietatiōe: qđ ꝓdeſt teneriſ eccleſie. Ut quietā et trāquiallā vitm agam⁹. Aug⁹. Nam vtimur ⁊ nos pace babylōis: q̄ȝdiu pmixte ſunt ambe ciuitates. ſ. hierľm ⁊ babylonia. Ex qua ita per fidē popul⁹ dei liberatur: vt apud eā interiȝ peregrinetur. Ideo apľus admonuit eccleſiā orare ⁊ ꝓ regib⁹ ⁊ omnibus ſublimib⁹ eodē ſpūſancto afflatus quo et Hieremias qui miſit epiſtolā iudeis qui erant in babylone: vt orarent ꝓ vita nabuchodonoſor filiorūq̄ȝ ei⁹: ⁊ ꝓ pace ciuitatis: inquiens: Quia in pace eoꝝ erit pax vr̄a. Ut quietam. In pace principū quies et regimē ſeruať eccleſiarū. Naȝ in bellis tranquillitas diſſipať: tepeſcit pietas. diſtrictio ſolviť: qua ſoluta īfirmoꝝ caſtitas violať. In pace babylonis pax nr̄a eſt vtiq̄ȝ corporalis: q̄ bonis ⁊ malis cōis eſt: dū inter babylonios tenemur captiui: q̄bus ſeruire iubemur: ⁊ tributa reddere. k Hoc enī bonū eſt. Ne q̄s putaret hec nō eſſe faciēda ꝓ his q̄s patiť eccľia. addit: Hoc enī bonū ē. Et ne quis putet cultu vnius dei ⁊ vita bona ſalutem eſſe ſine participatiōe corpis xp̄i. i. ſine fide ecclie. vn⁹ inq̄t de⁹: vnus ⁊ mediator: vt oēs hoīes ſaluari nūq̄ȝ fiat niſi p mediū. Non deū verbū qđ ſp erat: ſed carnē factū. l Qui oēs vult ⁊c̄. Si de⁹ q̄ omnipotēs diciť: oēs homīeſ vult ſaluos fieri cur nō impleť hec eius volūtas. Sed in hac locutiōe ſenſus ⁊ ꝯditio
1. Pe. 1. d latet. vnde Petrus ait: Omnis ſcriptura indiget interpretatione. vult ergo deus omnes homines ſaluos fieri. ſi accedāt ad eū. nō enī ſic vult vt nolentes ſaluenť. Sed vult eos ſaluari ſi ⁊ ip̄i velint: aliť nōnullū excepit a ſalute ⁊ veritatʼ cognitiōe Uľ: Qui oēs vult ſal. fa. Cuius certū ſit nob nō oēs ſaluos fieri: nō tñ iō debem⁹ oīpotētiſſime dei volūtati aliq̄d derogare. Nō ē credēd⁹ oīpotēs aliq̄d voluiſſe fieri qđ fcm̄ nō ſit.

☞ Sed ita

[Text]

ſ q̄ꝛ xp̄s venit ſaluare petōres: ⁊ q̄ꝛ in hoc militare debes doce orare: vt impetreť qđ faciendū eſt.

a b O †Obſecro igiť p̄mo Ca. II a
c oīm fieri obſecrationes b
d e orationes: poſtulatiōes: gratiarū-
ſ vel omnis generis.
f g actiones pro oībus hominibus: c
ſ et ſi mali. a ſ ducibus: comitib⁹. ſ q̄ꝛ ex omī genere colligēda eſt eccleſia etiā de his q̄ faſtu et ſupbia ſeculari a fide et humilitate videť aberrare.
pro regibus ⁊ pro omnibus qui ī d
a ſ qđ et nobis ꝓderit.
h ſublimitate ſūt ꝯſtitūti: vt q̄etā ⁊ e
a ſ vtimur ⁊ nos pace babylōis. b ſ. i. cultu ⁊ religiōe a ſ itegritate fidei. b ſ ꝓ oīb⁹ orare. c ſ vtile ecclie.
i trāquillā vitaȝ agāmus in omni f
k pietate et caſtitate. † Hoc eniȝ bonum eſt et acceptū corā ſaluato- g h
a ſ gratuȝ deo.
a ſ ne deſperes b ſ ſicut et nos. c ſ p miſcđiā et ſi reprobet p iuſticiā. ſ nō ꝙ oēs ſalui: ſȝ ꝙ nullus niſi quē vult fieri. ⁊ ideo rogādus vt velit: q̄ꝛ tunc fiet.
l re nr̄o deo qui oēs hoīes vult k i

Nico. de lyra

a O Obſecro igiť primuȝ Ca. II Hec eſt ſcđa ps hui⁹ eple in q̄ poniť act⁹ ſcōs ptinēs ad ep̄ȝ q̄ ē oblatiōes orationē offerre deo: ſm qđ dr Heb. v. Oīs pōtifex ex hoībus aſſūpt⁹ ꝓ hoīb⁹ ꝯſtituiť in his q̄ ſunt ad deū: vt offerat dona ⁊ ſacrificia ꝓ pctīs. Igiť p̄mo inſtruit timotheū de actu orādi. ſcđo ꝓpľȝ ſubiectū ſibi. ibi: Uolo ḡ. Prima adhuc ī duas: q̄ꝛ primo īſtruit eū de actu orādi. ſcđo reddit rōnē ſui dicti. ibi: Hoc enī. Prima adhuc in duas: q̄ꝛ p̄mo docet orandi modū. ſecūdo ꝓ quib⁹ ſit orādū. ibi: Pro oībus. Circa primū ſciēdū ꝙ ad actū orādi tria req̄runť. Primū eſt acceſſus orātis ad deuȝ q̄ orať: ⁊ ħ fit p eleuationē mētʼ in deū: qđ fit per orōnē q̄ ſm Damaſce. ē aſcēſus mētis in deū. ⁊ ſm ħ dic̄ apľs: Obſecro igiť p̄mū oīm fieri orōnes. Scđm ē ꝓpoſitio ei⁹ qđ in orōne petiť. qđ fit dupľr: Uno mō ī generali: vt cū dr: De⁹ adiuua me. ⁊ q̄ȝtū ad ħ dicit: Petitiōeſ. Alio mō in pticulari: vt cū petiť aſſecutio alicui⁹ bōi vľ euaſio mali determiati. ⁊ ſic dic̄: Poſtulatiōes. Tertiū quod requiriť eſt illud p qđ orō fit exaudibilis. ⁊ hoc eſt duplex. Unū eſt ex pte dei: qđ ē ei⁹ ſctītas: vel aliud ab eo ſctīficatū. ſic̄ cū dicitur: Per ſctām reſurrectionē tuā libera nos: vel aliq̄d hmōi. ⁊ ſic dicit: b Obſecratiōes. i. p ſacras dep̄catiōeſ. ꝓpť qđ in in fine orōnū ecclie dr: Per ieſū xp̄m dñm nr̄m. Aliud eſt ex pte orātis qđ eſt gratitudo de bñficijs acceptis. ille enī q̄ de bñficio accepto oñdit ſe gratū dign⁹ efficiť vt aliđ ſibi deť. ⁊ q̄ȝtū ad hoc ſibi dicit: Gratiarūactiōes. c Pro omnib⁹. Hic cōſequēter oſtēdit ꝓ quib⁹ ſit orādū. cū diciť: Pro omnib⁹ hoībus. generaliť. d Pro regib⁹ ⁊ oīb⁹ q̄ in ſub. cō. ſūt. ſic̄ ſunt principes ⁊ p̄lati: ꝓ quib⁹ eſt orādū ſpecialiť. nā ex eoꝝ bona diſpoſitione dependet bonū cōmune. ideo ſubdiť: e Ut q̄etā ⁊ trā. vi. aga. ſub regimīe eoꝝ. f In oī pietate. i. cultu dei debito: vt dictū ē ca. p̄ce. g Et caſtitate mē. q̄ eſt integritas fidei. ⁊ corpis: q̄ cōſiſtit in rep̄ſſiōe carnaľ ꝯcupiſcētie. Et notādū ē ꝙ nō ſolū ꝓ p̄ncipib⁹ xp̄ianis eſt orādū. ſed etiā ꝓ infidelib⁹ ſub q̄b⁹ manēt xp̄iani: q̄ꝛ p ħ pñt xp̄o q̄ete ſeruire. ſic eniȝ informabat Hieremias iudeos in captiuitatē babylonicā ductos: dicēs ex pte dñi: Querite pacē ciuitatis ad quā trāſmigrare vos feci: ⁊ orate ꝓ ea dñm: q̄ꝛ in pace illius erit pax vr̄a. h Hoc enim. Hic ꝯñr reddit rationē dicti. ſ. quare dicto mō ſit orandū. ſecūdo declarat dictū ſuū. ibi: Unus enī. Circa primū dicit: Hoc enī bonū eſt. i. vtile vobis tpaliter: vt oſtenſū ē. i Et acce. co. ſal. n. d. i. meritoriū apđ ip̄m vite eterne. k Qui oēs ho. vult ſal. fi. Sed cū oēſ nō ſaluēť videť ex ħ ꝙ volūtas ei⁹ ſit inefficax vľ dictū apľi min⁹ veꝝ. ꝓpť qđ ħ dictū apľi trib⁹ mōis expōiť. vno mō vt ſit ibi diſtributio acomodata: vt ſit ſēſuſ: de⁹ vult ſaluos fi. oēs ho. q̄ ſaluāť. q̄ꝛ null⁹ fit ſaluus quē nō velit ſaluum fieri. Scđo mō vt ſit ibi diſtributio ꝓ

A † De ꝯſe di. 1. c. de hymnis in fi.

† 24. q. 3. c. corripiant §. 5. a B

☞ generibus

Sꝫ ita ītelligē debemꝰ qḋ ſcꝑtū ē: vult oēs hoīes ſal.fieri. Nullꝰ fit ſaluꝰ niſi quē vult. Nō ꝙ nullꝰ hoīm ſit: niſi queꝫ ſaluū fieri velit: ſꝫ ꝙ nullꝰ ſaluꝰ fiat niſi quē velit: ⁊ iō rogādus ē vt velit: qꝛ neċe ē fieri ſi ip̄e voluerit. Sic ei ītelligimus ⁊ illḋ: Qui illūiat oēm hoīeꝫ. nō ꝙ oēs: ſꝫ ꝙ nullꝰ il/ Job.i.a
lumiāt niſi ab eo. Et oēs in xp̄o viuificabunt: qꝛ ſine eo nulli. Uel: Qui oēs vult ſaluos fieri. Non ꝙ nullus hominū eſſet: quē ſaluū fieri nollet: q̄ virtutes miraculoꝝ facere noluit apud eos q̄s dicit actuꝛos fuiſſe penitentiā ſi feciſſet. Sed vt omnes homines. omne hominum genus intelligimꝰ: ꝑ quaſcunꝙ differētias diſtributū: qꝛ iudeos gētes: reges ꝑuatos: diuites: pauperes: doctos ⁊ idoctos colligit ecclesia. Quo locutiōis modo vſus ē dn̄s. cū ait: Deciat̄ mētā ⁊ rutā et om̄e olus. i. oīm oleꝝ genꝰ. Uel: Qui oēs ho. vult ſal.fi. i. fac̄ om̄es velle. Et quocūꝙ alio mō pōt intelligi dūmō credere nō cogamur aliq̄d oīpotentē voluiſſe fieri: factūꝙ nō eſſe: qꝛ oīpotēs velle inanit̄ non pōt qḋcūꝙ voluerit eſſētie ſue volūtate. Uel vult cōſulit iubet hoꝛtatur. a Mediatoꝛ. Hic eſt arbiter ille quē iob ꝯſiderat. d. Utinam eſſet nobis arbit̄. Augꝰ. Mediatoꝛ aūt int̄ deū ⁊ homies opoꝛtebat vt aliq̄d haberet ſil̄e deo: ⁊ aliq̄d ſimile hominibꝰ: ne ꝑ omnia ſil̄is hominibꝰ lōge eſſꝫ a deo: aut ꝑ oīa deo ſimilis lōge eſſet ab hominibuſ: atꝙ ita mediatoꝛ nō eſſet. verꝰ itaꝙ mediatoꝛ xp̄s inter moꝛtales pctōꝛes ⁊ immoꝛtalē iuſtū apparuit. Moꝛtalis cū hominibꝰ: iuſtus cuꝫ deo. Ideo xp̄s mediatoꝛ dei ⁊ hominuꝫ dictus eſt: qꝛ inter deū ⁊ hominem moꝛtalē ē deꝰ hō recōciliās homieꝫ deo. Intātū mediatoꝛ inq̄ꝫtū hō ē. Inq̄ꝫtū aūt verbū: nō mediꝰ eſt: qꝛ equalis deo: ⁊ deꝰ apḋ deū: ⁊ ſiml̄ vnus deꝰ. Quē neꝙ nō fieri moꝛtalē opoꝛtebat: neꝙ ꝑmanere moꝛtalē. Moꝛtalis quippe factus nō īfirmata verbi diuinitate: ſed carniſ ſuſcepta infirmitate. Boni aūt angeli inter miſeros moꝛtales ⁊ beatū immoꝛtalē mediȷ̄ eſſe nō pn̄t: qꝛ ita ſunt ip̄i beati ⁊ īmoꝛtaleſ cū deo: vt nō ſint moꝛtales vel miſeri cū hominibus. Mali aūt angeli quodāmodo mediȷ̄ ſūt: qꝛ immoꝛtales ſūt cuꝫ deo: miſeri cū hoībꝰ. Sed nō ſūt veri ⁊ boni mediȷ̄: qꝛ ob hoc ſe int̄pōit mediꝰ īmoꝛtal̄ ⁊ miſer: vt ad beatā īmoꝛtalitatē trāſire n̄ ſinat. Cui cōtrariꝰ ē mediatoꝛ bonꝰ: qꝛ ⁊ moꝛtal̄ ad tp̄s eſſe voluit ⁊ btūs in eternitate ꝑſiſtere potuit: q̄ nō ſe interpoſuit: vt ad btām īmoꝛtalitatē trāſire nō ſineret. Sed ad h̄ ſe interpoſuit moꝛtalis ⁊ btūs: vt moꝛtalitate nr̄a tranſacta ex moꝛtuis īmoꝛtales: ⁊ ex miſeris btōs faceret. Aliꝰ eſt ḡ mediꝰ malꝰ: q̄ ſeꝑat amicos: aliꝰ bonꝰ: q̄ recōciliat inimicos ieſu xp̄i. b Qui dedit ⁊c̄. Alia trāſlatio. Qui dedit redēptionē ſemetip̄m ꝓ omnibꝰ teſtimoniū tꝑibꝰ ſuis. c Et veritate. Augꝰ. Futura: q̄ eſt res ⁊ merces fidei. Queris mercedē fides ꝑcedat. Credimus enī vt cognoſcamus: nō cognoſcimꝰ vt credamus. Quid eſt ei fides niſi credere qḋ nō vides. Fides ergo eſt qḋ nō vides credere. Ueritas que credidiſti videre.
d Ira. ad ꝓximū. e Diſceptatio. ad deū. f Non in toꝛtis crinibuſ aut auro ⁊c̄. Ut his omnibus vltra ꝑſone ſue modū ⁊ moꝛes occaſione mouende concupiſcentie ſtudeant: ſed potiuſ per oīa bona oꝑa ſūt ꝓmittētes ⁊ īdicātes extra pietatē animi. g Qḋ de.mu. Ambꝛo. Que enī vult audiri icliare ſe ꝯꝫ amo/

Margin: 10.di.c.q̄m 96.di.c.cū ad verum. De pe.di.i c.mltiplex. — Mat.23.c

a ſ et ideo vuˡt. b ſ chꝛiſti q̄ ē via veritas ⁊ vita
ſaluos fieri: ⁊ ad agnitiōnē veri/ a
ſ vere omnes qꝛ vnus ⁊c̄. q̄ſi idē vult omnes homines ſaluos fieri. ſ creatoꝛ omniū.
tatis venire. † Unus eni deus et b c
a ſ ad cōponēdā pacē q̄ſi mediꝰ arbiter. ſ ꝓ omnibus factus homo.
a vnus mediatōꝛ dei ⁊ hominum d
ſ nō eni alit̄ q̄ꝫ ꝑ hominē mediat. a ſ in h̄ iudi/
b homo ieſus chꝛiſtus: qui dedit re
cat̄ velle oēs ſaluare. a ſ nullū excēpit q̄ veller.
demptionem ſemetipſuꝫ pꝛō om
a ſ vel cuiꝰ rei et teſtes ꝑceſſert. ſ. ꝓph̄e et cōgruo tꝑe totū eſt cōpletū. ſ. i. hec res teſtibꝰ appꝛobata eſt angelis et apoſtolis.
nibus nobis. Cuiꝰ teſtimoniū tē e f
poꝛibus ſuis confirmatuꝫ eſt: † in g
ſ in qua re pꝛedicanda. a ſ ꝑdicatoꝛ nomē actꝰ: aplꝰs dignitatis.
quo poſitus ſum ego pꝛedicatōꝛ h
ſ quod plus. a ſ et i his ꝙ xp̄s dedit ſe ⁊ ꝙ ego apoſtolus.
et apoſtolus. Ueritātem dico nō i
ſ in aliqua parte. ſ cui credi opoꝛtet: qꝛ fidē docet et veritatē.
c mentioꝛ: doctoꝛ gentiū in fide et k l
ſ futurā q̄ eſt res fidei. ſ q̄ eſt finis ꝑceptoꝝ dei a ſ qꝛ doctoꝛ gentiū: vel qꝛ bonū eſt oꝛare.
veritate. Uōlo ergo viros oꝛare m
ſ vbicunꝙ ſint: non ſolum in eccl̄ia. a ſ ad eternā: nō depꝛimētes ad terrena. b ſ manꝰ affectū coꝛdis qui deū amplectit̄.
in omni loco: leuātēs puras mā/ n
a ſ odio alicuius. ſ vbi tēpeſtas ire vel heſitatio nō placet deo. b ſ heſitatione. c ſ manus leuēt ſine ira et diſceptione.
d e nus ſine irā et diſceptātione. † Si o p q
a ſ vt humiles audiantur dum oꝛant. b ſ religione carum oꝛnante eas.
militer autem ⁊ mūlieres in hābi r
a ſ no attrite frontis vt meretrices. b ſ mentis.
tu oꝛnato cum vērecūdia ⁊ ſobꝛiē s t
a ſ aliȷ̄s virtutibus cum verecundia et ſobꝛietate. b ſ criſpis oꝛnantes ſe vel in toꝛtis auro vel argēto non oꝛnantes ſe.
f tate oꝛnāntes ſe: et non in tōꝛtis v
crinibus: aut auro: aut margari/ x y
ſ non oꝛnantes ſe. a ſ que extra moꝛem patrie b ſ ſed per opera ſint ꝓmittentes et indicātes extra pietatem animi quod decet mulieres: vel oꝛnātes ſe per opera quod decet mulieres pꝛomittētes pietatem.
g tis vl̄ veſte pꝛeciōſa: ſēd quod de z a

generibꝰ ſingloꝝ ⁊ nō ꝓ ſingul̄ geneꝝ. ſic cū dꝛ: om̄e aīal fuit in arca noe. qꝛ ḋ oībꝰ generibꝰ aīaliū fuerūt ibi aliq̄ idiuidua. ⁊ ſic deꝰ de oībꝰ ſtatibꝰ hoīm vult aliq̄s ſaluos fieri ⁊ ſaluat. Tertio mō vt ītelligat̄ dictū aplī. ḋ volūtate dei āncedēte: ſꝫ nō ꝯſeq̄nte. Et dꝛ volūtas āncedēs q̄ q̄s vult aliq̄d abſolute. Cōſequēs aūt q̄ vult aliq̄d ꝯſideratis circūſtātȷ̄s ⁊ cōditiōibꝰ ꝑticularibꝰ. ꝑmo mō vult iudex ciuitatis oēs ciues viuere: inq̄ꝫtū ſūt mēbꝛa ciuitat̄. ⁊ ſub iſta cōſideratiōe hoc ē bonū. ſi aūt ꝯſideret̄ aliq̄s vt eſt fur vel homicida: ſic nō vult eū viuere: qꝛ nō eſt bonū ſꝫ moꝛi: eo ꝙ turbat bonū cōe. ⁊ h̄ mō deꝰ vult omnes hoīes ſaluos fieri inq̄ꝫtū ſūt hoīes ipſiꝰ capaces ꝑ cognitionē ⁊ amoꝛē. cōſiderat̄ tn̄ ꝯditiōibꝰ ꝑticl̄aribꝰ ſm̄ q̄s aliq̄ ſūt iuſti: aliq̄ pctōꝛes: ſic vult ſꝫ oꝛdīeꝫ ſue iuſticie aliq̄s ſaluos fieri ⁊ aliq̄s dānari. Sciēdū tn̄ ꝙ volūtas fert̄ i res ſꝫ ꝙ ī ſe ſt̄. ⁊ iō vult illḋ ſimplicit̄ qḋ vult ꝓut exiſtit in re ſm̄ ſuas conditiōes ⁊ circūſtātias. ideo volūtas ꝯſequēs eſt volūtas ſimplicit̄ dicta. āns xͦo ſm̄ q̄d. ꝓpter qḋ ab aliq̄bꝰ velleitas nominat̄. a Et ad ag. veritatis. euāgelice. b Ueīre. ꝑ fidē foꝛmatā charitate. c Unꝰ enī. Hic ꝯn̄r declarat dictū ſuū. ſ. ꝙ deꝰ velit oēs hoīes ſaluos fieri mō ꝑdicto. dicēs: Unꝰ enī deꝰ creatoꝛ oīm hominū ad ſuā ſil̄itudinē. d Unꝰ ⁊ mediatoꝛ dei ⁊ ho. q̄ paſſus ē ꝓ ſalute oīm q̄ꝫtū ad ſufficiētiā: nō tn̄ q̄ꝫtū ad efficaciā: qḋ ꝓueīt ex defectu aliquoꝝ: q̄bꝰ ꝓpt̄ eoꝝ demerita nō ꝓficit paſſio chꝛiſti q̄ꝫtū ad effectū. e Cuius. ſ. mediatoꝛ. f Teſtimoniū tꝑibus ſuis ꝯfirmatū ē. qꝛ tꝑe vete. teſta. cōfirmatū eſt ꝑ ꝓphas eiꝰ aduētū denūciātes: ⁊ tꝑe noui ꝑ ip̄ius pꝛedicationē multis miraculis cōfirmatuꝫ. ⁊ per aplos ꝑdicātes: ⁊ in nomie xp̄i mlta miracula faciētes. g In quo. ſ. teſtimonio pꝛedicando: h Poſitus ſum ego ꝑdicatoꝛ ⁊ aplꝰs. Eſt aūt aplꝰs nomen dignitat̄ ſiue ſtatus: pꝛedicatoꝛ xͦo nomē actꝰ cōuenientis ſtatui illi. † 2.Tio.1.c
i Ueritatē dico ⁊ nō mētioꝛ. in aliquo. † 1.Pe.3.a
k: Doctoꝛ gentiū. ad quem ſpectat verū dicere. doctoꝛ inq̄ꝫ. l In fide ⁊ veritate. i. in his que pertinēt ad fidem ⁊ moꝛes in quibꝰ conſiſtit veritas vite.
m Uolo ḡ. Hic ꝯn̄r docet oꝛādi moduꝫ q̄ꝫtū ad ꝑpl̄ꝫ ep̄o ſbiectū. ⁊ ꝑmo q̄ꝫtū ad viros. d. Uolo ḡ viroſ oꝛare ī oī loco: ⁊ n̄ ſolū in eccleſia: ſed etiā alibi opoꝛtunitate habita. n Leuantes puras manꝰ. ⁊ dicit puras ab operibꝰ iniquis. ⁊ leuātes vt per hoc deſignet̄ eleuatio mentis in deū interius. motus enim anime interius redundat in coꝛpus exterius.
o Sine ira ad ꝓximum. qꝛ oꝛans debꝫ habere coꝛ quietum. p Et diſceptatione. i. heſitatione ad deū. non dubitans de eius exauditione. dūmodo tamē oꝛet pie perſeuerāter ⁊ ꝓ ſe. qꝛ ſi nō ſtatim exaudiat̄ in effectu: exaudiet̄ tn̄ tꝑe cōpetēti. ſecūdo q̄ꝫtum ad mlieres. d. q Similiter āt ⁊ mulieres. ſuꝑple oꝛare volo. r In habitu oꝛnato. i. decenti et honeſto. s Cū verecundia. que eſt pꝛecioſum oꝛnamentum in frōte mulieris: quo caret frōs meretric̄: Hiere.iȷ̄. Frōs mulier̄ meretric̄ fct̄ā ē tibi: qꝛ noluiſti erubeſcere. t Et ſobꝛietate. geſtus decentis. v Oꝛnātes ſe. non curioſe. ideo ſubditur: Non in toꝛtis crinibus. i. criſpatiſ ⁊ capitibus nō velat̄. x Aut auro. i. aureis oꝛnamēt̄. y Aut margaritis. affixis auro vel argēto. vl̄ in veſtibꝰ cōſutis circa collū ⁊ manꝰ. z Uel veſte pꝛecioſa. et iſta ſunt intelligenda vltra modū ſtatus aut perſone. quia ſūt curioſitatis ⁊ incitant ad peccatum luxurie.
a Sed quod decet mulieres. ſ. habere veſtes ſimplices ⁊ honeſtas.

ta a ſe pompa: vt miſericordiã dei ꝓuocet. habit⁹ enĩ ſupb⁹ nec ĩpetrat:
nec recta de ſe facit credi. a Mulier in ſilẽtio. Orãdi officiũ dixit cõ/
uenire oib⁹ ⁊ qualit̃ ⁊ ꝑ quib⁹: ⁊ quare ⁊ ꝙ vbiqꝫ orãdũ ſit. Nũc dic̃ ꝙ
docẽdi officiũ ſolis viris ꝯueniat: ⁊ q̃les ad illud debeãt ordĩari deter/
minat. b In ſilẽtio. Aug⁹. Si loquit̃: magis ad luxuriã irritat̃ ⁊ irri/
tat. c Docere aũt ⁊c̃. Ambro. Ecce nõ ſolum
habitũ humilẽ ⁊ honeſtũ habere mulierẽ docu/
it: Uerũetiã auctoritatem docẽdi ei negauit: ⁊
ſubijciendã viro p̃cepit: vt tã habitu q̃ꝫ obſeq̃ijſ
ſub poteſtate ſit viri ex quo trahit originẽ.
d Adã nõ eſt ſeductus. Aug⁹. Cũ enĩ p̃uari/
catorẽ dicat apl̃us in ſimilitudine p̃uaricatiõis
ade. Seductũ tñ negat. vñ ⁊ interrogat⁹ nõ ait:
Geñ. 3. c Mulier ſeduxit me: ſed dedit mihi ⁊ cõedi. Mu
lier ỽo ait: Serpẽs ſeduxit me. Hãc aũt seducti/
onẽ ꝓprie appellauit apl̃us: per quã id qd̓ ſua/
debat̃ cũ falſũ eſſet verũ putatũ eſt. ſ. ꝙ deus li
gnũ illud ideo tãgere ꝓhibuerit: ꝙ ſciebat eos
ſi tetigiſſent ſicut deos futuros: tãq̃ꝫ eis diuini/
tatẽ inuideret: qui eos homines fecerat: Sed ẽt
ſi virũ propt̃ aliquã mẽtis elationẽ: (que deũ in
ternorũ ſcrutatorẽ latere nõ poterat) ſollicitauit
aliqua experiẽdi cupiditas: cũ mulierez videret
accepta illa eſca nõ eſſe mortuã: nõ tamẽ eũ arbi
troꝛ ſi iã ſpirituali mẽte predit⁹ erat: vllo mõ cre
didiſſe quod diabol⁹ ſuggerebat. Jdõ ait: Adã
nõ eſt ſeduct⁹ prior nec in eo ĩ quo mulier: vt illd̓
crederet verꝫ. Eritis ſicut dij. Sed putauit vtrũ/
q̃ꝫ fieri poſſe vt ⁊ vxori morẽ gereret: ⁊ ꝑ pẽitenti
am veniã haberet. Min⁹ ergo peccauit: qui d̓ pe
nitẽtia ⁊ dei miſericordia cogitauit. Poſtq̃ꝫ enĩ
mulier seducta mãducauit: eiq̃ꝫ dedit vt ſimt̃ ede
ret: noluit eã cõtriſtare quã credebat ſine ſuo ſo
lacio cõtabeſcere: ⁊ a ſe alienatã omnino interi/
re: nõ quidẽ carnali victus cõcupiſcẽtia: quam
nõdũ ſenſerat: ſꝫ amicabili quadã beniuolẽtia:
qua plerũq̃ꝫ fit vt offendat̃ de⁹: ne offendat̃ ami
cus: qd̓ eũ facere nõ debuiſſe diuĩe ſentẽtie vltio
indicauit. Ergo alio quodã mõ etiã ipe decept⁹
eſt. Jnexpert⁹ enĩ diuine ſentẽtie in eo falli potu
it: vt veniale crederet cõmiſſũ. Sed dolo illo ſer
pẽtino quo mulier ſeducta ẽ: nullo mõ illũ arbi/
troꝛ potuiſſe ſeduci. e Saluabit̃ ãt. Et ſi muli
er fuit cã peti tñ ſaluabit̃: nõ ſolũ virgo ⁊ ꝯtinẽſ:
ſed etiã nupta: et ſi nũq̃ꝫ ab ope nuptiarũ ceſſãſ:
ſed ꝑ generationem filiorum incedens: ab hoc mnodo exierit ſi ꝑmanſe/
rit in fide ⁊ dilectione ⁊ ſanctificatione: vt preter proprium virũ alterum
nõ cognoſcat. Cũ ſobrietate. i. tẽperãtia: vt ꝓprio etiã viro tꝑate vtat̃.
¶ Uidetur ex his verbis obeſſe mulieri: ſi vel filios nõ habuerit: vl̃ ſi q̃s
habuerit in bonis operibus ꝑmanere noluerit. Sed alibi dicit Apl̃us:
1. Co. 7. g Beatior erit ſiue virgo ſiue vidua ſi ſic ꝑmanſerit. vnde poteſt intelligi cũ
ait: Saluabitur mulier per generationez filioꝝ. occulte rei myſteriũ figu
raſſe: vt ſcꝫ filij mulieris ſint bona opera carnis: que maxĩe in officijs mi
ſericordie frequẽtari ſolẽt: opera ỽo miſericordie nil ꝓſunt ſiue paganis
ſiue iudeis qui xp̃o nõ credũt: ſiue quibuſcũq̃ꝫ hereticis ⁊ ſciſmaticis vbi
fides et dilectio ⁊ ſobria ſanctificatio nõ inuenit̃. Et ideo addit: Si pmã
ſerint. Alioquin ſi ad l̃ram accipiat̃: quaſi: inane ẽ qd̓ ait: Saluabit̃ aũt
ꝑ filiorũ ge. Nõne ⁊ cõtinẽs? n õne magis ⁊ virgo? Sꝫ mulier typ⁹ ẽ car/
nis: adã rõnis: que volat ad deũ vt paſſer ad domũ. Caro generat filioſ.
i. opera: q̃ tñ nõ ꝓſunt paganis: ⁊ hmõi: niſi tm̃ in fide ⁊ dilectiõe. Hec ẽ
turtur que ponit pullos in nido. i. in vnitate eccl̃ie: hec eſt q̃ primo ſeduci
Fidelis ſermo. Si q̃s epatũ deſide Ca. III (tur: ⁊ ſeducit virũ.
rat bo. op⁹ de. Hiero. ad oceanũ. Op⁹ nõ dignitatẽ laborẽ: nõ de/
litias nõ creſcere faſtigo: ſed humilitate decreſcere: vt fiat ſeruus
et miniſter hominũ ꝓpter xp̃m: vt etiã intermiſſa rachele decora facie: ſed
non relicta: cũ iacob intret ad lyã oculis lippã. Et de monte cũ moyſe de/
ſcẽdat ad cãpos: ⁊ de ocio cõtẽplatiõis ad laborẽ actiõis. Nõ enĩ ſic eſſe
quiſq̃ꝫ debet ocioſus: vt in eodẽ ocio vtilitatem nõ cogitet ꝓximi: nec ſic
actuoſus: vt cõtẽplationẽ non req̃rat dei. in ocio non iners vacatio dele/
ctare debet: ſed vel inquiſitio vel inuentio veritatis: vt in ea quiſq̃ꝫ ꝓfici
at: ⁊ qd̓ inuenerit alteri ne inuideat. Jn actiõe ỽo nõ amãd⁹ eſt honor in
hac vita ſine potẽtia: q᷑ oĩa ſunt vana ſub ſole: ſed op⁹ ipm̃ qd̓ ꝑ honorẽ
et potentiã fit: ſic recte ⁊ vtiliter fit. ſ. vt valeat ad ſalutẽ ſubditoꝝ. Und̓:
Si q̃s epiſcopatũ deſiderat bonũ op⁹ deſi. Exponere voluit q̃d ſit epat⁹:
q᷑ nomẽ ẽ opis nõ honoris. grecũ enĩ eſt: ⁊ inde ductũ vocabulũ: ꝙ ille
qui p̃ficit̃ illis q̃bus p̃ficit̃ ſupintẽdit: curã illoꝝ. ſ. gerẽs. Scopos enĩ in
tentio eſt. epi. ſupra. Jnde ep̃s latine ſupintẽdẽs dicit̃: vt intelligat ſe nõ
eſſe epiſcopũ: q̃ preeſſe dilexerit: nõ ꝓdeſſe. Epat⁹ eĩ ẽ ſup ſuã ⁊ alioꝛuꝫ vi
tã intẽtio

cet mulieres ꝓmittentes pietatẽ a
a ¶ orare cũ viris eſt cõmune: ſed nõ loq̃ potius.
b ¶ nihil interrogans.
a b per opera bõa. † Mulier ĩ ſilentiõ b
¶ quod ignorat. ¶ nõ erecta et huiuſmodi.
c diſcat cuꝫ omni ſubiectione. Do/ c d
¶ in eccleſia. ¶ verum.
cere auteꝫ mulieri non permitto:
a ¶ aliq̃ p̃latiõe ſpũali. b ¶ ⁊ ſi in ſuo ſexu vt in
neq̃ꝫ dominari in virum: ſed eſſe e f
clauſtro. a ¶ vt nõ cũ vicina cõfabulet̃. b ¶ or
do creatiõis oñdit ꝙ mulier viro ſubdita ſit.
d in ſilentio. † Adam enĩ p̃mus for/ g
matuſ eſt: deinde eua. Et adã nõ h i
¶ eo mõ quo mulier. ¶ conſenſu.
eſt ſeduct⁹: mulier aũt ſeducta in k
¶ hec ſi dñaret̃ facili⁹ ſeduceret̃. ¶ actu. ¶ .i. p̃/
uaricari fecit. a ¶ in eccl̃ia nõ dꝫ ml̃ier docere ſꝫ
inde augmẽtũ ſalutis hꝫ ſi filios quotidie ĩſtruen/
do generat deo vt maneãt in fide ⁊ dilectiõe.
e preuaricatione fuit. Saluabitur l
autẽ per filiorum generationem
ſi permãſerint in fide ⁊ dilectio/ m n
a ¶ dei et ꝓxi. b ¶ quã in baptiſmo perceperunt.
c ¶ temperantiam contra eſtum vitiorum.
nẽ ⁊ ſanctificatiõne cũ ſobrietãte. o
¶ vir põt p̃eſſe: ⁊ determiat q̃s q̃ d̓/
ſiderat opari ⁊ ꝓdeſſe mult̃ nõ ſup/
be dñari: ſi irrep̃heẽſibilis ⁊c̃.
f Fidelis ſermo. Ca. III p
Si q̃s epiſcopatũ deſide q
¶ vt bene operari poſſit.
rat bonũ op⁹ deſiderat † Oportet r

a Promittẽtes pietatẽ per bona opera. ita ꝙ pe/
cunia nõ expendat̃ in talibus vanis ⁊ curioſis: ſed
in operibus pietatis que debent eſſe ornamẽta mu/
lieris. b Mulier in ſilentio diſcat. ſ. a predicatore
in eccleſia, ⁊ a viro oſu in domo. c Cũ omni ſub/
iectione. i. humilitate.
d Docere aũt mulieri non
ꝑmitto. q᷑ docere eſt op⁹ ſa/
pientis. ſapientia ỽo nõ vi/ D
get in mulieribus de cõmu/
ni curſu. e Neq̃ꝫ domĩa 1. Co. 14. g
ri in virũ. ſ. ſuuꝫ. f Sed
eſſe in ſilentio. ei nõ cõtradi
cendo: ſed in licitis ⁊ hone/
ſtis ei obediendo. qd̓ decla/
rat per primũ hominẽ ⁊ fe/
minã. d. g Adã enĩ pri/
mus. i. p̃mo format⁹ ẽ: Geñ.
j. h Deinde eua: Geñ. ij.
⁊ hoc de coſta ade. ad oſten † Geñ. 1. d
dendũ ꝙ vir eſt p̃ncipiũ mu
lieris. quod prefert̃ ei qd̓ ẽ
ex principio. i Et adam
nõ eſt seduct⁹. ſ. ĩ h̓ ꝙ crede/
ret eſſe verũ ſerpẽtis dictũ.
Eritis ſicut dij. fuit tñ ſedu/
ctus in hoc ꝙ ad exhortati/
onẽ mulieris comedit de li/
gno vetito ne cõtriſtaret eã.
⁊ q᷑ credidit illã trãſgreſſio
nẽ nõ ſic eſſe puniendã.
k Mulier autẽ ſeducta in
preuaricatione fuit. quia di
ctum ſerpentis verũ eſſe cre
didit. iſta tñ. ij. ſniaꝝ diffuſi
us pertractant̃. l Sal/
uabit̃ tñ per filiorũ genera/ A
tionẽ. q. d. licꝫ non ſaluet̃ ꝑ
doctrinã quã ſibi nõ ꝯcedo
ſaluabit̃ tñ ꝑ educationẽ ꝓ † 25. diſ. §.
lis ad dei ſuitutẽ. qd̓ cedet nũc aũt. 1.
ſibi in meritũ vite eterne. q. 2. c. 2. ibi
m Si ꝑmãſerit ĩ fide. erga ſequẽs ſan/
deum. n Et dilectione. cros aplos
q̃ virũ. o Et ſãcti. cũ ſo. ꝟ. epiſcopũ
Titũ. 1. b
Fidel̃ ſmo. Ca. III (circa ꝓpriũ ſubiectũ.
Hec eſt tertia ꝑs in qua inſtruit̃ timotheus
d̓ t̃tio actu ad ep̃ꝫ ꝑtinẽtẽ q̃ ẽ ordĩare grad⁹
eccl̃ie. Et diuidit̃ ĩ duas ꝑtes: q᷑ p̃mo põit̃ h̓ ĩſtru/
ctio. ſcd̓o ĩſtructiõis rõ. ibi: Hec tibi ſcri. Pr̃ia ad/
huc ĩ duas: q᷑ p̃mo põit̃ ĩſtructio d̓ maiori gradu.
ſcd̓o d̓ miori. ibi: Diacõeſ. Circa p̃mũ dic̃: Fidel̃ ſ.
i. ver⁹. ⁊ quod ſubdit̃ in aliq̃bus libris: ⁊ omni ac/
ceptiõe plenus. nõ ẽ in libris correctis. q Si q̃s
epatũ deſi. bo. opus deſi. q. d. nõ eſt deſiderãd⁹ ꝓ/
pter officij dignitatẽ: ſed ꝓpter annexũ laborẽ q̃ eſt
ordinat⁹ ad honorẽ dei ⁊ ꝓximi ſalutẽ. vñ dicit̃ ab
epi qd̓ eſt ſupra: ⁊ ſcopos ĩtentio: q᷑ debet ſꝑ inten/
dere ſaluti plebis ſibi cõmiſſe. Dicũt ãt hic aliq̃ ꝙ
ꝑ epiſcopatũ intelligit ſacerdotiũ, qd̓ eſt etiã offici/
um intendendi ſaluti ppl̃i ſibi cõmiſſi: q᷑ immedia/
te poſt agit de ſtatu diaconi: vt patꝫ in littera. ⁊ nõ
eſt veriſimile ꝙ ſcribẽdo de ſtatu epi ſtatim trãſiret
de ſtatu diaconi ſacerdotio p̃termiſſo. Alij dicũt ꝙ
timotheus erat factus prim⁹: eo ꝙ eccl̃ia epheſina
erat principalis totius ꝓuincie: in qua erant multi
epiſcopi per timotheum inſtituendi. ꝓpter quod
apoſtolus inſtruit eum qualis ſit inſtituendus in
epiſcopum. dicens: r Oportet ergo epi. eẽ ir.
põt tamẽ conuenienter dici ꝙ inſtruit eum de vtro
q̃ꝫ ſub nomine epiſcopi ſacerdotis officiũ cõprehẽ/
dentis: quia ſicut eſt dictum: ad officium vtriuſq̃ꝫ
pertinet ſuperintendere populo. magis tamen ex/
tenſiue ad officiuꝫ epiſcopi: ſcꝫ in tota dioceſi ſua.
ad officium ỽo ſacerdotis in parochia. ſic igitur
docet qualis ſit inſtituendus in vtroq̃ꝫ officio. di/
cẽs: Oportet ergo epiſcopũ irreprehẽſibilẽ eẽ. i. ſi/
ne notabili defectu ⁊ ĩtegre fame. Jſta tñ ꝯditio ⁊
alie ſequẽ

tā ītētio. Itaq3 a ſtudio cognoſcēde veritatis nemo ꝓhi/
bet: qđ ad laudabile ꝑtīet ociū. Loc⁹ ꝟo ſupꝛioꝛ ſine quo
regi ppl's nō pōt: ⁊ ſi teneat ⁊ admīſtret vt decet: indecen
ter appetit. Ideo ī ocio cogitāda ē vtilitas ꝓximi: in acti
one reqrēda ē cōtēplatio dei. Ociū ſctm̄ q̄rit charitas ve/
ritat': negociū iuſtū ſuſcipit neceſ/
ſitaſ charitat'. Quā ſarcinā ſi nul
lus īponit: vacādū ē veritati. Si
īponit: ſuſcipiēda ē ꝓpter neceſſi/
† tatē charitat'. Sed nec ſic deſerē/
2.q.7.c.fi. da ē delectatio veritat' ne ſubtra/
26.di.§.1. hat ipſa ſuauitas ⁊ oppꝛimat iſta
et ꝑ totum neceſſitas. a Irrepꝛehēſibilē.
35.di.§.1. Idē qđ ad titū: ſine crimie. Res
47.di.§.1. pene ꝯtra naturā: vt ſine pctō: ſ3
82.di.c.pro talis eligat cui⁹ cōparatiōe ceteri
poſuiſti. grex dicant. Uni⁹ vxoꝛis virū.
i. monogamū p⁹ baptiſ. Si eī ⁊ añ
ꝯiugē habuit q̄ obierit: ñ ei puta/
tur: cui ꝓrſuſ nouo nec ſtupꝛa nec
alia que ante fuerūt iam obſunt.
Sobꝛiū. Miniſtri tēpli ꝓhibēt
vinū ⁊ ſicerā bibere: ne ebꝛietate
grauent coꝛda eoꝝ: ⁊ vt ſenſus vi
geat ſp ⁊ tenuis ſit: b Pꝛudē
tē. cōtra eos q̄ ſub noīe ſimplicita
tis excuſāt ſtulticiā ſacerdotū.
† c Oꝛnatū. vel virtutib⁹: vl' mo/
47.di.c.ſi/ tu ⁊ inceſſu habitu ⁊ ſmōe cōi.
cut hi §.ne d Doctorē. Quia innocēs abſq3
ceſſe.42.di ſermōe. ꝯuerſatio q̄ſtū exēplo pro
§.1.in pri. deſt: tātū ſilētio nocet. Nā latra/
ibi: a dome tu canū ⁊ baculo lupi ſūt arcēdi.
ſtica. vñ: Maledict⁹ canis nō valēs la/
Eſa.56.d trare. e Nō vinolētū. Hier. qꝛ
vēter mero eſtuās cito deſpumat
Geñ.9.d ī libidinē. Noe ebꝛietate nudauit
Ibidē.19.d femoꝛa. Loth quē ſodoma nō vi/
cit: vina vicerūt. f Nō ꝑcuſſo
rē. vt eū ſequat: q̄ doꝛſū poſuit ad
flagella. i. xp̄m. g Nō litigio.
Nihil ē īpudenti⁹ arrogātia ruſti
coꝝ q̄ garrulitatē auctoꝛitatē3 pu
tāt: ⁊ parati ad lites: ī ſubiectos
tumidi ītonāt. h Nō cupi. Ut
apl'i nihil p̄ter victū ⁊ veſtitū q̄rēſ.
i Domui ſue be. p̄. nō vt opes au
geat: ſ3 vt qđ ꝑpl'is p̄ceptur⁹ ē: pꝛi
us a domeſtic' exigat. k Non
neophitum. heri cathecumin⁹: ho
die pōtifex: heri ī theatro: hodie ī
eccl'ia: veſpe ī circo: hodie in alta/
rio: dudū fautoꝛ hiſtrionū: nūc cō
ſecratoꝛ virginū. l Ne in ſuꝑ
biā ela. Neſcit momentane⁹ ſacer/
dos hūilitatē: modos ꝑſonaꝝ: vl'
ſe ꝯtēnere: nō ieiunauit: nō fleuit:
nō ſe coꝛrexit: nō pauꝑib⁹ eroga/
uit. In arrogātiā q̄ ē ruina diabo
li īcidūt q̄ pūcto hoꝛe necdū diſci/
puli fiūt mgr̄i. m Opoꝛtet aūt
il. ⁊ teſ. ha. ⁊c. Hec clauſula ꝯgru
it p̄ncipio ꝙ irrep̄hēſibilis ſit nō
ſolū a domeſtic': ſ3 ab alieīſ iudeiſ
gētib⁹ heretic': vt q̄ religiōi detra
hūt: iure ei⁹ detrahere nō audeāt.
n Nō tur. lu. Haymo. Turpe ē
ē huic ꝓfeſſiōi q̄ſtib⁹ ſtudere.
o Nullū cri. Aug⁹. Crimē ē pec
catū graue: accuſatiōe ⁊ dānatiōe
digniſſimū. p Mlieres ſi. Am/
bꝛo. Cū ſctm̄ p̄cepit creari ep̄m et
diaconū plebē nō diſparē vult eē:
etiā in īfimo gradu mulieꝝ: vt mū
da ſit eccl'ia: ſed occaſiōe hoꝝ ver/
boꝝ cathaphꝛige dicūt diacones debere oꝛdinari: qđ eſt
contra auctoꝛitatē. q Diacones. poſt interpoſitionē
de mulieribus iterum. de diaconis dicit.

non obnoxium rep̄henſioni.
a ergo epiſcopū eſſe irrepꝛehēſibilē
a habitu et geſtu.
b † vnius vxoꝛis virū: ſobꝛiū: oꝛnā
a in omnib⁹ agēdis. b verecūdū. c qui in hoc ante cōſueuerit.
c tū: pꝛūdētē: pūdicum: hóſpitalē:
a q̄ habet gr̄am docēdi. b q̄ h̄ agat frequēter
d e f dōctoꝛem: non vinōlentum: non
a ita iraſcibilē et ꝑturbati ſenſus vt ꝑcutiat: q̄ debet eſſe patiēs. b q̄ modū animi ſeruet.
g pērcuſſoꝛem ſed mōdeſtum: non
qui hoc ſoleat qui facile a iuſto deuiaret
h i litigioſum: non cupidum: ſuę do
a ne imitent filios heli: q̄ in veſtibulo tēpli cum mulierib⁹ doꝛmiebāt: et religionē p̄dā putātes: qđ in hoſtijs erat in ſuas delitias cōuertebāt. ſic.
mui bene pꝛępoſitum: filiōs ha/ o
bentem ſubditos cum omni caſti p
minoꝛi de qua familiarioꝛ cura.
tate† Si quis autē domūi ſuę be/ q
a maioꝛi vbi tot ⁊ alieni quaſi nullo modo.
ne pꝛęeſſe neſcit: quomō ecclēſię r
k dei diligentiā habebit? Non ne/ s
non rudem. a quare. b pꝛe ceteris digni/oꝛem ſe putans: quaſi eo egeat religio.
l ophituȝ: nē in ſuperbiām elatus t v
m in iudiciū incidat diaboli† Opoꝛ x y
tet autē illum et teſtimonium ha
non ſolum a fidelibus.
bere bonū ab his qui foꝛis ſunt:
a cōtēptū apud infideles: vel fideles: ⁊ ſic in odium ⁊ in alios diaboli laqueos.
vt non in oppꝛōbꝛiū incidat ⁊ in z a
a niſi epiſcopos pro pꝛeſbyteris acciperet: non de eis intermitteret deſcendens ad diacones.
laqueum diaboli. Diacōnes ſimi b
oportet eſſe a vt q̄ ſemināt diſcoꝛdias.
liter pudicos: non bilingūes: nō c d e
a qđ eſt emere et pluris vendere.
n multo vino deditos: non tūrpe f
a vt q̄ frequēt h̄ agūt. b ſciā qđ de fide alijs occultū eſt. manētes.
lucrum ſectāntes: hābentes my/ g
ſterium fidei in conſciētia pura. h
a nō ait ſimpl'r hi: ſ3 ait: et hi: in hoc īnuit ⁊ epiſcopos eſſe ꝓbādos. tales inuenti. id ē
Et hi aūtem pꝛobentur pꝛimuȝ: i
o ⁊ ſic miniſtrēt nullū crimē haben k
a oꝛdinandoꝝ: que ſi male et meretrices fuerīt: viri eis regendis neceſſarij tollēdi nō ſūt ab eis.
p tes. Mūlieres ſimiliter pudicas l m
non detrahētes: ſobꝛias fideles n o
dicetis et fact'. a etiā. b quā de⁹ decreuit homini cū qua benedicitur qđ nō cū ſecunda.
q in oib⁹. Diācōes ſint vnīus vxo/ q
ris viri: qui filijs ſuis bene pꝛę/ r
a qꝛ tales bñ miniſtrabūt: et q̄ bñ miſtrauerint: quaſi ne cui ſit hoc graue.
ſint ⁊ ſuis domibus. Qūi enim s t

alie ſequētes magis relucere debēt in ipſo epiſcopo q̄3 in ſacerdo/
te curato. a Uni⁹ vxoꝛis virū. ſ. poſt baptiſmū. ſi enī añ baptiſ
mū habuit vxorē ⁊ moꝛtua fuerit: nō p̄iudicat ei q̄n poſt baptiſmū
poſſit accipere vnā aliā. qꝛ baptiſmus tollit illā irregularitatē: vt
dicit etiā in glo. b Sobꝛiū. in cibis ⁊ potib⁹. c Oꝛnatū. in
moꝛibus. d Pꝛudētē. in agibilib⁹.
e Pudicū. i. honeſtū. ī exterioꝛi geſtu.
f Hoſpitalē. in pietat' actu. g Docto
rē. i. abilē ad docēdū rōne ſciētie ⁊ facūdie.
h Nō vinolētū. i. ad potationē vini aſſue
tū. i Nō ꝑcuſſoꝛē. ex iracūdia. k S3
modeſtū. ꝑ repꝛeſſionē paſſionū. l Non
litigioſū. ita ꝙ nō ſolū ex ira nō ꝑcutiat ali
quē: vt dictū eſt: ſed nec etiā ꝟbis iniurio/
ſis cōtēdat. m Nō cupidū. qꝛ vict⁹ ⁊ ve
ſtit⁹ debēt eſſe diuitie chꝛiſtianoꝝ: ⁊ maxīe
epiſcopoꝝ ⁊ ſacerdotū. j. vj. Habētes ali/
mēta et quib⁹ tegamur his cōtēti ſim⁹
n Sue domui bñ p̄poſitū. i. diligētem de
bona ꝓuiſiōe dom⁹ ſue: ⁊ maxīe circa ꝓlē
in moꝛib⁹ infoꝛmādā. iō ſubdit: o Fili/
os habētē ſubditos. i. reuerētes ⁊ obediē/
tes. p Cū omni caſtitate. ⁊ nō ſint ſicut
filij heli q̄ doꝛmiebāt cū mulierib⁹ q̄ excu/
babāt ad oſtiū tabernaculi. j. Reg. ij.
q Si q̄s aūt domui ſue p̄. neſcit. negligē
ter ſe habēs circa eā. r Quō eccl'ie dei
diligētiā habebit? q. d. nō eſt veriſimile: qꝛ
q̄libet naturalit' inclinat circa ꝓuiſionem
vxoꝛis et filioꝝ. vñ bꝛuta aīalia naturali ī
ſtinctu circa hmōi curā ſūt ſollicita.
s Nō neophitū. i. de nouo cōuerſū ad fi/
dē. ⁊ dicit a neos qđ eſt nouū ⁊ phitos qđ
eſt fides. t Ne in ſuꝑbiā elat⁹. ex ſua ꝓ †
motiōe feſtina. v In iudiciū. diaboli. 48.di.§.1.
x Incidat. i. deijciat a ſtatu gr̄e ⁊ digni/ †
tatis ꝓpter ſuā ſuꝑbiā: ſicut diabol⁹ ꝓpter 8.q.1.c.licet
ſuā ſuꝑbiā fuit deiect⁹. y Opoꝛtet aūt ⁊ De cōſe.di.
illū teſti. ha. ⁊c. i. ab infidelibus. z Ut 1.c.iubem⁹
nō in oppꝛobꝛiū incidat. i. in cōtēptū nō ſo De ſacra
lum ſue ꝑſone: ſed etiā eccleſie: ī quā redū/ vnct.c.vni
dat contēptus ꝓcuratoꝛis ei⁹. a Et in co.
laqueū diaboli. i. in odiū ⁊ rācoꝛē cōtra il
los a q̄b⁹ ꝑcipit ſe cōtēni. b Diacones.
h̄ cōſequēter inſtruit timotheū de ſtatu mi
noꝛi. ⁊ pꝛio de diacōib⁹. ſcđo de mulierib⁹:
ibi: Mulieres: Circa pꝛimū dicit: Diaconeſ
ſil'r ſupple oꝑtet eſſe. c Pudicos. i. ma
turos ⁊ honeſtos in aſpectu ⁊ exterioꝛi ge
ſtu. d Nō bilingues. qꝛ ꝑ hoc ſuſcitan
tur in eccl'ia diſſenſiones. e Nō multo
vino deditos. qꝛ ꝑ hoc aufertur ſenſus di
ſcretiōis q̄ reqritur in eccleſie miniſtris.
f Nō turpe lucrū ſectātes. habēdo ocu/
lum magis ad tꝑale bonū q̄3 ad ſpūale mi
niſteriū. g Habentes myſteriū fidei. i.
cognoſcētes circa fidē illud qđ eſt ſimplici
bus laicis occultū: vt poſſint eos docere.
h In cōſcia pura. in tali doctrina q̄ſtū nō
attēdēdo ſed honoꝛē diuinū. i Hi autē
ꝓbent p̄mū ⁊c. i. anteq̄3 applicēt miſterio
ꝓbent de moꝛib⁹ ⁊ fide. k Nullū cri.
ha. qꝛ debēt eē integre fame: alit' eoꝝ infa/
mia in dedec⁹ eccl'ie redūdaret. l Mulie
res. Hic īſtruit eū de mulierib⁹. d. Mlieres
ſil'r ſupple opoꝛtet eē. m Pudicas. i. nō
ſolū caſtas īteri⁹: ſed etiā honeſtas in ſenſi
bus exterioꝛib⁹. h̄ eī ꝓpe īpoꝛtat pudici/
tia. n Nō detrahētes. qđ frequēt ꝯtin/
git mlierib⁹. ſ3 vxoꝛes miſtroꝝ eccl'ie debēt
p̄ ceter' moꝛib⁹ pollere. o Sobꝛias. in
cibo ⁊ potu ⁊ veſtitu. p Fideles in om
nibus. ſ. ꝟbis et fact'. Et reuertit' ad dia/
cones. dicēs: q Diacones vni⁹ vxoꝛis
ſint viri. exponat' vt. ſ. r Qui filijs ſu/
is bene pꝛeſint. eos in moꝛibus infoꝛmādo. s Et ſuis domib⁹.
vxoꝛem et familiam debite regendo. t Qui enī bene miniſtra/
uerint. in gradu diaconi.

a Eccleſia. Multorū cōuocatio ad vnū dei cultum. b Colūna veri tatis. In ſe bñ ſuſtinēs veritatē ne corruat: licet tribulet. c Sacramen/ tū. dicit res occulta. Idē ē myſteriū. Sacrm̄ ĝ appellat h̄ xbū prīs: qđ in natura deitat' vl' diuinitat' ī q prī ē eq̄le inuiſibile manet. Et h̄ ſacramētū ē pie/ tat' .i. toti' ſctē religiōis ⁊ xe culture: ⁊ iđo cauti' fuanda eſt eccl'ia. d Magnū. ſ. magnitudiſ ei' nō ē finis. e Et māifeſte ma. q: appuit p pdicationē p mlta miracula. f Māifeſtatū ī car. Sacrāmētū qđ ē xps ī carne di/ cit māifeſtatū. Nat' eſt hō fili us dei q ī ſecre to erat apđ de um ope ⁊ pdi/ catiōe declara uit ſe creature. g Appuit angel'. Nā i deo tm̄ innoteſcit angelis qđ ab ſcōditū ē: ſed ⁊ h apparet eis: cuī efficit atq palam. Nā pri' viſus hūi' diuicta morte ī maieſtate appa ruit: vt agno/ ſcentes angeli myſterium qđ pri' latuit dcla ratū in carne: genu illi flecte tes quaſi deo gras agāt: q dicicerāt veri tatē. h In mūdo. Et pſi/ dia mūdi veni am errorū me reri nō poſſit. Sicut domin' dicit đ iudeis: Si non veniſſē ⁊ locutus eis fuiſſem: pecca/ tum non haberent ⁊c.

Ca. IIII

Spiritus autē manifeſte dicit. Que ſibi futura ſpūſctūs re/ uelauerit ad inſtructionem et cautelam eccl'ie non tacet. dicēs futu/ ros peſtifere doctrine viros: vt pmo/ nita eccl'ia ſit ſollicita: ne ab hmōi hōi bus circūueniat. q. ita ē digna domus dei: ſ; ſpūs ma. d. Et iđ .p ei' ſblimita te ne curā depōas. k Cauteriatā. cauteriū ē ferꝝ a cauēdo dcm̄. l A cib. qſi imūdis: ñ cā corpal' caſtigatiōis

Quos de

a ſ vt epi fiant. b ſ excellētiorē. ſ vtilē hoib' bñ miſtrauerint. gradū ſibi bonū ſ glie eterne. ſ ⁊ hoc p fidē. acqrēt: ⁊ multā fiduciā ī fide q̄ ē ī a ſ et ſi ſpero venire. ſ adeo neceſſaria. xpo ieſu. Hec tibi ſcribo fili timo/ thee ſperās me venire ad te cito. a ſ volo. b ſ tamen. ſ interim. Si ât tardauero vt ſciās quomō a ſ fm̄ aduerſitates ſingloꝝ. ſ iō caute agēdū. oporteat te in domo dei pūſari ĝ ſ rāto cauti'. ſ q: mlti ibi ſūt. a ſ et ita in ill' vi ta. b ſ qđ p; q: tor p xpo ſuſtinet. c ſ fulcimē tum iam nutantibus ruituris. eſt eccl'ia dei viui: colūnā ⁊ firmā mētū veritatis. Et māifeſte ma/ ſ in eccl'ia: iō cauti' fuāda cū religiōis. a ſ xps fm̄ deitatē dicit occult'. ſ inuiſibile in ſe. b ſ eccleſie ne ſit ei negligēs .p qua tm̄ fecit. gnū ē pietat' ſacrm̄ qđ māifeſtā/ a ſ aſſūpta. ſ .i. opibus et virtute in carne oſten ſis claruit đs eſſet qui erat in carne. b ſ ſctūs et iuſtus oſtenſus eſt: q: de ſpūſctō cōcept' eſt. tū ē in carne: iūſtificatū ē in ſpū: a ſ quod etiā. b ſ đ er eo pſecerūt. c ſ ecce itē apparuit angel': pdicatū eſt genti magnū ſacrm. a ſ manēs. b ſ ō hac mortalitate bus: creditū eſt in mūdo: aſſum/ a ſ ſup omnē creaturā habēs nomē quod eſt ſup omne nomen. ptum eſt in gloriā. Ca. IIII Spiritus autē manifeſte ſ mihi in corde. a ſ cōtra q̄ apli' mō .puidendū vel vigilādū ē. dicit: † quia ī nouiſſimis a ſ vñ niſi venerit diſceſſio pmū. b ſ notabiles. tempoꝛib' diſcedēnt quidā a fi/ ſ qſi cupide. a ſ q: in illis maligni ſpiritus lo/ quētur. de: attēdētes ſpiritibus erroꝛ' ⁊ a ſ non quidem hominum: ſed. ſ hominum de/ monia habentium. doctrinis demonioꝛum in hypo/ ſ ſimulatione vel ſimulata religione vt magis de cipiant. criſi loquentium mendacium et ſ aduſtam igne male conſcientie et ſigno menda/ cij aperti notabilem: vt omnes caueant. ſ corru/ ptam praua cogitatione. ⁊ cauteriatā habētiū ſuā cōſcietiā a ſ hoc. ſ. ſ .i. a nuptijs abſtiere: ĝs dicūt eē iſti turas a malo auctore. ſ et pcipientiū. phibētiū nubere: abſtiere a cib

a Gradū bonū ſibi acqrēt .i. merebunt q fiāt ſacerdotes vl' epi. b Et mltā fidu ciā. ſ. habēdi finalit vitā beatā. c In fide. i. p fidē ieſu xpi. b Hec tibi. Poſita inſtructiōe de gradib' eccl'ie: h̄ pñr ponit iſtructiōis rō. cū đr: Hec tibi ſcribo. qđ ſub dit: e Fili timothee. nō eſt de textu: ſ; eſt gloſa interlinearis inſerta textui p ſcri/ ptores. f Sperās me vēire ⁊c. q. d. ſi alit de' diſpoſuerit: ita q nō poſſim te docere verbo de ordinatione eccl'ie: doceā te ſalte hoc ſcripto. g Ut ſcias quō opoꝛteat te ī domo dei pūerſari ⁊c. i. eccl'iā ꝯuenienter regere ⁊ ordinare. h Colūna. recta ⁊ foꝛt' ad ſuſtinēdū. i Et firmamentū veritatis. ſ. euangelice: quā eccleſia ſuſtinuit firmiter etiā in perſecutionibus maximis. k Et manifeſte magnū eſt pietatis ſacramentū. i. ſacrum ſe cretum. ſ. incarnatio verbi diuini: quod dicitur ſacramentū pietatis. ex maxima eni pietate ⁊ occulta patris .pceſſit incar natio filij: vt eſſet hoſtia immolanda .p ſalute mūdi. l Quod manifeſtatū eſt in carne. ſ. aſſumpta. p hoc enī q chꝛiſtus tactu ſue manus ſaluabat lepꝛoſos: ⁊ verbo ſuſcita/ bat moꝛtuos ⁊ iperatiue tāq pꝓria virtute: apparebat q vir tus diuinitatis ſub carne latebat. m Iuſtificatū ē in ſpi/ ritu. i. per ſpiritūſanctū iuſticiā chꝛiſti teſtificantē. Fm qđ dici tur Ioh. xvj. Cū venerit ſpūs veritatis: ille arguet mundum de peccato ⁊ de iuſticia ⁊ de iudicio. ⁊ ſubdit de iuſticia vera: quia ad patrē vado. tūc eni erat mittēdus ſpūſctūs in ſigno viſibili. ſ. poſt aſcēſiōnē chꝛiſti: Ioh. vij. Nōdū eni erat ſpūs datus: q: nōdum erat ſpūs gloꝛificatus. ſpūs aūt ſctūs appa/ rens in ſigno viſibili fuit teſtimoniū euidens iuſticie chꝛiſti: ⁊ q erat vnus de' cū patre ſicut dixerat: qđ tunc declarauit petrus: vt patet Act. ij. .pter quod crediderūt tūc tria milia. n Apparuit angelis. licet ei ante cognouerint chꝛiſti myſte riū. tn̄ ipo cōpleto ī effectu cognouerūt nouo modo. ſ. noticia experimentali ſeu intuitiua: vt declaratū fuit diffuſius: ſupra Eph. iij. o Pꝛedicatū eſt gentib'. p apl'os: et ſpecialiter per paulū: qui ſpecialiter fuit aplus gētiū: Gal. ij. Qui opa/ tus eſt petro in aplatū circūciſiōis: opat' eſt ⁊ mihi int gētes ⁊c. p Creditū eſt in mūdo. ná a tpe apoſtoloꝝ in omnib' mūdi partib' pdicatū fuit chꝛiſti myſteriū: ⁊ ab aliquibus creditū: vt declaratū fuit. ſ. plenius Ro. x. q Aſſūptum eſt in gloꝛia. q: chꝛiſtus in coꝛpoꝛe gloꝛioſo reſurrexit. ⁊ ſic in celū aſcēdit: vt habetur Act. j.

In ca. iij. vbi dicit in poſtilla: Nō neophitū. i. de nouo cō/ uerſū ad fidē.

Additio. Hoc qđ đr hic: Nō neo phitū. i. de nouo ad fidē ꝯuerſū intellige/ dū eſt de .pxinqua nouitate tpis vñ glo. in hoc loco. Hericate cumin' hodie pōtifex eſt: heri in theatro: hodie in eccl'ia: ve/ ſpere i curru: hodie ī altari: h̄ in glo. Ex q̄ p; q nō loq̄t apo ſtolus de lōginqua tpis differētia: ſed de breui. Nō eni dixit glo. olim cathecumin' hodie pōtifex: ⁊ ſic de alijs in quibus differentia lōgīq poſſet intelligi: ſ; heri ⁊ hodie q̄ ſūt differē tie pteriti tpis ⁊ futuri: breues tamē. In religiōe aūt neophi tus đr vſq ad annū .pbatiōis nō vltra ⁊c. A
1. Tio. 3. a
2. Pe. 3. a
Iude. 1. f

Spirit' aūt māifeſte. Hec ē quarta ps pn̄ Ca. IIII cipalis: in qua inſtruit timotheū de alio actu ptinēte ad epm: q̄ ē docere pplm. ⁊ diuidit in duas ptes: q: p mo excludit modū docēdi erroneū. ſcđo ponit vex. ibi: Hec .pponēs. Circa pmū dicit: Spūs aūt. ſ. ſctūs. s Māife/ ſte dicit. i. reuelat mihi ⁊ alijs .put ſibi placet. ⁊ dic manifeſte q: reuelatiōes diuie certe ſūt illis quib' fiūt. t Quia ī no uiſſimis tpib'. potiſſime circa tpa antichꝛiſti. v Diſcedēt quidā. i. aliq notabiles pſonē. x A fide. ſic pleni' dictū fuit. ſ. ij. Theſſal. ij. ſup illō verbū: Niſi niſi venerit diſceſſio pmū ⁊c. y Attēdētes ſpiritib'. ſ. malignis. z Erroꝛ'. i. ducētib' hoīes ī erroꝛē. a Et doctris de. in falſis .phet' loquētiū. ſic eni ſaluatoꝛ pmiſit diſcipl'os in omnē ciuitatē et locū q̄ ipe erat ventur': vt habet Luc. x. illi loqbant in ſpū/ ſctō. ſic ⁊ antichꝛiſt' pmittet .pphas ſuos loquētes ſpū diabo lico. b In hypocriſi. i. in ſctitate ſiſata. c Loquētium mē. vt .pter ſāctitatis ſimulationē facili' credat mēdacijs. † 1. q. 7. c. dixi

d Et cauteriatā. i. obſtinatā in ardoꝛe ſue malicie ⁊ cōcupiſcētie. eſt eni cauterium ferrū ignitū quo vrit caro. ⁊ per duriciā ferri intelligit obſtinatio in malo: ⁊ p eius ignitatē ardoꝛ malignitatis ⁊ cōcupiſcētie. e Pꝛohibentiū nubere: qſi hoc ſit malū p ſe: cū de' nuptias fecerit tanq̄ bonas: Gen. ij. ⁊ eas appꝛobauerit: Matth. v. dimittere tñ nuptias .pter ptinētiā ſeruādā vt liberi' deo ſeruiat: eſt dimittere mi/ nus bonū .pter mai'. f Abſtinere a cibis. tanq̄ ab immūdis p ſe ⁊ illicit'. qđ tñ eſt falſū cū ſint dei creature. oīs aūt creatura dei p ſe bona eſt. pōt tñ fieri aliqs cibus malus alicui p accidēs: vt q: .phibet ſibi a ſupioꝛe: ⁊ ſic aliq̄ cibi fuerūt illiciti iudeis tpe veteris teſtamēti: q: in lege .phibiti. Sed q: tal' abſtinētia ptinet ad cerimōialia q̄ ceſſāt i noua lege: vt dictū fuit. ſ. j. ca. iō talis obſeruātia nō ē licita: vt obligās ex veteri lege. pōt tñ hō ab illis vl' ab aliqb' eoꝝ abſtinere alia rōne: vtpote .ppt mace/ rationē ſue carnis: vl' .pter cōſeruationē ſue ſanitatis.

Quos deus

a Quos de⁹ cre.hec
doctrĩa ſctõꝝ:illa de/
monioꝝ. b Sctifi/
caẽ.Sctũs fit cib⁹ ⁊ ſa
lubris: nõ noxi⁹ aĩe vl'
corpi: verbũ ſctificat:
oratio ĩpetrat:diabo/
lus xpo p cibũ tẽtat.
c Nã corpalis exer.
Daẽ ĩtelligi ꝙ vigilijſ:
ieiunijs:orõib⁹ ⁊ bõis
opib⁹ ſe exercebat: nõ
a deo intẽtꝰ opib⁹ miſe/
ricordie. d Pietaſ.
Que opaẽ bõa frĩb⁹:
valet ad pmerẽdũ de/
um. e Uite q̃ nũc ẽ.
Habẽſ h diuitias ⁊ glo
riã:in futuro vitã eter
Can.2.a nã.vñ: Leua ei⁹ ſb ca.
meo:⁊ dex.il.am.me.
Pro.3.b vñ ẽt: In dxtera ei⁹ an/
ni vite:in ſiniſtra diui/
tie ⁊ honor. Et dñs in
Mat.19.d euãgelio: Accipietꝰ in
h ſclo cẽties tãtũ.i.mł/
tiplicationẽ diuitiaꝝ ⁊
glie:⁊ in futuro ſclo vi
tã etnã. Ois ſũma di/
ſciplie nr̃e in miſcdia ⁊
pietate eſt:quã ſequẽs
ſi lubricũ carnis patiẽ
vapłabit. Si q̃s aũt ſo
lũ exercitiũ corpis ha
buit: phennas penas
patieẽ. f Precipe
hec ⁊ doce. Monet eũ
vt pfect⁹ ei⁹ p oĩa exẽ/
plũ eſſet alijs: vt ĩ ado
leſcẽte mirabilis vide/
retur et grauis diſcipli
na:vt act⁹ eius excuſa
rẽt:⁊ nõ q̃ſi iuuenis: ſ
q̃ſi ſenior habeatur: ⁊
erubeſcerent maiores
natu ſi nõ exhiberẽt ſe
iuxta formã hui⁹ ꝯuer
ſatione ⁊ moribus gra
ues. g Prophetiã.
Uocat ĩſpirationẽ ſcti
ſpũs:p quam pſciebat
q̃d de h ⁊ de ceteris eſ/
ſet acturus. Ideo ait:
Que data eſt tibi p p/
phetã: q: ſpũ reuelãte
cognouit apłus timo/
theũ eſſe dignũ epiſco/
pali honore. Amb.
Prophetia eſt qua eli
giẽ quaſi doctor futu/
rus idone⁹. Man⁹ im/
poſitiõis verba ſũt my
ſtica:q̃b⁹ cõfirmaẽ ad
hoc op⁹ electus aucto/
ritatẽ accipiẽs teſte cõ
D ſcientia ſua: vt audeat
vice dñi ſacrificiũ deo
offerre. h Presby/
teri. Pro presbytero/
rũ:quia min⁹ trib⁹ eſſe
non pñt. Et vocat p̃ſby
terũ epm: vel q: vnus
manũ imponit ceteris
aſſentiẽtib⁹: Uel p̃ſby/
terij: q: p̃ſbyteriũ ẽ cã
cur man⁹ ĩponant: vel
q: ĩpoſitõ manuũ p̃ſby
teriũ dat ordĩatio.

Ne in

a ſ nõ vt illi mẽtiunẽ pnceps tenebraꝝ. ſ vt hõ p
pter quẽ oĩa pcipet ⁊ inde gratias ageret.
a quos de⁹ creauit ad pcipiẽdũ cuz a b
a ſ q̃ bñ credũt de cibis:et q̃ qd credũt intelligũt:
quod non omnes.
grãrũactiõe fidelibus: ⁊ his q̃ co/ c d
ſ hãc.ſ.
gnouerũt veritatẽ† Quia oĩs crea e
a ſ a ſua natura. ſ aĩalia quedã dicta fuerũt ĩmũ
da:nõ natura:ſed ſignificatione.
tura dei bona eſt: ⁊ nihil reijciẽdũ
a ſ ſolet percipi. b ſ ne diabol⁹ p eũ noceat.
b qd cũ grãrũactiõe pcipitur. Sãn/ f
ſ filiũ p quẽ creauit pater.
ctificaẽ eni p verbũ dei ⁊ oratiõez. g
a ſ que dixi de creaturꝰ et nuptijs. b ſ ante vł pu
blice. c ſ re et opinione.
Hec ppõnẽs fratrib⁹ bonus eris h i k
ſ qui bene potes:quia.
miniſter chriſti ieſu: enutrit⁹ vbis l
ſ ab alijs. a ſ in morib⁹. b ſ ab infãtia. ſ etiaz
fidei ⁊ bõe doctrie quã aſſecut⁹ es. m n
tuo ſtudio. a ſ vbi nec aptitudo. b ſ vel inanes
ſine fructu:et ſi ibi ratio videaẽ vt in legalib⁹. ſ q̃s
ſolent anus narrare.
†Ineptas autẽ ⁊ aniles fabłas de o p
a ſ nõ ſufficit illa vitare niſi vera cõfirmet.addit:
exerce:q̃ſi illa ppone fratrib⁹.ſed. b ſ ad cultum
et religionẽ omnipotẽtis dei:et ad opa miſcdie.
uita: ⁊ exerce teipm ad pietatem. q
ſ de pietate moneo ideo. a ſ frena carnis. ſ in q̃
te fatigas. b ſ vt vitiatis vitijs careat pena.
c Nam corporalꝰ exercitatio ad mõ/ r s
ſ quãdo ſaluti omniũ ſtudet.
d dicũ vtilis eſt. Pietas aũt ad om/ t
ſ vt hic bonis abũdet ſpiritualib⁹ et tẽporaliũ ſuf
ficientiam habeat.
e nia vtilis eſt: pmiſſionẽ habẽs vi/ v
ſ verax. a ſ et iſte de pietate.
te q̃ nũc ẽ ⁊ future† Fidelis ſermõ: x y
a ſ quia vtilis.
et omni acceptione dignus. In h z a
a ſ quod in me oſtendo. ſ in hoc ꝙ pietas hz pmiſ
ſionẽ vite huius et future. b ſ .ſ.apoſtoli.
ſ opprobria patimur.
enim laboramus ⁊ maledicimur:
ſ ſicut pmiſit de⁹ q̃ dat vitã. a ſ q̃ ſolẽ ſuũ oriri
facit ſup bo.⁊ ma. ſ qui cũ iumẽtꝰ ſaluat carnales.
q: ſperam⁹ in deũ viuũ: q̃ eſt ſalua b c
a ſ hic et in futuro:ſm corpus et animam.
tor omniũ hominũ: maxime fide/ d
a ſ ſcientibus. b ſ vt fabulas vitẽt ⁊ ſe exerceãt.
c ſ neſcientes. d ſ ita mature ꝙ nemo. e
f liũ. Precipe hec et doce. Nemo a/ e g
a ſ vt videntes tuã cõuerſationẽ exemplo tui pfi/
doleſcentiã tuã contẽnat: ſed exẽ/ h
ciant. a ſ vt tuo exemplo loquãtur.
plum eſto fidelium in verbo: in cõ i
a ſ honeſta inter alios. b ſ dei et pximi. k
uerſatione: in charitate: in fide: in l m
ſ mentis et corpis. ſ vt hoc poſſis.
caſtitate. Dũ venio attẽde lectioni n o
a ſ p⁹ lectionẽ. ſ iã volentiũ. ſ neſciẽtiũ. ſ q: p
exhortatiõi ⁊ doctrie. Noli negli/ q r
ad hoc cõſtitutus. a ſ epiſcopatus.
g gere grãz q̃ i te ẽ: q̃ ẽ tibi data p p/ s
a ſ ne ergo facias eã irritã:ne iobediẽs ſis his q̃/
bus caput inclĩaſti. ſ ſm electionẽ in q̃ ex p̃teritis
videẽ dicere q̃lis futur⁹ ſit.
h phetiã cũ ĩpoſitiõe manuũ p̃ſbyte t v
a ſ p̃dicta ad officiũ tuũ ptinẽtia. ſ q: ad hoc ele/
ctus. b ſ .i.hec exequere aſſiduo actu. c ſ vt nul
lus ignoret te omnib⁹ pficere.
ri. Hec meditare i his eſto vt pfe/ x y z

a Quos deus creauit ad pcipiẽdũ.i.ad vtẽdũ.
b Cũ gratiarũactiõe.de bñficio dei. c Fidelib⁹.
⁊ p id eſt. d His q̃ cognouerunt veritatẽ.ſ.euã/
gelicã p quã legalia ceſſauerũt. e Quia oĩs ⁊c.
⁊ ptz ex dictis.⁊ ſubdiẽ rõ:cũ diciẽ: f Sanctifi/
caẽ eni p verbũ dei.ſ.incarnatũ. g Et orõnẽ.ſ.fide
liũ q̃ grãs agũt deo de cibo a deo ſibi p̃ſtito.⁊ ſic ce/
dit eis nõ ſolũ ad ſalutẽ corpis ſz etiã aĩe. h Hec
pponẽs. Excluſo mõ docẽdi erroneo:hic ꝯñr pſeq̃/ †Ec
tur veꝝ docẽdi modũ.⁊ p̃mo q̃ztũ ad oẽs generaliẽ.
ſcdo q̃ztũ ad aliq̃s pſonas ſpecialiẽ.ibi: Seniores.
Docere xo ſuppõit vitã virtuoſã ⁊ ſcientiã ſine qui/
bus actus docendi nõ eſt efficax.ideo apłus primo
inducit timotheũ ad docẽdi actũ.ſcdo ad virtutꝰ ex/
ercitiũ.ibi: Et exerce teipm.tertio ad ſacre ſcripture
ſtudiũ.ibi: Dũ venio. Circa primũ dicit: De ppoſi/
tiões.ſ.ꝙ nuptie ſunt bone ⁊ cibi liciti: vt predictuz
eſt. i Fratribus.i.fidelibus. k Bon⁹ erꝰ mi
niſter ieſu chriſti.exequẽſ eius doctrinã ⁊ volũtatẽ.
l Enutrit⁹ verbis fidei. catholice. m Et bone
doctrine.apoſtolice. n Quã aſſecut⁹ es.p gra/
dũ epiſcopalẽ:nã epĩ ſũt ſucceſſores apłoꝝ: vt diciẽ ĩ
decretꝰ.xxj.di.ca.in nouo teſtamẽto. o Ineptas
aũt ⁊ aniles fa.i.quas an⁹ ſolẽt enarrare: ⁊ q̃ p ni/
hilo ſũt cõputãde. p Deuita.talia eni in doctri/
na fidei nõ ſũt pponẽda. q Et exerce teipm. Hic
ꝯñr inducit timotheũ ad virtutꝰ exercitiũ.d. Et exer †
ce teipm ad pietatẽ.⁊ accipiẽ h pietas dupliciẽ. Uno 2.Li.
mõ put pietas eſt idẽ qd cult⁹ diuin⁹ in q̃ dz exerce/
ri epſ. Alio mõ put pietas ĩportat cõdeſcẽſionem
ad proximũ: qd etiã ptinet ad epm tã in corporalibuſ
q̃z in ſpũalib⁹.⁊ ſubdit rõnẽ hui⁹ exercitij.dicens:
r Nã exercitatio cor.in ieiunijs ⁊ vigilijs ⁊ hmõi.
s Ad modicũ vtił ẽ.ſ.ad rephẽſionẽ cõcupiſcẽtie
carnis: q̃ ſic ĩ eo exercitaẽ qd modicũ ĩ timotheo va/
lebat.cuius caro ſufficiẽter erat repreſſa: tã ex infir/
mitate corpis: vt hr̃ ca.ſe. q̃z ex bono virtutis exerci
tio. t Pietas aũt ad oĩa vtilis eſt.qd patet ex di
ctis cũ bñ diſponat hominẽ ad deũ ⁊ ad pximũ.
v Promiſſionẽ hñs vite q̃ nũc eſt.ſ.gratie.
x Et future.ſ.glorie. ideo dicit apłus: y Fide/ † 3.
lis ſermo.i.verus. z Et omni acceptione dign⁹.
quia credẽti proficuus. a In hoc enĩ laboram⁹
⁊ maledicimur.i.opprobria ſuſtinem⁹. b Quia
ſpe.in deũ viuũ.q: fidelis ẽ reddẽdo p̃miũ.idõ ſubdi
tur: c Qui eſt ſal.oĩm ho.quantũ ad ſufficienti
am ex pte ſui. d Maxime fideliũ.diciẽ maxĩe:
q: eoꝝ eſt ſaluator quãtũ ad ſufficientiã ⁊ efficatiã.
e Precipe hec.vt habẽs auctoritatẽ. f Et do/
ce.vt habẽs ſcientiã. g Nemo ado.tuã ꝯtẽnat.
i.licet ſis iuuenis etate: tamẽ ſis ſenex in morib⁹ vt
null⁹ habeat occaſionẽ te cõtẽnendi.ideo ſubditur:
h Sed exemplũ eſto fideliũ in ver.ſane doctrine.
i In cõuerſatione.ſancte vite. k In charitate.
q̃ztũ ad pfectionẽ affect⁹. l In fide.q̃ztũ ad pfe/
ctionẽ intellect⁹: licet aũt charitas ⁊ fides ſint inte/
rius in mẽte:tñ relucẽt exteri⁹ in ope.idõ ſubdiẽ:
m In caſtitate.i.in mũdicia corpis ⁊ aĩe. n Dũ
venio. Hic ꝯñr inducit timotheuz ad ſacre ſcripture
ſtudiũ.d. o Attẽde lectiõi.legis pphãrũ ⁊ euã/
gelij.⁊ q: illud qd accipiẽ in ſtudio debet refũdi per
exhortationẽ et doctrinã in pplo.ideo ſubdiẽ:
p Exhortatiõi.q̃ztũ ad agẽda. q Et doctrine.
q̃ztũ ad credẽda. r Noli negli.grãm q̃ in te eſt.
ne de talẽto abſcõdito arguaris. s Que data ẽ
tibi p pphe.anteq̃z eni ordinareẽ epſ reuelatuz fuit
paulo bonũ futurũ ecclie ex ei⁹ ordinatiõe.⁊ ſic p p
phetiã fuit ordinat⁹. t Cũ ĩpo.ma.p̃ſ. Eſt autez
p̃ſbyteriũ dignitas vel officiũ p̃ſbyteri.⁊ accipiẽ hic
p̃ſbyteriũ p epiſcopatu: ſicẽ ecõuerſo ſub nomĩe epi:
vel epiſcopatus cõprehendiẽ p̃ſbyter ſeu presbytera
tus.vt in principio ca.p̃ce.⁊ dicit: v Manuũ.in
plurali.quia in cõſecratione epĩ plꝰes requirunẽ alij
epĩ. x Hec meditare.ſ.ſacrã lectionẽ: vt predictũ
eſt: ⁊ officij tui dignitatẽ. y In his eſto.ĩ ope ex
equẽdo p doctrinã ſanã ⁊ alia ptinẽtia ad dignita/
tem tpalẽ. z Ut pfec.tu⁹ ma.ſit oĩb⁹.ita ꝙ om/
nes pticipẽt te pficere nõ ſolũ tibi: ſz etiã ecclie.

Attẽde etiã

a Ne increpaueris. Ne indigne ferens ſe a minore correctū magꝭ exaſperet ꝙ̄ ꝓficiat. b Ut frēs. Ut videtis ſe amoris cā cōmoneri faciliꝰ ſe corrigant. c In oī caſti. In alloq̇o iuuenculaꝝ recte iuuenis de caſtitate admonetur. Ca. V

d Viduas hono. v Que ᷓe vidue ſūt. Hiero. Hoc eſt que omniū ſuoꝝ auxilio deſtitute ſunt: ꝛ q̄ manibꝰ ſuis laborare nō poſſunt quas pauꝑtas debilitat: etaſqꝫ cōficit: q̇bus deꝰ ſpes ē: ꝛ oīe opus oratio. Ex quo ītelligi daṫ adoleſcentulas viduas: exceptis his q̄s excuſat infirmitas vel ſuo labori: vel liberoꝝ ac ꝓpinquoꝝ miniſterio delegari: nō recipiendas. Honor aūt ī p̄ſentiaꝝ vel ꝑ elemoſyna vl̓ ꝑ munere accipiṫ: vt illud: Preſbyteri dupli ci honore digni habeantur: maxie qꝛ laborant in verbo et doctrina. Et in euāgelio dn̄s differit mandatum legis in quo dicitur: Honora patrem: nō in verborum ſono: quia inopia parentum caſſa poteſt adulatione fruſtrari: ſed in victis neceſſarijs miniſtrandis debere intelligi. Iubēte enī deo vt filij alerent parentes paupes ꝛ reddere beneficia ſenibus q̄ paruuli acceperāt: ſcribe ꝛ pharisei ecōtrario docebant filios ne parentibus crederent. d. Corban: hoc eſt donuꝫ quod altari pollicitus ſum: ꝛ in templi dona promiſi: ſi tu a me acceperis cibos vertetur ī tuum refrigerium: atqꝫ ita fiebat vt egentibus patre et marre ſacrificium offerrent filij: quod ſacerdotes et ſcribe conſumerent.

Deu.15.b

e Parentibus. Parentes ſunt ijdem qui ſuperius filij et nepo. vnde ꝛ in mundana lege parens parenti iubetur per gradum ſuccedere. Quibꝰ mutuam vicem reddimꝰ cū a patribus educati ſumus alios pari lege nutrimus. f Deſolata ſperat. Uidens ex nulla parte ſe habere ſuffragiū: toto anīo eſt deuota deo: de quo ſolo ſperat auxiliū vite ꝛ ſalutis. g Que ī delitijs. Genꝰ eſt impoſture honorē vidue hr̄e velle: ꝛ non obſequi deo ꝛ aliud agere: aliud ꝓfiteri: cum profiteatur religionē. h Curam. Cura impendenda parentibus vt ieſus matrem Iohanni cōmendauit.

a ſ vt ꝓficias.
ctus tuꝰ manifeſtꝰ ſit oībꝰ. Attēn a
a ſ q̄liter viuas ꝛ doceas. ſ q̄ tibi ꝛ alijs valēt.
de tibi et dōctrine: inſta in illis. b c
ſ duplex merces.
Hoc enī faciēs ꝛ teip̄m ſaluū fa d
a ſ ꝛ ſi inſtandū: tn̄ cum diſcretione. ſ etate vel moribus.
cies: ꝛ eos q̄ te audiūt. † Seniorē e
a ſ ꝑ etatis honore. b ſ vt faciliꝰ ſuſcipiat: pōt enī vereri ne poſt corripiaṫ: ſenior tamē ſtultusve hementer eſt increpādus: vt ait Gregorius.
a ne increpauerꝭ: ſed ōbſecra vt pa f
a ſ cū affectu dilectionis. b ſ vt miti ſermōe doceantur: ꝛ ſic honorifice ꝓficiant.
b trē. Iuuenes ūt frēs: anūs vt ma g h
a ſ vt prompte poſſint bone cōuerſatiōis ſuſcipe diſciplinam. b ſ vt nec nutꝰ ꝯ eas fiat.
c tres: iuuēnculas vt ſorores ī ōm i k
ni caſtitate. Ca. V
a ſ ſumptibꝰ eccleſie ſuſtētādo ꝛ ſolatijs fouendo. ſ ſicut viro ita ab a/
d v †Viduas hōnora: quę ve l m
more mūdi deſtiture. a ſ nō tamē oēs: ſed ſiqua.
rę viduę ſunt. Siq̄ua autē vidua n
a ſ in q̄ ꝓbabiṫ vt demuꝫ digna ſit vidua eccl̓ie nuncupari. pꝛeire enī debent merita vt debitꝰ honor tribuatur.
filios aut nepotes hꝫ: diſcāt pri o
mum domū ſuā pie regere: ꝛ mu p
a ſ q̇ eā aluerūt. b ſ paruulos regere. ſ nō ſo
e tuā vicē reddere pārētibꝰ. Hōc ei q
lū in eccl̓ia fuire. a ſ q̄ vero ꝛ ᷓa ē ꝛ deſolata.i.
acceptū ē corā deo. Qūę aūt ve r
nō hn̄s domū ſperet ꝛc̄.i. recipiaṫ in eccleſia ꝛ inſtet. nā ſi aliter mortua ē ꝛ ſit irreꝑhenſibilis. vl̓ ē diffinitio vere: q̄ſi verā recipe. hec autē eſt vera: q̄ vera eſt ſperat ꝛ iſtat. nā alia nō. ꝛ ħ ē: nā q̄ ꝛ his p̄cipe vt nō ſint ī delitijs ꝛ vt ſint irreꝑhenſibiles.
a ſ hoc eſt ſperare debet. ſ vel rat.
f re vidua eſt et deſolata: ſpēret in s
a ſ ꝑ remotiōe totiꝰ mali. b ſ ꝑ adeptiōe bonorum.
deū: ꝛ inſtet obſecrātiōibꝰ ꝛ ōra t
ſ inſtat.
g tionibus nocte ac die. Nā quę in v
ſ mundi. ſ cōmuni vita. ſ in anima.
delitijs eſt viuēs: mortua eſt. Et x y
ſ viduis. ſ qꝛ iā nō in eis occaſio mundi.
hoc ꝑcipe: vt irreꝑhēſibiles ſint. z
ſ vera vidua ſi hꝫ domū regat. ſi aūt ħ negligit.
† Si quis āt ſuoꝝ ꝛ maxie dome a b
ſ qui tam domeſtici vt parētes filijs: vel parentibus filij ſ vt ſunt parentes: fratres ꝛ hm̄oi.
h ſticorum curā nō habet: fideꝫ ne c
a ſ operibus: ꝛ ſi non verbis: quia proximū non diligit. b ſ quia hic nondum veritatem nouit vl̓ promiſit. c ſ vera ꝛ deſolata eligatur: ſed huius etatis ꝛc̄.
gaūit: ꝛ ē īfidēli deterior. † Uidūa d e

a Attēde enī tibi. q̄liṫ viuas. b Et doctrine. q̄liṫ doceas: ſicut xp̄s cepit facere ꝛ poſt docere. c Inſta ī illis. diligēnṫ exequēdo. d Hoc enī faci ens ꝛc̄. ptꝫ ex dictis ſnīa. e Seniorē. Premiſſo actu docēdi generaliter q̄ ad oēs. hic ɔn̄r poniṫ docēdi modus q̄ ad pſonas ſpeciales. Nā ſic dicit Gregorius in paſtorali. ſm q̄litatē auditoꝝ dꝫ formari ſermo doctoꝝ. Sciendū etiā ꝙ corrip̄e aliquē verbo eſt eū docere. dicit igiṫ: Seniorem ne increpaueris. arguēdo eum verbis duris. f Sed obſecra vt patrē. vt caueat ab indecētibꝰ ſue ſenectuti. hoc tn̄ nō eſt intelligendū de ſenibꝰ obſtinatis in ſua malicia: q̄ ſunt acriter arguēdi: ſicut Daniel dure corā oībus increpauit ſenes impudicos: Daniel. xiij. g Iuuenes ꝛ frēs. vt p̄cipiētes affectuꝫ dilectiōis faciliꝰ corrigant. h Anus vt mr̄es. vt vt honorifico verbo ad bonū magis moueanṫ. i Iuuēculas vt ſorores. vt māſuetudine corriganṫ: ſm illud Pſal. lxxxix. Qm̄ ſuꝑuenit manſuetudo ꝛ corripiemur. veruntn̄ qꝛ talis māſuetudo non dꝫ eſſe nimis alliciens. iō ſubdiṫ: k In oī ca. vt nec aliquo ſigno nec verbo poſſit aliq̇s epiſcopū notare de aliqua leuitate erga iuuēculas. Ca. V

† 2.q.7.c. paulꝰ diē.

l v Viduas hono. Hec ē q̇nta ꝑs huiꝰ epl̓e in q̄ Timotheū inſtruit de q̇nto actu ad ep̄m ꝑtinente q̄ eſt bona eccl̓ie fideliṫ diſpenſare: q̄ diſpēſanda ſunt miniſtrꝭ eccl̓ie ꝛ pauꝑibꝰ. nā ep̄s pr̄ eſt pauperū. Inter paupes aūt videṫ maxie eē cōpatiēdū pauperibꝰ viduis. ꝛ iō primo inſtruit timotheū de viduis. ſcd̄o de eccl̓ie miniſtrꝭ. ibi: Qui bn̄ p̄ſunt. Pria in duas. qꝛ p̄mo ꝓponit intētū in generali. ſcd̄o ꝓſequitur magꝭ in ſpeciali. ibi: Si qua. Circa p̄mū ſciēdū ꝙ honor dupliciṫ accipiṫ in ſcriptura. vno mō ꝓ reuerentie exhibitiōe. alio mō ꝓ neceſſarioꝝ admiſtratione. vn̄ dicit ſaluator Matth. vij. ꝙ illi q̄ ſub ſpecie religionis faciebāt oblationē de hoc vn̄ parētes debebāt ſuſtētari: erant trāſgreſſores diuini precepti de honore parētū. Sciendū etiā ꝙ vidue vere ſūt in duplici gradu: qꝛ aliq̄ ſunt diuites: et illis debeṫ honor p̄mo mō dictꝰ. alie ᷓo paupes: q̇bꝰ debeṫ honor ſcd̄o mō dictꝰ. ꝛ ſic intelligēdū ē ᷓbū apl̓i cū dicit: Uiduas honora. ħ mō vel illo ſm eaꝝ ɔditionē. m Que ve. vi. ſūt. ħ dicit ad excludēdū illas q̄ meritū viduitatis ꝑdūt. n Si q̄. hic ꝓſeq̇tur intētū magꝭ ī ſpeciali. Et oñdit p̄mo q̄ ſūt vere vidue noīande. ſcd̄o q̄liter ſint ſuſtētande. ibi: Si q̇s fidelis. Prima in duas: qꝛ p̄mo oñdit q̄ ſunt dicēde vere vidue rōne morū. ſcd̄o rōne annoꝝ. ibi: Uidua eligaṫ. Pria adhuc in duas: qꝛ p̄mo ponit quandā diſtinctionē. ſecundo vniꝰ mēbri rōnē. ibi: Si q̇s autē. Diſtinctio enī eſt de viduis diuitibꝰ ꝛ pauꝑibꝰ: ꝛ q̇ debēt eſſe mores vtrarūqꝫ. Et q̄tū ad diuites dicit: Si qua aūt vidua filios vel nepotes hꝫ: indigētes ſua educatiōe. o Diſcat primū domū ſuā regere. familiā ſuā gubernādo ꝛ in moribꝰ informādo. p Et mutuā vicē reddere parētibꝰ. eis reuerētiā exhibēdo ꝛ neceſſaria miniſtrādo ſi indiguerint ſicut alita fuit ab eis. q Hoc enī acceptū eſt corā deo. cui placēt opa pietatis. Conſequēter dicit de pauꝑibꝰ. r Que aūt ve. vi. ꝛ deſolata. i. deſtituta bonis tꝑalibꝰ: ſicut ꝛ marito. s Speret in deū. ꝙ ꝑ ꝓuiſionē eccl̓ie habebat ſufficientē victū. t Et inſtet ora. ꝛ obſe. nocte ꝛ die: id eſt oībus horis ad hoc oportunis. qualiṫ aūt differant orōnes ꝛ obſecratiōes dictū eſt. ſ. in p̄ncipio. ij. ca. v Nā que in delitijs eſt viuēs. molliter iacendo ꝛ orōnes p̄termittēdo. x Mortua eſt. i. ꝓpinqua morti ſpirituali: qꝛ delitie inclināt ad actū luxurie. ideo ſubdiṫ: y Et ħ precipe. tam diuitibꝰ viduis ꝙ̄ pauperibꝰ. z Ut irreꝑhenſibiles ſint. i. abſqꝫ defectu notabili: vn̄ poſſint aliq̄ rōnabiliṫ ſcandaliçari. a Si q̇s. Hic reddit rōnē primi membri in q̄ dictū eſt ꝙ vidue diuites debent eſſe ſollicite de nutritiōe filioꝝ nepotū ꝛ parētū. Hic reddit rōnē huius dicti dicēs: Si q̇s aūt ſuoꝝ. i. attinentiū ſibi quōcunqꝫ curā nō habet eos negligendo. b Et maxime domeſticoꝝ. i. exiſtentium de domo ſua vel cognatione ſua. c Fidem negauit. i. fidelitatē quaꝫ debet habere ad pſonas dictas quā negauit facto debitū auxiliuꝫ eis ſubtrahendo. d Et eſt infideli deterior. i. in hoc peccat grauius ꝙ̄ paganꝰ fidem chriſti nō habens. nā quanto ſtatꝰ eſt altior: tanto caſus eſt grauior. e Uidua. Hic ɔſequēter oñdit q̄ ſunt vere vidue rōne annoꝝ. Et oñdit p̄mo ꝙ tales ſunt honorāde. ſcd̄o ꝙ alie ſunt vitande. ibi: Adoleſcentiores. Circa p̄mū

† 11.q.2.c. ſicut ep̄m.
A
† ſ.2.a
† 47.di.§.neceſſe.
B
† 31.q.1.c. quō. 42.di. §.1.

Pedes
s ✱ dicit

a Pedes lauit. Augꝰ. Faciamus hec inuicē hūiles: qđ humiliter fecit excelſus. Magna eſt in h̃ cōmēdatio humilitatiſ. Et faciūt hoc ſibi inuicem fratres etiā ipo ope viſibili: ⁊ qui manu nō faciūt coꝛde faciunt. Multo aūt meliꝰ eſt vt etiā manibꝰ fiat. Nec h̃ dedigneť qđ fecit chriſtꝰ facere chriſtianꝰ: qui ad pedes inclinať ei ĩ coꝛde excitatur. vel ſi iā eſt ꝯfirmať humilitatiſ effecꝰ. b Deuita. i. vota caſtitatiſ eax: nō vſq₃ adeo cures vt eas eccleſie alimonijs ſuſtētandas ſuſcipias. Ambro. Prohibet adoleſcentulas viduas in hac ſuſcipi ꝓfeſſiōe. Lubrice enim etati facile credi nō debet. c Habētes damna. ⁊c̃. Augꝰ. In cōiugali q̃ppe vinculo ſi pudicitia conſerueť: dānatio nō timeť. Sed viduali ꝯtinētia ⁊ virginali excellentia virtꝰ muneris amplioꝛis expetitur. q̃ expedita ⁊ electa et voto oblata: iā non ſolū capeſſere nuptias: ſed etiā ſi nō nubatur nubere velle dānabile. Uouentibus enī virginitatē vľ viduitatē nō ſolū nubere: ſed ⁊ velle dānabile ē. His hmōi ſiľis eſt vxoꝛi loth que retroſpexit.

27. q. 1. c. 1. et. 2. et. c. hec vero. c. nuptiarū. et. c. de viduis. 2.

d Primā fidem. Augꝰ. Et ſi nō nubēdo: tn̄ volendo. nō q2 nuptie dānenť: ſed fraus ꝓpoſiti: ⁊ fracta fides voti dānať: ⁊ voluntas q̃ a propoſito recedit dānabilis eſt: ſiue nuptie ſequanť ſiue nō. e Conuerſe ſunt retro. Augꝰ. Ab excellēti illo vidualis vel caſtitatiſ virginaľ ꝓpoſito ĩ poſterioꝛa reſpiciendo ceciderūt ⁊ interierūt.

20. q. 2. c. opoꝛtet. 27 q. 1. c. nuptiarū. pꝰ pn.

f Qui bn̄ p̄. De honoꝛe p̄ſbyteroꝝ hic agit. q. Illud qđ dixi de viduis obſerua. Et hoc etiā precipe de pꝛeſbyteris. vt: Preſbyteri q̃ bn̄ preſunt vita et doctrina digni habeanť. g Duplici hono. Boni enĩ diſpēſatores ⁊ fideles nō ſolum honoꝛe ſublimi p̄ueniri debēt: ſ₃ ⁊ terreno vt nō ꝯtriſtenť indigētia ſumptuū ⁊ gaudeāt obedictia ſpūaliū. Inſtātioꝛ enĩ fit ſi non humilienť inopia: ⁊ creſcit in illo auctas cū videt ſe etiā in preciū laboriſ ſui fructū ꝑcipe: ñ vt abūdet: ſ₃ vt ñ d̃ficiat. Tāta eĩ merceſ d₃ eē euāgelizāti regnū dei vt nō ꝯtriſteť nec extollať.

26. q. 5. c. epiſcopi pꝰ princi.

Augꝰ. Neceſſitatiſ eſt accipe: charitatiſ p̄bere: nō tn̄ venale ē euāgeliū vt ꝓ his p̄diceť: ſ₃ ꝓ eternis. Si enĩ ſic vēdunt magnā rē vili vendūt. Accipiūt ĝ ſuſtētationē neceſſitatiſ a ppľo: mercedem diſpēſatiōis a dño. Nō eĩ a ppľo reddiť q̃ſi merces illis q̃ ſibi ĩ charitate euāgeliȷ̃ ſeruiūt: ſ₃ tm̄ diſpēdiu₃ dať: in quo vt poſſint laboꝛare paſcantur. h Adūſus p̄ſby. Solet qui coꝛripit non amari. Et ideo habita occaſiōe facile accuſatur. Contra hoc monet dicens:

Coꝛam

a ſ vbi extincꝰ fomes libidinis.
eligať nō minꝰ ſexāginta annoꝝ: q̃ fuerit vniūs viri vxoꝛ:
a ſ ꝓpter ſupꝛadictū ſacramentū.
in opibus bonis teſtimoniu₃ habēs: ſi filios educauit: ſi hoſpitio recepit: ſi ſanctoꝝ pedeſ lauit: ſi tribulationē patiētibꝰ ſubminiſtrauit: ſi omne opus bonū ſubſecūta eſt. † Adoleſcētioꝛes autem viduas deuita. Cūm enim luxūriate fuerint: ĩ chriſtō nubēre volūt: habētes dānātionē: quia pꝛimāz fidez irritāz fecerūt. Siľ āt et ocioſe diſcūt circūire domos: nō ſolū ocioſe ſed et verboſe ⁊ curioſe: loquentes q̃ nō opoꝛtet. † Uolō ĝ iunioꝛes nubēre: filiōs ꝓcreare: matreſfailias eē: nullā occaſionē dare āduerſario maledicti gratia † Jam enim q̃dā ꝯuerſe ſūt retro poſt ſathanā. Si quis fidelis h₃ viduas ſubminiſtrēt illis: vt nōn grauetur eccleſia: vt his que vere vidue ſunt ſufficiāt. Qūi bene pꝛeſunt pꝛeſbyteri: dūplici honoꝛe digni habeantur: maxime qui laboꝛant in vērbo et dōctrina. Dicit ēnim ſcriptura: † Nōn alligabis os boui triturāti. Et dignūs eſt oparius mercede ſua. Aduērſuſ p̄ſbyte/

ſ fideliter.
a ſ paupes. b ſ p̄dicatoꝝ quos tunc recipere fuit periculoſum.
ſ in carcere vel hmōi.
ſ q̃d p ſingula.
a ſ humiliter. b ſ quaꝝ ſanguis feruet.
a ſ q2 hoc ſepe cōtingit. b ſ poſt votū continentie luxurioſe vixerint in cibis ⁊ alijs.
a ſ quaſi tunc nō ſit peccatū nubere.
b ſ non dico nubunt.
a ſ ꝓ fracta fide voti. b ſ .i. votū: vel in voto violato: baptiſmi fidem.
ſ volendo etiam. ſ cum pꝛedictis malis.
ſ religioni nocētia. ſ turpia. a ſ ne hec contingant. a ſ quod bonū eſt. b ſ ⁊ h̃ item bonum.
ſ item bonū. ſ q̃re hoc ſ et ſic.
a ſ infideli cui gratū eſt de nobis male loq̃.
ſ .i. maledicēdi. ſ volo ita. ſ q2.
ſ poſt votum.
ſ et hmōi nō ſunt recipiēde: ſed ſ iuuenes.
a ſ que neceſſaria ſunt. b ſ quaſi ſi aliunde non haberent eccleſia daret eis: nō tamen reciperentur.
a ſ illud quod habet eccleſia. b ſ hec etiam pꝛecipe de pꝛeſbyteris.
a ſ ſpiritualiter obediendo: et exterioꝛa ſubminiſtrando.
ſ a ſubditis.
a ſ exhoꝛtatione ſcientibus.
a ſ neſcientibꝰ. b ſ de exterioꝛi honoꝛe ꝓbat.
a ſ .i. nō ꝓhibebis ſumere neceſſaria. ſ vel nō infrenabis.
a ſ item dñs in euangelio. ſ vt vires reparet in laboꝛem.
a ſ Ambꝛo. nō facile accuſanda eſt ꝑſona tā alti oꝛdinis vt ſit vice chꝛiſti. ſ autē.

dicit: Uidua eligať tanq̃₃ honoꝛabilis: modo. ſ. dicto. a Nō minꝰ. lx. annoꝝ. tūc enĩ fomes libidinis ē refrigeratꝰ. b Que fu. vniꝰ viri vxoꝛ. nā ſecūde nuptie ſignū videnť incōtinētie: ſunt tn̄ licite. c In ope. bo. teſti. hn̄s. nā eſſe debēt integre fame. d Si filios. ſibi derelictoſ. e Educauit. bene ⁊ ſctē ſm ſuā poſſibilitatē. ⁊ ſiľr qđ ſubditur: Si hoſpitio ⁊c̃. f Si ſctōꝝ pe. lauit. i. diſcurrentiū ꝓ predicatiōe. g Si tribulationē patiētibꝰ. i. incarceratiſ ⁊ ĩfirmis. h Submīſtrauit. ſm poſſibilitatē ſuā: vtpote victū ſi fuerit diues: vel aliqđ obſequiū ſi pauꝑ. i Si om. opꝰ bo. ſubſe. eſt. ſm poſſibilitatē ⁊ decentiā ſui ſtatꝰ. k Adoleſcentiores. Hic ꝯñr oñdit que vidue ſunt vitāde dicens: Adoleſcētioꝛes aūt viduas. in q̃bus viget adhuc ignis ꝯcupiſcētie carnaľ. l Deuita. q2 ſocietas eaꝝ ⁊ familiaritas eſt periculoſa etiā viro q̃tūcūq₃ caſto. vñ dič Iſido. ſoliloquioꝝ li. ij. Si vis a foꝛnicatione eſſe tutus: eſto a muliere coꝛpoꝛe ⁊ viſione diſcretus. circa ſerpentem enim non eris diu illeſus: ante ignem conſiſtens ⁊ pꝛoximus periculo diu tutus non eris: licet ferreus ſis aliquando tamen diſſolueris. m Cū enim luxuriate fuerint. frangendo cōtinentiam vidualē. n In chꝛiſto nubere volunt: habentes damnationem. ex hoc patet q₃ loquitur de illis que fecerunt votum cōtinentie vidualis: quibus non ſolū nubere: ſed etiā velle nubere damnabile eſt. ſi enim votū non feciſſent de hac obſeruantia licitū eſſet eis velle nubere: et etiā nubere. o Quia pꝛimā fidem. factam deo per votū de continētia viduali. p Irritam fecerunt. ꝑ caſum luxurie. q Simul autē ⁊ ocioſe. a bonis operibus. r Diſcunt circūire domos. ad audiendū friuola ⁊ videndū inhoneſta ſpectacula. s Sed ⁊ verboſe. cum tamen deberent eſſe taciturne. t Et curioſe. in veſtitu diſſoluto.
v Loquētes que nō opoꝛtet. ſ. ſcurrilia que non decent ſtatum vidualem. ꝓpter quod concludit:
x Uolo ergo iunioꝛes nubere. ꝓpter foꝛnicationis periculū. y Filios ꝓcreare. ad ſeruiendum deo in fide catholica. z Matreſfamilias eſſe: vt occupate circa curam domus ⁊ familiā impedianť a diſcurſu vago ⁊ curioſo. a Nullam occaſionem dare aduerſario. i. infideli. b Maledicti gratia. i. maledicendi gratia. querunt enim infideles vnde poſſint moꝛdere vitam fidelium. c Jam enim quedā cōuerſe ſunt retro. voto cōtinentie vidualis fracto. d Poſt ſathanam. eius ſuggeſtioni conſentiendo: ⁊ ideo tales non ſunt computande inter viduas eccleſie. e Si quis. Oſtenſo que vere vidue ſunt dicende. hic cōſequēter oſtenditur qualiter ſint ſuſtinende: q2 ſi alique ſunt pauperes habentes aliquos ꝓpinquos ⁊ notabiles viros ⁊ diuites: bonu₃ eſt q₃ ſuſtententur ab illis: vt ſic alijs non habentibus tales amicos poſſit meliꝰ pꝛouideri: ⁊ abſq₃ cōmunitatis grauamine. et hoc eſt quod dicitur: Si quis fidelis: in potentia ⁊ honeſtate notabilis. f Habet viduas. ĩ domo vel cognatione ſua. g Subminiſtret illis neceſſaria. cetera patent ex dictiſ. h Qui bene. Hic cōſequenter inſtruit de miniſtroꝛum eccleſie ꝓuiſione dicens: Qui bene pꝛeſunt pꝛeſbyteri. faciēdo deuote diuina officia: ⁊ adminiſtrando ſubditiſ eccleſiaſtica ſacramēta. i Duplici honoꝛe digni habeantur. ⁊ hic honoꝛ duplex eſt vt eis exhibeatur reuerentia: ⁊ adminiſtrentur neceſſaria: vt. ſ. dictū eſt. k Maxime qui laboꝛent in verbo. inſtruēdo alios in fide. l Et doctrina. de moꝛibus. Cōſequēter ꝓbat per ſcripturam q₃ neceſſaria ſint eis adminiſtranda: ⁊ pꝛimo ꝑ ſcripturam veteris teſtamenti. Deutero. xxv. m Non alligabis os boui trituranti. per hoc figuraliter pꝛeceptum fuit q₃ nō negentur neceſſaria pꝛedicatoꝛi qui triturat in area domini. Secūdo per ſcripturam noui teſtamenti. n Dignus eſt operarius mercede ſua. quod dicitur de pꝛedicatoꝛibus Luce. x. o Aduerſus. Hec eſt ſexta pars pꝛincipalis huius epiſtole ĩ qua inſtruit timotheum de actu iudicandi et puniendi † Deu. 25. 1. Coꝛ. 9.

ſubditos

Dat. 18. b a Corā oīb⁹. Aug⁹. de ꝟbis dñi. Aliqñ debes corripe peccantē int te ⁊ ipm ſolū: vt dñs in euāgelio. aliqñ corā oīb⁹ vt ceteri timeāt. Illud: Qñ in te peccauit. i. qñ tu ſcis ꝙ peccauit: tūc ſecreto: ne nō ſis corrector ſ; ꝓditor: vt ioſeph de maria ſolus ſuſpicās adulteriū. Qñ aūt palā peccaꝭ: palam arguendū eſt. b Teſtor corā deo. Deus ſit mihi teſtis: ꝙ aīam meā ſalua/ui tibi: caue. c Neq; cōicaueris. Aug⁹. Firmiſſima veritas ħ hab; ꝙ nō niſi ꝯſenſione intelligēda eſt cōicatio pctōꝝ. quā vetat apl's qua q̇s peccat' alienis cōicat ſi ea palpat: ⁊ cum poſſit corripe ⁊ corrigere negligit. d Noli adhuc a. ⁊c. Quia caſtitatē admonuit: hac occaſione īmoderata; abſtinentiā ꝓhibet: quā ipſe inierat. Ambro. Nunc ſpeciale ꝯſiliu; dat ei vt ſeipm ſalubri regat doctrina. prudēter enī ſibi de⁹ vult ſeruiri: non vt nimietate debiles fiāt: ⁊ poſt medicorū ſuffragia reqrāt. Tēperādū ē: vt ſi fieri pōt: ceptū obſequiū gradatim potius ꝓchaꝭ q̄; ꝑ incōſiderātiā minuatur. e Quorunda; ⁊c. q: dixerat ſine p̄iudicio nihil facias. determinat vbi p̄iudiciū ſit neceſſariū ⁊ vbi non: diuidens bona ⁊ mala in manifeſta ⁊ occulta. Q. ideo op⁹ eſt examinatione: q: ſic quedā ſunt manifeſta q̄ non oportet examīari: ita q̄dā ſūt occulta de q̇b⁹ ſine p̄examīatiōe nō pōt fieri p̄iudiciū. Quorūdā. Ideo ē op⁹ examinatione. vel bibe vinu;: q: ⁊ ſi mox nō claruit tua bona intētio: nō tñ poterat abſcondi: ſicut ⁊ in mal' eſt. Aug⁹. de ſmone dñi in mō. f Manifeſta dicit. de q̇b⁹ clarū eſt q̄ anīo fiant. hec p̄cedūt ad iudiciū: q: ſi iſta ſeq̄tur iudiciū nō eſt temerariū. ſubſequūꝭ q̄ occulta ſt: q: nec ipa latebūt tpe ſuo: qñ xp̄i tp̄s aduenerit q̄ manifeſtenꝭ: ſic ⁊ de bōis. de his q̄ iudicem⁹. Illa dei iudicio relinquāꝭ. ☞ Quicūq;

[Text with interlinear gloss]

rum accuſationem noli recipere:
ſ duo ſufficiunt: ſi adeo probati.
niſi ſub duob⁹ vel trib⁹ teſtibus. a
ſ hos āt teſtiōio conuictos peccaſſe vl' q̄ manifeſti ſunt. a ſ p̄ſbyteri vel ſubditi. b ſ vt āt preſbyter nō accuſeꝭ.
a † Peccātes corā omibus argue: b
b vt ⁊ cęteri timorez habeant. Teſ/ c d
ſ qui iudicabit.
ſtor coram deo ⁊ chriſto ieſu ⁊ ele
ſ vt ſeparat bonos a malis. ſ que precepi.
ctis angelis ei⁹: vt hęc cuſtodias e
ſ et a ſ pre examinatiōe.: b ſ ab examīatiōe ne declines in aliud q̄; examinatio inuenit.
ſine prędicio: nihil faciēs i alte f g
a ſ ⁊ poſt hec oīa nō cito ordies: ſ; ſepe ꝓba. h
raz partē declinādo. † Manus ci i
a ſ ⁊ ſi ſapiēs vel religioſus videaꝭ. b ſ ſi incōſiderate ordines. ſ cōſenſu.
c to nemini ipōſueris: neq; cōmū/ k
ſ q̄ poſt facit. a ſ q: alios iudicas.
nicaueris peccatis alienis. Te/ l
ſ tamē. ſ ſic prius.
d ipſum caſtū cuſtodi. † Noli adhuc m
ſ ſic nō nocet caſtitati.
aquā bibere: ſ; vino modico vte
ſ in quo ſedes egritudinis.
re ꝓpter ſtomachū et frequētes
ſ ipſos acceſſus.
e tuas infirmitates. Quorūdā ho n
a ſ ⁊ hi nō ſunt ꝓbandi. ſ aū no/
minū peccata mānifeſta ſūt pre/ o
ta q̄; veniant ad diſcuſſionē.
cedētia ad iudiciū: q̇rundā aūt ⁊ p
ſ ſpē religiōis tecta ꝑ diſcuſſionē apparēt. a ſ q̄/
ſubſequunꝭ. Silr aūt ⁊ factā bo/ q
dam: ⁊ nō eſt opus ꝓbari. a ſ bona. b ſ .i. non
f na manifeſta ſunt: ⁊ q̄ę aliter ſe r s
ſūt nota. a ſ in diſcuſſiōe. b ſ ⁊ hec ꝓbanda.
habent: abſcondi nōn poſſunt. t

Nico. de lyra

ſubditos in foro exteriori qḋ pertinet ad epiſcopū. ⁊ p̄mo inſtruit eū q̄;tum ad accuſationē ⁊ teſtificationē. d. Aduerſus preſbyteꝝ noli accuſationē recipere. q: ꝯtra ꝑſonā tanti ſtat⁹ nō eſt leuiter credendū. a Niſi ſub duobus vel trib⁹ teſtib⁹. ⁊ idoneis ad hoc ꝓbatis in ꝟitate Scḋo inſtruit eū de punitiōe. d. b Peccantes corā oībus argue. vt ſicut pctm̄ eſt notum: ita ⁊ punitio. c Ut ⁊ ceteri timorē habeāt. ⁊ ſic a malo retrahanꭲ: ne ſimilē punitionē incurrāt. Tertio inſtruit eū de inq̇ſitione diligenti q̄ debet p̄cedere iudiciū ⁊ punitionē. d. d Teſtor corā deo ⁊c. modus ē iurādi ad mouēdū timotheu; efficaci⁹. e Ut hec cuſtodias. que dicta ſunt ⁊ etiā q̄ ſequunꝭ. f Sine preiudicio. i. ſine examinatione diligēti precedente. g Nihil faciens. maxime in punitiōib⁹. h In alteram partē declinādo. a rectitudine iuſticie ꝓpter defectu; examinationis debite. iō ſubdiꝭ: i Man⁹ cito nemini impoſueris. ipm p̄cipitāter puniendo. k Neq; cōicaueris peccatis alienis. i. illoꝝ q̇ male eū accuſauerūt. Aliq̇ aūt exponūt hoc de ordinatiōe nimis feſtina alicui⁹ inſufficiētis: ⁊ ſic ep̄s communicat peccatis ipſius indigne miniſtranꝭ. l Teipſum. Hec eſt pars incidētal' in q̄ monet timotheū de ſuipſi⁹ cuſtodia diligēti: eo ꝙ inſtruxerat eu; de punitione alioꝝ: ⁊ iudex iuſtus debet eē īmunis ab illis q̄ punit in alijs. Et diuidiꝭ in duas partes: q: p̄mo facit ꝓpoſitū. ſcḋo declarat quoddā ſuperi⁹ dictū. ibi: Quorundā. Circa p̄mū dicit: Teipm caſtum cuſtodi. i. mundū ⁊ purū ⁊ ſine rep̄henſiōe. ⁊ q: timotheus ꝓ cuſtodia caſtitatis nimis affligebat corp⁹ ſuum. ideo ſubdit: m Noli adhuc aquā bibere. cui⁹ pot⁹ notabiliter nocet ſtomacho languēti ⁊ egrotatiuo corpori: ſed vinū modicū non nocet caſtitati: ⁊ valet ad ſanitatē ſeruādā q̄ neceſſaria eſt ad exercendū officiū ep̄i. n Quorundā. Hic ꝯñter declarat

quoddā ſuperi⁹ dictū. dixerat enī ꝙ timothe⁹ nihil ageret ſine diligenti examinatiōe preuia. iō declarat q̄ ſunt illa q̄ indigēt tali diſcuſſione ⁊ q̄ nō. d. Quorūdā hoīm pctā manifeſta ſūt: ex euidētia facti: ⁊ talia nō indigent accuſatiōe: teſtificatione ſeu examinatiōe. ideo ſubdiꝭ: o Precedētia ad iudiciū. i. ad examinationē q̄ ſunt ꝑ ſe notoria. ⁊ ſic ſunt punienda ſine diſcuſſiōe. p Quorundā aūt ſubſequunꝭ. i. ſūt latentia: ita ꝙ nō apparēt puniēda niſi poſt diſcuſſionem. q Silr ⁊ facta bona. ſuppl e aliq̇rū. r Manifeſta ſunt. ex euidētia rei: ⁊ ſic nō indigent diſcuſſione ad approbationē ſui. s Et q̄ aliꭲ ſe hñt. ita ꝙ non ſunt ita manifeſte bona. t Abſcondi non pñt. i. nō abſcondunꝭ de facili: habita de eis examīatiōe diligenti. ꝓpter qḋ talia ſunt diſcutiēda anteq̄; approbentur. Dicunꝭ aūt talia abſcōdi nō poſſe illo mō impoſſibilitat' q̄ aliq̇d dr impoſſibile fieri: eo ꝙ difficile eſt fieri. v. methaphyſice. Uel aliter: Abſcondi nō pñt. i. nō abſcondunꝭ diuino iudicio: licet abſcōdi pñt humano.

In ca. v. vbi diciꝭ in poſtilla. Peccantes corā omnibus argue.

Additio. j.

Sūt nōnulli q̇ ex ħ verbo apl'i cū dicit: Peccātes cora; oīb⁹ argue: intelligere volūt ꝙ decet p̄dicatorē ꝑſonas arguere ſeu rep̄hendere de vitijs q̄ ſcit vel credit ipas ꝑſonas cōmiſiſſe: vñ ⁊ ſepe in ſermonib⁹ detrahūt ꝑſonis p̄ñtib⁹ ſeu abſentib⁹ notando eas de vitijs: ſed ħ eſt erroneū ⁊ etia; nociuū. tum q: p̄dicator ſolū d; dicere illa q̇ꝝ certitudo ſolū ꝑ ſacra eloq̇a vel dicta doctoꝝ ſeu ꝑ rectā rōnē fundari p ñt. Alia enī nō ꝑtinēt ad p̄dicatorē veritatis. Conſtat aūt ꝙ pctā q̄ a ſingularib⁹ ꝑſonis cōmittunꝭ nō hñt certitudinē ex ſolis p̄dictis niſi cum ħ addaꝭ ſenſualis cognitio: cui⁹ certitudo nō habeꝭ ex p̄miſſis. tum q: p̄dicator in corripiēdo ſolum d; intēdere correctiōi peccant': q̇ ſm̄ Iꝛero. cū ſe īfamatū ꝯſpicit ꝑ talē p̄dicationē magis irrefrenare peccat. tū q: ſ; Aug⁹. in quadā epl'a ad hipponeñ. cū de aliquo q̇ ſctm̄ nomē ꝓfiteꝭ aliq̇d crimīs ſonuerit: inſtāt: ſatagūt: ambiunt homines vt de oīb⁹ ħ credaꝭ: ⁊ ſic nō ſolū in talib⁹ p̄dicatiōib⁹ derogaꝭ fame illi⁹ cui detrahiꝭ: ſ etiā alioꝝ ſue ꝯditiōis officij ſeu ſtat⁹: qḋ eſt ꝯtra illos q̇ prelatos ſeu clericos vl' religioſos in p̄dicatiōe publice arguūt. Ex q̇b⁹ manifeſtū ē ꝙ cōiter dr ⁊ a ꝑſonis diſcret' obſeruaꝭ: ꝙ p̄dicator ꝯ vitia nō ꝯtra ꝑſonas p̄dicare d;: p̄ſertim cū vitia nō ſūt oīno publica: q: tūc talia publice arguēs nō corrector ſ p̄dicator d; cēſeri: ꝓut in Glo. Auctoritas aūt apl'i p̄dicta intelligiꝭ de iudice eccl'iaſtico: q̇ publice d; punire publica pctā qḋ ꝑtinet ad correctionē q̇ eſt act⁹ iuſticie: q̄ nō ſe extēdit niſi ad p̄latos ſeu iudices. Uñ ad Timotheū q̇ erat p̄mas ephesin⁹ ꝑtinebat punire ſbditos ſuos de public' pctīs eos publice arguendo ⁊ etiā puniēdo: vt ceteri timorē hñt. Et ſic intelligit Aug⁹. de ꝟbis dñi dictū apl'i ſupra dictū. In correctiōe aūt fraterna q̄ eſt act⁹ charitat': ⁊ ꝑ ꝯñs ſe extēdit ad omēs: de neceſſitate ē ꝙ ſecreta admonitio publicā denūciationē p̄cedat: ꝓut ī ca. Matth. xviij. Si peccauerit ī te frater tu⁹ ⁊c. ⁊ alia etiā denūciatio in q̄ dr: Dic eccl'ie: cōiꭲ intelligiꝭ ꝙ d; fieri p̄lato eccleſie: nō aūt cōitati ſeu ꝑpl'o. Uñ ſbdit ibidē: Si aūt eccl'ie non obedierit ſit tibi vt ethnic⁹ ⁊ publican⁹: qḋ manifeſte intelligitur de illo q̇ nō obedit ſuo p̄lato ī his q̄ teneꝭ obedire: Nec valet arguere ꝯtra p̄dicta de ħ qḋ legiꝭ Eſa. lviij. Clama ne ceſſes: Annūcia ꝑpl'o meo ſcelera eoꝝ: q: ꝑ ħ ſane ītelligiꝭ ꝙ p̄dicator: d; ꝯ ſcelera ⁊ pctā q̄ credit ſeu ſuſpicaꭲ ī ꝑpl'o cōmiſſa p̄dicare: ⁊ ꝯ ꝑſonas cōmittētes. vñ notāꭲ dixit. Annūcia ꝑpl'o ⁊c. Et ſic ħ auctas poti⁹ facit ꝯtra eos: qḋ etiā ſi ꝓpha exp̄ſſe dixiſſet noīa ſceleratoꝝ ſeu peccātes: nō videretur trahendum ad

[Right margin notes]

† Deu. 19. d 45. di. c. ſed illud. 23. q. 4. c. ita. 2. q. 1. c. ſi peccauerit.

† 24. di. §. 1. 78. di. c. q̇d ē. De. elec. c. cu; in nobis.

† De ꝯſe. di. 5. ſint tibi. De iureiu. c. et ſi xp̄s.

Ca. VI
Q a Ui/cūqꝫ ſūt ⁊c̄.
Monet ſer/
uos nō ꝯtēner eſꝫ
契reuereri dn̄os ſuoſ
b. Quicunqꝫ ⁊c̄.
Sciēdū ē q̄ſdā p̄/ †
dicaſſe cōem oībꝰ 45.di.c.de iudeis i fi.
in xp̄o libertateꝫ:
qḋ de ſpūali liber 54.di.c.generalis.De bap.c.maiores.in fi.
tate vtiqꝫ verū ē:ſ̄
de carnali vt illi i/
telligebāt.Jō con
tra eos hic loquit̄
apl's iubēs ſuos
dn̄is ſuis eſſe ſub/
ditos. Ambro.
Ne exigāt ſui:qḋ
de hebreis ḋr: vt
ſex ānis ſuiant:et
grat̄ dimittant̄ li
beri:qḋ myſticum
eſt. b Supbꝰ ē.
Supbia q̄ppe.nō
eūꝫ rō ducit cū ad
fauorē q̄rēdū i cō/
flictū ꝓrūpat: qḋ
a māſuet̄ ⁊ bonis
vitat̄. c Lan/
guēs.Nō eni recu
ſando fideꝫ penitꝰ
morit̄:nec ad veri
tat̄ ſciam cōuale/
ſcit:ſ̄ q̄ſi repetitis
acceſſiōibꝰ lāguet
circa q̄ſtiōes ⁊ pu/
gnas verborum.
B d Queſtiones.
Queſtio erat an
ſuꝰ eēt:cū oīs ex
eiſdē p̄ribꝰ orti:et
xp̄s oēs redemit.
f Ex q̄bꝰ.q̄ſtio/
nibꝰ ⁊ pugnis.
g Oriūt̄ iui.⁊ cō.
q̄ ſuos h̄nt ⁊ inui
dēt ⁊ ꝯtendunt.
e Et pugnas v̄.
Naꝫ v̄boꝝ pugne
videbant̄:q2 dn̄s
Job.8.c dic̄:Si filiꝰ vos li/
berauerit tūc vere
li.e.Hec verba vi/
dent̄ v̄bis apl'i re/
pugnare:ſ̄ ſenſus
ꝯcordat:cū alterū
de ſuitute pcti:al †10.q.2.c.
teꝝ ḋ hūana agat epiſcopus.
ꝯditiōe. h Cū
ſuffici. Qūi bō nō
plꝰ deſiderat h̄re
q̄ꝫ neceſſe eſt. †
i Nam q̄ vo.ħ ḋr 13.q.1.c.ecclesias a n/ te fi.
his q̄ volūt ⁊ non
ſūt:ne deſiderent.
Jā diuitibꝰ aliud
ḋr.ſ.nō ſupbe ſape
ſ̄ dare paupibus.
k Radix eni ⁊c̄.
Incidūt in tētatio
nē ⁊ laqueū diabo
li:q2 radix omniū
maloꝝ ⁊c̄.nō ē ge/ †
nꝰ mali:qḋ non ex 49.di.c.1.
cupiditate aliqn̄ ꝓ ẏ.impetigine.47.di.c
ueniat:quia radix bonoꝝ.De
oīm maloꝝ ē cupi/ pe.di.2.q2
ditas. Radix eſt radix.
omnium

Ca. VI

7 ſi iuſti ⁊ ſapientes.
Quicunqꝫ ſunt ſub iugo a
infidelium:quibus videntur ſu/perioꝛes.
ſerui:dominos ſuos om b
bene ſeruiendo eis.
ni honoꝛe dignos arbitrent̄† ne c
a quaſi aliena inuadētis:ſed potius ꝑ obſeq̄a ſeruoꝝ fideliū dn̄i infideles cōuertant̄. b chriſtiana q̄ſi iniuſta ⁊ cōtra legē predicata.
nomen domini ⁊ doctrina blaſ/
phemet̄.Qui aūt fideles habēt d
iō q̄dē. i xp̄o pares.
dn̄os:nō ꝯtemnāt:quia fratres e
ſunt:ſed magꝭ ſeruiāt: quia fide f
deo. dn̄i. p̄ntis vel futuri.
les ſūt ⁊ dilecti:qui beneficij par g h
de ſeruis. neſciētes. ſcientes.
ticipes ſūt.Hec doce et exhoꝛta i k
aūt. vt oēs ſint liberi.
re.Si quis aliter docet:⁊ nō ac/ l m
a dum eis obijcitur chriſtum dixiſſe:Reddite que ſunt ceſaris ceſari:⁊ diſcite quia mitis ſum ⁊ humilis coꝛde.
quieſcit ſanis ſermonibꝰ domi/
a que nō facit chriſtianitatē odioſam.
ni noſtri ieſu chriſti:⁊ ei q̄ ẜm
nr̄e. iſte tal'ē. nō pariēs vinci.
b pietatem eſt doctrine: ſupbus n
a de his que veritas habet. b nō efficax ⁊ expeditus ad ſoluendum: ſed ſemper circa.
c nihil ſciēns:ſed languens circa o p
d e queſtiones ⁊ pugnas verboꝝ:
f g ex quibꝰ oꝛiuntur inuidie:cōtē/ q r
a in deū ꝙ aliena ſibi tollat. b quaſi hanc libertatem finxerimus ad lucrum. s
tiones:blaſphemie:ſuſpitiones t v
a pſeudo contra alios. b quoꝝ ratio coꝛrupta eſt.
male: conflictiones hōim men/ x
a vera rerum cognitione ⁊ ſcripturarū intelligentia.
te coꝛruptoꝝ:⁊ q̄ a veritate pri y
a q2 ꝓ queſtu p̄dicant:nō ꝓ futuris.
uati ſūt:† exiſtimantiū queſtum z
a putant ꝙ pietas ſit queſtus:ſed pietas eſt longe alius queſtus. quia
eſſe pietatē. Eſt autem queſtus a
eternus. cui ſua parua ſufficiūt.
b magnus: pietas cuꝫ ſufficiētia. b c
qḋ decet: q2. vn̄ Job:Nudus exiui de vtero mr̄is mee:nudus reuertar illuc. naſcendo.
†Nihil eni itulimꝰ i hūc mundū
haud dubium quia nec auferre
a aliquid. b moꝛiendo. c nō tn̄ oīno abijcienda ſunt hec tp̄alia:ſed habentes.
quid poſſumus.† Habentes au
tem alimēta ⁊ quibꝰ tegamur:
q2 q̄ vltra tendit.
i his ꝯtenti ſimus.Nam qui vo/ d
lūt diuites fieri:incidunt in ten e
actu ipſo.
tationeꝫ:⁊ i laqueum diaboli ⁊ f
diuitie nutriunt deſideria. qḋ peius.
deſideria m̄lta ⁊ iutilia ⁊ nociua
ita nocent ꝙ coꝛpoꝛum.
que mergūt hoīes in interitum g
animatū. hac ⁊ diabolus cecidit.
k ⁊ perditionē,† Radix ei omniū h i

ꝯſequētiā in alijs:q2 ꝓpħa ibi ꝓcedit tanq̄ꝫ executoꝛ dei:cu/
ius reuelatione talia debebat publicare:ſecus aūt de alijs.
In eo.ca.vbi ḋr in poſtil.Manus cito nemini impoſuerꝭ.

Additio.ij.

Expoſitio ſcḋa quaꝫ ponit poſtillatoꝛ de ħ dicto:Manꝰ cito nemini impoſu
eris eſt magꝭ auctētica.Eſt eni textꝰ decreti.xxiiij.di.in p̄nci.
Exponit̄ etiā hmōi dictū de ꝯfirmatiōe electiōis q̄ nō ē facta
in ꝯcoꝛdia que nō debet fieri feſtinaliter ſed cū diſcuſſiōe debi
ta in ca.fi.de elec.li.vj.

Ca. VI

a Q Uicūqꝫ.Hec eſt vltima ps p̄ncipalis in q̄ Timotheus
inducit̄ ad actū cuſtodiēdi:q̄ maxie ptinet ad pontifi/
cem.Et diuidit̄ in tres ptes:q2 p̄mo inducit̄ ad cuſto/
diā paupeꝝ.ſcḋo diuituꝫ.ibi:Diuitibꝰ.tertio generalit̄ oīm.
ibi:O timothee.maxie v̄o paupes ſūt ſerui:q2 q̄cq̄d h̄nt vel
acq̄rūt totū eſt dn̄oꝝ ſuoꝝ.h̄n vero cuſtodiunt̄ qn̄ ad ſuien/
dū dn̄is fidel̄r ⁊ hūilit̄ inducunt̄.igit̄ timotheꝰ inſtruit̄ p̄mo
de hac cuſtodia.ſcḋo reprobat̄ doctria ꝯria.ibi:Si q̄s aliter.
Circa p̄mū dicit apl's:Quicūqꝫ ſunt ſub iugo ſerui.etiā infi/
deliuꝫ:vt dicit ħ Glo. b Dn̄os ſuos oī hono.dignos arbi
trent̄.hūiliter eis obediēdo i licit̄ ⁊ honeſt̄.vn̄ ⁊ ſctūs Pau
linꝰ nolēſtis ep̄s infideli regi ſeruiuit ꝓ filio cuiuſdam vidue
hūiliter ⁊ deuote. c Ne nomē do.⁊ doc.blaſphemet̄.ſi eni
ſeruꝰ alicuiꝰ infidel̄:eo ꝙ efficit̄ xp̄ianꝰ ſubtrahit dn̄o debi/
tā ſeruitutē.poſſet dici ab infidelibꝰ ꝙ doctrina xp̄i nō eēt bo
na:q̄ ꝯcederet inuito dn̄o ſubtrahere alienū. d Qui aūt fi
deles ha.do.nō ꝯtēnāt.eis denegādo debitā ſeruitutem.
e Quia frēs ſūt.i.ambo xp̄iani.ħ aſſerebāt aliq̄ ꝙ nō ha/
beat imperiū par in parē.Sꝫ iſta paritas itelligēda ē i ſpūali
bus:ẜm ꝙ dicit Ambro.Apud dn̄m bona ſuitꝰ ⁊ bona liber
tas eq̄ lance appēdunt̄:nō aūt i coꝛpalibꝰ de q̄bꝰ ē ſeruitus.
f Sed ma.ſer.eis q2 fi.ſunt.q̄bꝰ fidel' magꝭ tenet̄ q̄ꝫ infideli/
bus. g Et di.deo q2 b̄n.ſ.diuini. h Participes ſūt.cū
ſeruis ꝑ ſacr̄m baptiſmi. i Hec doce.ignoꝛātes. k Et
exhoꝛtare.ſciētes ad cōplēdū i ope. l Si q̄s.Hic ꝯſr̄ re/
mouet̄ doctrina ꝯtraria.Et diuidit̄ in duas ptes.ſ.in parteꝫ
p̄ncipalē ⁊ incidētalē.ibi:Eſt aūt q̄ſtus.Circa p̄mū dic̄ apl's:
Si q̄s alit̄ docet q̄ꝫ dictū ē de ſeruis xp̄ianiſ. m Et n̄ acq̄.
ſa.ſer.dn̄i.ex q̄ ptꝫ ꝙ apl's nō dicit p̄dicta inſtinctu ꝓprio ſ̄ di
uino. n Supbꝰ eſt.ſupple talis doctoꝛ.ex ſupbia eni ꝓce
dit aſſerere noua q̄ ſunt dubia:⁊ multo magꝭ q̄ ſunt falſa.
o Nihil ſciēs.q2 de talibꝰ nō eſt ſciā. p Sed languens
circa q̄ſtiones.q2 tēdit ad moꝛtē ſpūalē ꝑ diſceſſuꝫ a fide.
q Ex q̄bꝰ.ſ.q̄ſtiōibꝰ inutilibꝰ ⁊ verboſis. r Oriunt̄ in/
uidie.in coꝛde. s Cōtentiōes.in oꝛe ⁊ in pſ̄tia. t Blaſ/
phemie.i.detractiōes in abſentia. v Suſpitiōes male.nā
inuidētes adinuicē facta mutua peſſime interp̄tant̄. x Cō
flictatiōes ho.mēte coꝛruptoꝝ.ſ.falſoꝝ p̄dicatoꝝ ꝯtra alios.
y Et q̄ veritate p̄uati ſunt.ſ.a veritate triplici:vite:iuſticie ⁊
doctrine. z Exiſtimātiū queſtū eſſe pietatē.i.p̄dicationē
que eſt opus pietat̄ exercentiū ꝓpter tp̄ale lucrū. a Eſt †
aūt queſtus.Hec eſt pars incidētalis in q̄ occaſiōe habita ex 3.q.5.c.accuſatores.
queſtu falſoꝝ p̄dicatoꝝ:excludit a ver̄ p̄dicatoribꝰ talē que/ 16.q.7.c.
ſtum.Et p̄mo ab oībus generalit̄.ſcḋo a timotheo ſpecialit̄. diximus.
ibi:Tu autē.Circa primū dicit:Eſt aūt queſtus magnꝰ.nam
ꝑ ip̄m acq̄ritur vita beata. b Pietas.i.opus p̄dicatiōis.
c Cum ſufficiētia.neceſſarij victus ⁊ veſtitus que debēt ſuf
ficere veris predicatoribꝰ ſicut dicit̄ poſtea.Habentes auteꝫ †
alimēta ⁊c̄. d Nā q̄ vo.di.fieri.loquit̄ de p̄dicatoribꝰ euā/ Eccl.5.c.
gelij q̄ debent eſſe a terrenis cupiditatibꝰ expediti.eſſe v̄o di Job.1.b.
uitem nō eſt maluꝫ b̄n vtentibꝰ diuitijs.vn̄ dicit Ambro.ſup
Lucā.Sicut diuitie impedimēta ſunt reprobis:ita ꝓbis ſūt
adiumēta v̄tutis:nec ꝑ ꝯſ̄s velle eſſe diuitē ad b̄n vtenduꝫ ē
malū niſi ꝓpter impedimentū maioꝛis boni.magna eni cura
cira illa impedit actū p̄dicatiōis.ꝓpter qḋ apl'i curā tp̄alium
cōmiſerūt alijs.d.Act̄.vj.Nō eſt equū nos derelinq̄re v̄bū
dei ⁊ miniſtrare mēſis.Conſiderate ergo frēs ⁊c̄.⁊ ſubditur:
Quos conſtituamꝰ ſup hoc opus.Uel poteſt dici ⁊ magꝭ ad
intentionē apl'i:vt videt̄ ꝙ cū dicit:Qui volūt diuites fieri:
loq̄tur de falſis apl'is q̄ predicabāt ex cupiditate lucri tp̄alis.
⁊ ſic velle diuites fieri accipitur ꝓ inoꝛdinato diuitiaruꝫ ap/
petitu:qui ſemper eſt malus.ideo ſubditur: e Incidunt
in tentationem.per interioꝛem conſenſum. f Et in laque/
um diaboli et deſideria multa.quia diuitie p̄ſtant viam et
fomentum ad omnia vitia. g Que mergunt homines in
interitum:id eſt in pꝛofundum vitioꝛum. h Et perditio/
nem:id eſt gehenne penā. i Radix omniū maloꝛuꝫ eſt cu/
piditas.quia ſicut radix p̄ſtat fomentū omnibus partibus Eccl.10.b.
arboꝛis:ſic diuitie omnibus peccatis:vt dictum eſt.
Quā q̄dā

oĩm maloꝝ ꝛc̃. Alibi dicit ſcriptura
Eccl. 10. b ꝙ ſupbia ẽ initiũ oĩs pctĩ. Hic vero
dr̃ ꝙ auaricia ſiue cupiditas ẽ radix
oĩm maloꝝ: q̃ nõ videntur ↄuenire.
Sciẽdũ ꝯo vtrũqꝫ vere dictuꝫ eſſe ſi
pctõꝝ genera attẽdanť. nullũ enĩ ge/
nus pctĩ ẽ ꝙ aliqñ nõ ꝓueniat ex cu
piditate. Et ẽ vtiqꝫ aliq̇s hõ q̇ ex cu/
piditate fit ſupbꝰ: ꝛ ẽ aliq̇s q̇ ex ſup/
bia fit cupidus. Augꝰ. Eſt eĩ q̇ nõ
eẽt amator pecunie: niſi ꝑ h̾ putaret
ſe excellẽtiorẽ eẽ. Et ẽ q̇ nõ amaret ex
cellere niſi putaret ꝑ h̾ maiores diui/
tias hr̃e. a Cupiditas. In greco
hr̃ phylargiria. Si ꝫ auaricia hr̃ q̃
ꝓpe ẽ pecũie amor ꝓ genere qꝺ ẽ cu
piditas poniť ſpecies. b Dolo/
ribꝰ mul. Auari enĩ tãto plꝰ ſollicitu
dinũ cruciatꝰ ſuſtinẽt: q̇ ampliꝰ deſi/
derãt vel q̃ habita trãſeũt: vel q̃ hr̃e
nõ pñt. c Tu aũt hõ ꝛc̃. Non di
cit ꝙ h̾ timeat de iſto: ſꝫ ſciebat h̾ vẽ/
turũ in manꝰ eccl'iaꝝ. d Hec fu/
ge. Nihil eĩ tã aſpeꝝ tãqꝫ ꝑnitioſum
q̃ꝫ ſi vir eccl'iaſticꝰ maxie q̇ ſublimẽ
tenet locũ diuitijs huiꝰ ſeculi ſtude/
at: qꝛ nõ ſolũ ſibijp̃i ſꝫ ꝛ ceteris obeſt
q̇bus ↄtrariã dat formã. e Pie
tatẽ. Ut egenti ↄdeſcẽdamꝰ qꝺ non
cupidus. f Fidẽ. Qui verã fidẽ
hꝫ de deo: nõ cupit ĩ miſerijs fieri di/
ues: nec pluris ẽ ei mũdus q̃ꝫ deus.
g Precipio ti. In timotheo oĩbus
ſucceſſoribꝰ loquitur apl's. h Et
xp̃o ie. Exemplo xp̃i hortatur.
i Beatꝰ ꝛ ſo. ꝛc̃. Hoc nõ de pr̃e tm̃:
ꝫ de deo qꝺ ẽ ip̃a trinitas. k Qui
ſolus. Habet ꝑ naturã: alij ab eo.
l Inacceſſibilẽ. Quia nullꝰ ad eã
ex ſe accedit: ſed cui dať dono eiꝰ. qꝺ
Ps. 33. intelligebat ꝓpħa dicẽs: Accedite
ad eũ ꝛ illu. ꝛc̃. Augꝰ. Nihil eſt h̾
dictũ qꝺ nõ ↄueniat trinitati: qꝛ ꝭm
veritatẽ trinitas vnꝰ eſt deꝰ ꝛ beatꝰ ꝛ
Deu. 10. d ſolꝰ potẽs rex regũ ꝛ dñs dñantiũ: q̇
ſolus hꝫ ĩmortalitatẽ: qꝛ ſolꝰ ꝑ natu
rã eſt ĩmutabil': qꝛ nõ cuiuſq̃ꝫ gr̃a ſꝫ
natura ſua. Nec potuit nec põt aliq̃
ↄuerſione mutari: nec potuit nec po
terit aliq̃ mutatiõe peccare. Cuicũqꝫ
ꝯo creature rõnali p̃ſtať vt peccare
nõ poſſit: nõ ẽ h̾ ꝓprie nature ſed dei
gr̃e. Solꝰ ꝫ deꝰ hꝫ ĩmortalitatẽ: ꝛ lu
cẽ hitat inacceſſibilẽ quẽ nullꝰ hoĩm
vidit: nec videre p̃t. Nec inde ſepara
tũ filiũ oportet ĩtelligi: qꝛ filius vita
eterna ẽ cũ pr̃e. ꝛ iõ h̾ recte ĩtelligiť:
Quẽ ꝭm naturã q̃ deꝰ ẽ nẽo vidit vl'
videre p̃t: ꝫ poterit aliqñ. ſi de ill' de
Mat. 5. a q̇bꝰ: Btĩ mũdo cor. qm̃ ip̃i deũ vi.
m Diuitibꝰ h. ſe. Supra egit ꝺ his
q̇ diuites volũt fieri dicẽs eos inci/
dere ĩ tẽtationẽ ꝛ laqueuꝫ diaboli. h̾
agit de his q̇ diuites ſũt: monẽs nõ
ſꝑare ĩ diuitijs. Et qꝛ dixit mala ve/
nire ex cupiditate: ꝛ ↄ ſuaſit ne vide
renť diuiteſ abiecti deť miat. n Nõ
ſubli. ſa. Augꝰ. Nõ expauit apl's di/
uitias: ꝫ morbũ eaꝝ. i. ſupbiã: q̃ ẽ ver
mis diuitũ. Grãdis animꝰ ẽ q̇ inť di/
uitias iſto morbo nõ tẽtať. Magnꝰ
eſt q̇ nõ ſe iõ magnuꝫ putat: qꝛ diues
eſt. Qui ãt iõ ſe magnũ putat ſupbꝰ
eſt: egenꝰ ẽ: ĩ carne turget: crepat in
corde: mẽdicat: inflatꝰ ẽ: nõ plenus.
o Ad fru. Tꝑalia ei ĩ hac vita dat
ad vtẽdũ: eťna ad fruẽduꝫ. Illa vñ
bõa faciamꝰ. Iſta vñ bõi efficiamur.
Theſaurizare

ſ qui pecuniã appetit: cupere appetit. ſ ge/
neralis. ſ plus habendi q̃ꝫ oportet.
a maloꝝ ẽ cupiditas. Quam qui/ a
ſ oĩno chriſtũ deſerentes.
dã appetẽtes errauerũt a fide: b
ſ hoc conſtat in auaris.
b ꝛ inſeruerũt ſe doloribꝰ multis. c
ſ qꝛ rõnal. ſ vel ꝛ ſi hõ tñ qꝛ dei. d
c d Tu ãt o homo dei hec fuge. † Se e f
ſ faciendo cuiqꝫ qꝺ ius exigit: qꝺ nõ cupidus.
e f ctare vero iuſticiã: pietatẽ: fidẽ:
ſ quibꝰ penitꝰ caret cupidus nec patiẽter fert g
aduerſa nec alicui eſt mãſuetꝰ. ſ dei ꝛ ꝓximi.
charitatẽ: patientiã: manſuetu/ h i
a ſ in te hoc habe. ſ aſſidue qꝺ prodeſt alijs.
b ſ vt ꝓſit alijs: cũ diſcretione factũ.
dinem. Certa bonum certamen k
a ſ qꝺ exigit fides. b ſ ꝓ his nõ q̃ras niſi vitã
qꝺ debes: qꝛ in eã vocatꝰ nõ in aliud. ꝛ qꝛ coraꝫ
multis iã vel in ordinatiõe vel in p̃dicatiõe cõfeſ
ſus es qꝺ fides exigit.
fidei: apprehende vitam eternã l
in qua vocatus es: ꝛ ↄfeſſus es m n
bonã fidem corã multis teſtibꝰ.
ſ nõ ſolũ exhortor: ſed ꝛ p̃cipio. a ſ patre.
g Precipio tibi corã deo qui viui o p
ſ ita ꝛ te. ſ vt eũ imiteris.
h ficat omnia: ꝛ chriſto ieſu qui te q r
a ſ quod dixerat affirmauit ſe. ſ. eſſe filiuꝫ dei q̃
fuit bona ꝛ honeſta cõfeſſio. ſ imminente mor/
te: nõ negauit veritatẽ. ſ cũ eſſet.
ſtimonium reddidit ſub pontio
pilato bonã confeſſioneꝫ: vt ſer s
a ſ lex dñi ĩmaculata: nec etiã abilis eſt rep̃hen
dendi. ſ qꝺ tibi deus ꝛ ego mandauimus.
ues mãdatũ ſine macula irrep̃/
ſ ſerues: donec tibi adueniat in morte.
henſibile vſqꝫ ĩ aduentuꝫ domi t
ſ aduentum.
ni noſtri ieſu chriſti: quẽ ſuis tẽ/ v
a ſ cõgruis. b ſ ſanctis q̇buſqꝫ. c ſ tñ ſe qui
ꝛ ſuos faciat beatos et potentes et reges ſui et
dominos impiorum.
i poribus oſtendet beatus ꝛ ſolꝰ x y
potẽs † rex regum ꝛ dominꝰ do
ſ immutabilitatem et
dabit ſuis ꝑ gratiam.
k minantiuꝫ: qui ſolꝰ habet imor z
ſ ꝑ ſile: ip̃e ẽ lux cuiꝰ ſui participes erũt.
l talitatẽ: ꝛ lucẽ habitat inacceſſi a
a ſ qꝛ idem ipſe eſt et lux. ſ ita inac/
ceſſibilem.
bilem: † quem nullus hominum b
a ſ ex ſe: ſed deus factus videt. b ſ homo in
hac vita: poſt autem videbit. c ſ deo patri fi/
lio et ſpirituiſancto.
vidit: ſꝫ nec videre poteſt: cui ẽ
a ſ in ſe. b ſ a creaturis. c ſ quia omnia po/
teſt que et ſuis dabit.
gloria: honor ꝛ imperiũ ĩ ſempi
a ſ tamen. b ſ quia ſunt et
ſpirituales. ſ id eſt his qui in hoc ſeculo abun/
dant pecunia.
m ternũ amẽ. Diuitibꝰ huius ſecu c
a ſ non diuites nõ eſſe: ſed nõ ſupbire: et non in
eis ſpem habere: qꝛ incerte.
n li precipe nõ ſublimẽ ſape: neqꝫ d
ſ ideo nõ inde ſupbiendũ: ſed timendũ.
ſperare ĩ incerto diuitiaruꝫ: ſed e
in deo q̇ preſtat nobiſ omĩa ab/ f
a ſ ſine diminutione. b ſ in eternitate: nõ mo/
do ad vtendũ. c ſ precipe. d ſ bona operari:
ita vt diuites ſint.
o unde ad fruendũ. Bene agere: g

a Quã quidã appetẽtes. i. cupiditatẽ:
q̃ h̾ accipiť ꝓ pecunijs ex cupiditate ag/
gregatis. b Errauerunt a fide. abyſſus
enĩ abyſſuꝫ ĩuocat: ꝛ ſic abyſſus cupidi/
tatis trahit abyſſum infidelitatis. c Et
inſeruerũt ſe do. multis. mali enĩ hoĩes q̃ſi
ↄtinue ſentiũt mẽtis dolores. ꝓpť qꝺ di/
cit Augꝰ. ꝙ malus animꝰ eſt ſibi pena: ꝛ
cũ hoc ſe obligãt ad dolores inferni into 2. Tio. 2. b
lerabiles. d Tu aũt. Hic ↄñr excludit
hanc cupiditatẽ ſiue queſtuꝫ a timotheo:
ꝛ p̃mo exhortãdo. ſcꝺo precipiendo. ibi:
Precipio. Circa primũ dicit: Tu autẽ o
hõ dei. i. deputatus obſequio diuino.
e Hec fuge. Et oñdit ↄñr quales diuiti
as debet q̃rere. d. f Sectare vero iu/
ſticiã. erga ꝓximũ. g Pietatẽ: fideꝫ:
charitatẽ. erga deũ. Fidẽ: qua creditur.
Charitatẽ: q̃ diligiť. Pietatẽ: qua coliť.
Eſt enĩ pietas vno mõ ſumpta idẽ qꝺ cul
tus diuinꝰ. h Patientiã. erga ꝑſecu
tores. i Mãſuetudinẽ. erga omẽs.
k Certa bonũ cer. fidei. falſis apl'is re/
ſiſtẽdo. l Apprehẽde vitã eternaꝫ. i. ꝑ
h̾ appꝛhẽdens eã. m In q̃ vocatꝰ es.
ꝑ gr̃am in p̃ñti que eſt arra vite beate.
n Et ↄfeſſus es bo. ↄfeſ. corã multis te/
ſtibꝰ. ꝛ h̾ eſt in ordinatiõe tua: ꝛ etiã in p̃/
dicatione. o Precipio tibi. Hic indu/
cit timotheũ precipiẽdo dicẽs: Precipio
tibi coraꝫ deo: q̇ preſentialiť eſt vbiqꝫ.
p Qui viuificat oĩa. inq̃ꝫtũ dat oĩbus
eſſe ꝛ ↄſeruat. q Et chriſto ieſu. i. corã
ieſu chriſto. r Qui teſtimoniũ reddi
dit ſub põtio pilato. cui dixit Ioh. xviij.
In hoc natꝰ ſum ꝛ ad hoc veni in mũdũ
vt teſtimoniuꝫ ꝑhibeam veritati: qꝺ fecit
verbo ꝛ facto in doctrina ꝛ miraculis: tẽ
pore quo potiꝰ pilatus erat p̃ſes iudee: ꝛ
hec fuit bona confeſſio. s Ut ſerues
man. ſine macula. i. mandatũ euangelicũ
ſanctũ ꝛ purũ: in quo predicatoribus ad
predicanduꝫ miſſus: dr̃ ꝙ expediti ſint a
cupiditatibꝰ terrenis. t Uſqꝫ in ad.
dñi. i. vſqꝫ ad mortẽ tuã in qua dñs veni
et ad te glorificandum. v Quẽ ſuis
temporibꝰ. i. in tempꝛe iudicij. v Oſtẽ
det. in forma humanitatis glorioſa. † Apo. 19. c
y Beatꝰ ꝛ ſolus potens ꝛc̃. i. trinitas
beata cuius opa ſunt indiuiſa. ꝛ ideo il/
lam oſtenſionem faciet tota trinitas.
z Qui ſo. habet ĩmortalitatẽ. ſola eĩ
trinitas habet ex ſe neceſſe eſſe: ꝛ hoc vo/
catur hic ĩmortalitas large loquendo de
ĩmortalitate. oĩs enĩ creatura eo ꝙ eſt de
nihilo: vertibilis eſt in nihilũ q̃ꝫtũ eſt de † Ioh. 1. b
ſe. a Et lu. ha. inacceſſibilẽ. qꝛ nõ p̃t 1. Ioh. 4. c
cõprehẽdi ab aliq̃ creatura ꝓpter eiꝰ infi
nitatẽ: ꝛ hec incõprehenſibilitas vocať h̾
inacceſſibilitas. b Quẽ nullꝰ ho. vi
dit. ſ. purꝰ hõ exiſtens ꝛ corꝑis ſenſibus
vtens: qꝛ xp̃s hõ vidit diuinã eſſentiã et
vtens ſenſibꝰ. de moyſe etiã ꝛ paulo dicit
Augꝰ. ꝙ viderũt diuinã eſſentiã tñ in ra
ptu. c Diuitibꝰ. Poſtq̃ꝫ apl's docu/
it timotheũ de cuſtodia paupeꝝ. Hic ↄñr
inſtruit eũ de cuſtodia diuitũ: qui tunc a
prelatis bene cuſtodiunť qñ in hũilitate
ꝛ pietate opibus nutriunť. et hoc eſt qꝺ
dicit: Diuitibꝰ huiꝰ ſeculi precipe nõ ſub/
lime ſape. i. ꝑ ſuperbiã nõ erigi ſed in hu/
militate teneri. d Neqꝫ ſpe. in incer.
diui. ponendo ibi finẽ ſuũ. e Sed in
deo viuo. ad differentiã idoloꝝ q̃ nõ vi/
uũt. f Qui p̃. no. oĩa ab. ad fruendũ.
qꝛ ñ ſolũ ĩ p̃ñti dat tꝑalia bona q̇bꝰ hoĩeſ
vtunť: ꝫ etiaꝫ celeſtia q̇bꝰ beati fruunť.
g Bñ agere. ſupple p̃cipe diuitibus.

B a Theſauriçare ſi.fun.ꝛc̄. Ad qḋ ꝑmittunt diuitie nō perdunt.
b O timothee. Timothe⁹ p̄cioſus deo. timos p̄cioſos. theos deus.
c Prophanas. Et ē hypoſtaſiſ: q̄ vox ſe hȝ ad pſonā ꝛ ad ſubſtātiā. vn̄ ꝛ heretici ſub hui⁹ noīs multiplicatiōe inducere volebāt tres eſſe ſubās. Prophanaſ. Aug⁹. Que ſunt ꝯ religionē: alie nō ſūt vitāde. ſūt enī doctrīe religiōīs cōgruētes xbox q̄dā nouitateſ: ſic ipm nomē xp̄ianū qḋ q̄ſi dici cepit ſcriptū eſt: In antiochia enī p̄mū poſt aſcēſionē dn̄i appellati ſūt xp̄iani: ſic legit in Act. aplox. Aduerſus etiā ipietatē arrianox nouū nomen patres omouſion tradiderūt: ſȝ n̄ rē nouā tali noīe ſignificauerūt. h̄ ei vocat omouſion qḋ ē vni⁹ eiuſdēq́ʒ ſube. Nā ſi oīs nouitas ꝓphana eēt: nō
Joh.13.d a dn̄o diceret: Mādatū no. do vo. nec teſta. appellaret nouū: nec cātaret vniuerſa eccl'ia cāticū nouum.
d Promittētes. Nihil ei ſic amāt iſti q̄ʒ ſciam ꝓmittere ꝛ fidē rex verarū: q̄s credere paruuli p̄cipiunt velut imperitiā deridere.
Finit ep'la prima ad Timotheū: Incipit ep'la ſc'da ad Timotheū.
Apoſtolus. Cū eēt rome in vincul' ꝯſtitut⁹ ſcribit Timotheo: monēſ eū ne ꝓ ei⁹ abſentiā vel ꝓprijs vel mg̃ri tribulationib⁹ terreat: vt teſtimoniuȝ dn̄i erubeſcat ꝓ q̄ ipſe vſq́ʒ ad mortē certauit: ſil' ꝛ de hereticis vitādis: atq́ʒ his q̄ ſuas fabulas mag' q̄ʒ dei predicāt veritatē.
Paul⁹ iā a mūdo tranſitur⁹. itē ſcribit a roma timotheo infirmitatibus ꝛ aduerſus fatigato: vt ꝯſtant laboret ī gr̃a dei ſibi credita: exhortans eū ad martyriū mult' modis:
A ꝛ vt pſeueret in officio recte p̄dicationis ꝛ ſc̄tā opatione. Et predicit q̄d futurū ſit tp̄ib⁹ nouiſſimis ꝛ de ſuo obitu. Et eſt intētio ap'li in hac epiſtola exhortari Timotheum ad ſui officij diligentē executionē ꝛ ad palmā martyrij: ꝛ q̄daȝ adhuc addere de epiſcopali officio. Ca. I
e Paulus ap'ls. Primo ſalutat: deinde gratias agit de bono quod habet vbi ſuū. ſ. vidēdi eū deſideriū oñdit. Poſtea monet ad p̄dicandū et ad patientiā martyrij ſuo exemplo et alijs modis. Inde dicit quales futuri ſunt in nouiſſimis diebus: tandem de tp̄e reſolutiōīs ſue inſtanti.
f Per voluntatem dei. Nō meis meritis. Quaſi ſil'r ꝛ tu gratis miſſus es: ꝛ iō p̄dicande gr̃e mag' obnoxi⁹. g Gratias ago. Agit gratias de bono eius cōmēdans fidei gratiaȝ q̄ in ip̄o xp̄o eſt. Gratias ago. Q2 habeā memoriam tui. i. q̄ tam bonus fuiſti: cuius ſemper ſim memor. Hec eſt ſapiens exhortatio ad vlteriora. b Memor lachrymarū. Fleuit enim a Paulo dimiſſus: paratus cū eo ire ad oīa pericula. Qḋ ergo p̄ns habuit: abſens teneat: accipiēs etiā recordationeȝ
B fidei que te etiā cōmoneat cum etiā in feminis fuerit firma.

B. Propter

diuites fieri in bonis operib⁹ a
a ſ vt ad hoc ſint faciles. b ſ etiā ſua. c ſ cōmunia putare.
a facilē tribuere: cōmūicāre: the b c
a ſ virtutes firmas: non opera tm̄.
ſauriçare ſibi fundāmētum bo
a ſ in opus futuri nō alicui⁹ p̄ntis. b ſ ita.
nū in futurū: ut apprehendant
a ſ que nō eſt fugitiua. ſ vel eternā. ſ al's bonam. b ſ quid plura. ſ per nomen admonet ꝓpriū reddens eū attentū. c ſ quod deus et ego tibi cōmendauimus.
b verā vitā. O timothee depoſi d
ſ vt poſſis cuſtodire.
c tū cuſtodi: deuitās ꝓphanas e
vocum nouitates: ꝛ oppoſitio f
a ſ q̄ falſo noīe ſcientia dicit. ſ ſcientiam.
nes falſi nominis ſcientie: quā g
a ſ qui fidem q̄ſi imperitiā rident. b ſ ſemꝑ circa: nunq̄ʒ intra.
d quidam promittentes circā fi b i
ſ a fide. ſ vt hec cuſtodias.
dē exciderūt. Gratia tecū amē.
Ep'la Pauli ad timotheum prima finit. Argumentum in ſecundam incipit.
Item timotheo ſcribit de exhortatiōe martyrij: ꝛ de oī regula veritat': et q̄d futurū ſit temporibus nouiſſimis: ꝛ de ſua paſſione ſcribēs ei ab vrbe roma. Argumētū finit: Ep'la Pauli ad Timotheū ſc'da icipit: Ca. I
a ſ cui⁹ officij tu es particeps: perfice ergo debitū officij opus. ſ in hoc ſis imitator.
e Paulus ap'ls xp̄i k
f ieſu per volun
ſ non ſine ſpe premij ſȝ ſ pro hac ꝓmiſſione legitime certo hāc meis ſequacibus ꝓmitto.
tatem dei ſm ꝓ l
ſ nō huius ſed:
miſſionez vite que ē in chriſto
ſ ſcribit hanc epiſtolam.
ieſu timotheo filio chariſſimo:
a ſ donatio ſpiritusſancti qua miniſtri armantur. b ſ remiſſio peccatorū. c ſ tranquillitas mentis ꝛ prelibatio vite eterne.
gratiā et miſericordia et pax
a deo patre et chriſto ieſu do
a ſ quem tu ſequere.
g mino noſtro† Gratias ago deo m
a ſ edoctus. b ſ antiq̄s. abraaȝ: iſaac ꝛ iacob qui verū deū vna ide coluerunt: q2 vna fides vtrorūq́ʒ. ſ. antiquox ꝛ modernox iuſtox.
meo cui ſeruio a ꝓgenitoribus
ſ ſic ſit ꝛ tua.
meis ī ꝯſcientia pura: q̄ ſine in n o
termiſſiōe habeā tui memoriā p
ſ orans tibi maiora bona.
in orati ōib⁹ meis nocte ac die
a ſ q2 meus viſus tua eſſet confirmatio: et ſic q̄ gaudeo de te bono: implerer gaudio de te ꝑfecto. vn̄ ſubdit: vt gau. ꝛc̄.
b deſiderās te vidēre. Memor la q

a Diuites fieri in op. bo. q2 iſte ſūt vere diuitie q̄s null⁹ p̄t violēter auferre. b Cōicare. bona ſua indigētib⁹. c Theſauriçare ſibi ꝛc̄. Matth. xix. Da paupib⁹ et hēbis theſaux ī celo. d O timothee. Hec eſt vltima pars in q̄ inducit timotheū ad cuſtodiā oīm ſubditox ſuox general'r. d. O timothee depoſitū cuſtodi. i. gregem tue fidelitati cōmiſſum. e Deuitās ꝓ. vo. no. ꝛ dicit vocū ꝛ nō rex: q2 nō ſubeſt eis veritas. iō dicūtur ꝓphane. i. ꝓcul a phano: q2 talia ꝑ eccleſiā debēt interdici. f Et op. fal. no. ſcie. i. ſcie falſo noīe noīate. g Quā. ſ. ſciaȝ apparentē tm̄ ꝛ n̄ exiſtētē. h Quidā ꝓmit. Verbis phicis ꝛ rhetoric' initētes. i Circa fi. exci. ſicut Arrius ꝛ multi alij heretici. Finalit ꝯcludit: Gr̃a dei tecū. Amen.
In ca. vj. vbi dicit in poſtilla: Exiſtimātium queſtum eſſe pietatem.

Additio. j. Hoc qḋ d̄r exiſtimantiū q̄ſtuȝ eē pietatē. p̄t alit exponi. ſ. q̄ iſti hoīes mēte corrupti de q̄bus ſtati añ loq̄tur exiſtimāt q̄ q̄ſtus ē pietas: eo q̄ ſit ad ꝓuidēdum q̄ſtori de neceſſarijs: ꝛ iō aſſerebāt q̄ erat licitū p̄dicare ꝓpt queſtum tm̄ ꝛc̄. In eo. ca. vbi d̄r in poſtil. Radix enī oīm malox eſt cupiditas.

Additio. ij. Hoc qḋ d̄r: Radix eſt oīm malox ē cupiditas: p̄t ꝓprie ītelligi de cupiditate ſm q̄ nomē cupiditat' ē amplificatū ad oēm īmoderatū appetitū h̄ndi. Vn̄ Aug⁹. iij. de libe. arbi. dicit: q̄ auaricia ſeu cupiditas nō ex ſolo argēto v'l numis ꝯſiſtit: ſ; in oīb⁹ q̄ īmoderate cupiunt intelligēda ē. ꝛ q2 in oī pctō eſt cupiditas īmoderata aliene rei: cū oīe peccatū ꝯſiſtit in h̄ q̄ ſpreto bono incōmutabili: bonis cōmutabilib⁹ inheret. iō cupiditaſ ſic āplificata ꝓprie d̄r radix oīm malorū.
Explicit poſtilla fra. Nico. de lyra ſuꝑ p̄mā ep'lam Pauli ad Timotheū: Incipit poſtilla ſuꝑ ſc'dam ep'lam ad Timotheum.
k Paulus ap'ls. Hic incipit ſc'da ep'la ad Timotheū: q̄ diuidit in tres ꝑtes. ſ. in ſalutationē ꝛ ꝓſecutionē. ibi: Gr̃as ago. ꝛ cōcluſionē. ibi: Ego iā delibor. iiij. ca. circa medium. In p̄ma ꝑte ponit p̄io ꝑſona ſalutans. ibi: Paul⁹ ꝛc̄. ꝛ ꝑſona ſalutata. ibi. Timothee: ꝛ optata bona. ibi: Gr̃a. ꝛ ptȝ ex dictis in p̄ncipio p̄cedent' ep'le ſnīa. hoc excepto.
l Scḋm ꝓmiſ. vi. ꝛc̄. i. vite etne q̄ ē in xp̄o obiectiue: q2 bti reficiunt interi⁹ in aſpectu ſue deitat': ꝛ exteri⁹ ī aſpectu ſue hūanitat'. ſm q̄ dic̄ Aug⁹. expones illud Joh. x. Ingrediet ꝛ egrediet ꝛ paſcua inueniet.
m Gr̃as ago. h̄ incipit hui⁹ ep'le ꝓſecutio. Circa quā ſciēdū q̄ Paul⁹ ī ſpū vidēs ſuā paſſionē appropinq̄re: ꝛ q̄ tūc nō poſſet euāgeliū p̄dicare: ſcripſit Timotheo ſuo diſcipulo p̄dilecto vt ꝯſtāt ꝛ efficacit fidē catholicā p̄dicaret: n̄ trit⁹ etiā ī aliq̄ tiore mort' īminētis: cū gl'ioſuȝ ſit trāſire ꝑ martyriū d̄ ſtatu vite p̄nt'. ꝛ diuidit ī duaſ ꝑteſ: q2 p̄io dilectionē ſuā erga timotheū exp̄mit vt monitionē ſuā meli⁹ recipiat. ſc'do multipl'r eū ad predicta incitat. ibi: Propter quā cām. Circa p̄mū dicit: Gr̃as ago deo cui ſuio a ꝓgenitorib⁹ meis. i. abraā: iſaac ꝛ iacob: q̄ fuerūt veri cultores dei: ꝛ ſil'r gamaliel: qui nutriuit Paulū ꝛ ī lege docuit. ꝓpter qḋ d̄r ei⁹ ꝓgenitor: eo mō loq̄ndi q̄ dicit ap'ls. j. Cox. iiij. In xp̄o ieſu ꝑ euāgeliū ego vos genui. †Ro.1.a
n In ꝯſcia pu. nō ſic falſi ap'li q̄ ſuiebāt do tm̄ ī exteriori apparētia. o Q2 ſine inter. ꝛc̄. i. q̄tienſcūq́ʒ mihi vacat tp̄s orandi.
p Habeā tui mēoriā. ſpecialē. q Memor la. tuax. fleuit enī timotheus a paulo dimiſ

ſus: quia